

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

jeudi

16-02-2006

Après-midi

donderdag

16-02-2006

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

INHOUD

Excusés	1	Berichten van verhindering	1
QUESTIONS	1	VRAGEN	1
Question de M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "le dossier des actions VTM" (n° P1230) <i>Orateurs: Gerolf Annemans, président du groupe Vlaams Belang, Guy Verhofstadt, premier ministre</i>	1	Vraag van de heer Gerolf Annemans aan de eerste minister over "de VTM-aandelenkwesitie" (nr. P1230) <i>Sprekers: Gerolf Annemans, voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, Guy Verhofstadt, eerste minister</i>	1
Question de M. Pieter De Crem au premier ministre sur "la situation politique après la publication du rapport de la Banque nationale" (n° P1231) <i>Orateurs: Pieter De Crem, président du groupe CD&V, Guy Verhofstadt, premier ministre</i>	4	Vraag van de heer Pieter De Crem aan de eerste minister over "de politieke toestand na het verslag van de Nationale Bank" (nr. P1231) <i>Sprekers: Pieter De Crem, voorzitter van de CD&V-fractie, Guy Verhofstadt, eerste minister</i>	4
Question de M. Guido Tastenhoye au premier ministre sur "l'avenir du secteur diamantaire anversoïse" (n° P1232) <i>Orateurs: Guido Tastenhoye, Guy Verhofstadt, premier ministre</i>	7	Vraag van de heer Guido Tastenhoye aan de eerste minister over "de toekomst van de Antwerpse diamantsector" (nr. P1232) <i>Sprekers: Guido Tastenhoye, Guy Verhofstadt, eerste minister</i>	7
Questions jointes de - M. Daniel Bacquelaine à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la politique criminelle en matière de drogues" (n° P1233) - M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la politique criminelle en matière de drogues" (n° P1234) <i>Orateurs: Daniel Bacquelaine, président du groupe MR, Tony Van Parys, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice</i>	10	Samengevoegde vragen van - de heer Daniel Bacquelaine aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het drugsbeleid" (nr. P1233) - de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het drugsbeleid" (nr. P1234) <i>Sprekers: Daniel Bacquelaine, voorzitter van de MR-fractie, Tony Van Parys, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie</i>	10
Question de Mme Magda De Meyer à la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation sur "les pratiques de vente des entreprises d'électricité" (n° P1235) <i>Orateurs: Magda De Meyer, Freya Van den Bossche, vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation</i>	13	Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken over "de verkoopspijpraktijken van de elektriciteitsbedrijven" (nr. P1235) <i>Sprekers: Magda De Meyer, Freya Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken</i>	13
Question de Mme Karine Lalieux à la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation sur "la publicité mensongère de certains opérateurs téléphoniques" (n° P1236) <i>Orateurs: Karine Lalieux, Freya Van den Bossche, vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation</i>	15	Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken over "de bedrieglijke reclame van sommige telefoonoperatoren" (nr. P1236) <i>Sprekers: Karine Lalieux, Freya Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken</i>	15
Question de M. Willy Cortois au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la directive	16	Vraag van de heer Willy Cortois aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de Bolkestein-richtlijn"	16

Bolkestein" (n° P1237)		(nr. P1237)	
<i>Orateurs:</i> Willy Corts , Marc Verwilghen , ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique		<i>Sprekers:</i> Willy Corts , Marc Verwilghen , minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid	
Question de Mme Marie Nagy au ministre de la Mobilité sur "le suivi des propositions de solution pour l'aéroport de Bruxelles-National" (n° P1238)	19	Vraag van mevrouw Marie Nagy aan de minister van Mobiliteit over "de follow-up van de voorgestelde oplossingen voor de luchthaven van Brussel-Nationaal" (nr. P1238)	19
<i>Orateurs:</i> Marie Nagy , Renaat Landuyt , ministre de la Mobilité		<i>Sprekers:</i> Marie Nagy , Renaat Landuyt , minister van Mobiliteit	
Question de M. Melchior Wathelet au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "le protocole de Kyoto" (n° 1239)	20	Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "het Kyoto-protocol" (nr. P1239)	20
<i>Orateurs:</i> Marie Nagy , Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Bruno Tobback , ministre de l'Environnement et ministre des Pensions		<i>Sprekers:</i> Marie Nagy , Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Bruno Tobback , minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen	
Question de Mme Maggie De Block au ministre de l'Emploi sur "le harcèlement sur le lieu de travail" (n° P1240)	23	Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Werk over "het pesten op het werk" (nr. P1240)	23
<i>Orateurs:</i> Maggie De Block , Peter Vanvelthoven , ministre de l'Emploi		<i>Sprekers:</i> Maggie De Block , Peter Vanvelthoven , minister van Werk	
Délégation étrangère	25	Buitenlandse delegatie	25
Questions jointes de	25	Samengevoegde vragen van	25
- Mme Talbia Belhouari au ministre de l'Emploi sur "l'inégalité des salaires entre hommes et femmes" (n° P1241)	25	- mevrouw Talbia Belhouari aan de minister van Werk over "de loonkloof tussen mannen en vrouwen" (nr. P1241)	25
- Mme Inga Verhaert au ministre de l'Emploi sur "l'inégalité des salaires entre hommes et femmes" (n° P1242)	25	- mevrouw Inga Verhaert aan de minister van Werk over "de loonkloof tussen mannen en vrouwen" (nr. P1242)	25
<i>Orateurs:</i> Talbia Belhouari , Inga Verhaert , Peter Vanvelthoven , ministre de l'Emploi		<i>Sprekers:</i> Talbia Belhouari , Inga Verhaert , Peter Vanvelthoven , minister van Werk	
Agenda	28	Agenda	28
PROJETS ET PROPOSITIONS	29	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	29
Projet de loi complétant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions, en ce qui concerne l'interdiction des sous-munitions (1935/1-8)	29	Wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munitie, wat betreft het verbod op submunitie (1935/1-8)	29
<i>Discussion générale</i>	29	<i>Algemene bespreking</i>	29
<i>Orateurs:</i> Dirk Van der Maelen , rapporteur, Philippe Monfils , Luc Sevenhans , Ingrid Meeus , Brigitte Wiaux , Talbia Belhouari , Muriel Gerken , Robert Denis , Stef Goris		<i>Sprekers:</i> Dirk Van der Maelen , rapporteur, Philippe Monfils , Luc Sevenhans , Ingrid Meeus , Brigitte Wiaux , Talbia Belhouari , Muriel Gerken , Robert Denis , Stef Goris	
<i>Discussion des articles</i>	53	<i>Bespreking van de artikelen</i>	53
Projet de loi instaurant un cadre général pour la reconnaissance des qualifications professionnelles (2047/1-2)	53	Wetsontwerp tot instelling van het algemeen kader voor de wederzijdse erkenning van beroepsopleidingen (2047/1-2)	53
<i>Discussion générale</i>	53	<i>Algemene bespreking</i>	53
<i>Discussion des articles</i>	53	<i>Bespreking van de artikelen</i>	53
<i>Orateur:</i> Guy Hove , rapporteur		<i>Spreker:</i> Guy Hove , rapporteur	

Proposition de résolution relative à la reconnaissance du droit à une mobilité de base minimale garantie (proposition de rejet) (1881/1-2)	54	Voorstel van resolutie betreffende de erkenning van een gewaarborgde basismobiliteit (voorstel tot verwerping) (1881/1-2)	54
<i>Orateurs:</i> Camille Dieu , rapporteur, Guido De Padt , Roel Deseyn		<i>Sprekers:</i> Camille Dieu , rapporteur, Guido De Padt , Roel Deseyn	
Proposition de loi spéciale attribuant une allocation spéciale unique en faveur de la Communauté flamande, la Communauté française, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale (2265/1-3)	60	Voorstel van bijzondere wet houdende de toekenning van een bijzondere eenmalige toelage ten voordele van de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2265/1-3)	60
- Proposition de loi attribuant une allocation spéciale unique en faveur de la Communauté germanophone (2266/1-3)	60	- Wetsvoorstel houdende de toekenning van een bijzondere eenmalige toelage ten voordele van de Duitstalige Gemeenschap (2266/1-3)	60
- Proposition de loi modifiant la loi-programme du 27 décembre 2005 (2267/1-3)	60	- Wetsvoorstel tot wijziging van de programmawet van 27 december 2005 (2267/1-3)	60
<i>Discussion générale</i>	61	<i>Algemene bespreking</i>	61
<i>Orateur:</i> Hervé Hasquin , rapporteur		<i>Spreker:</i> Hervé Hasquin , rapporteur	
<i>Discussion des articles</i>	62	<i>Bespreking van de artikelen</i>	62
Renvoi à d'autres commissions	63	Verzending naar andere commissies	63
Prise en considération de propositions	64	Inoverwegingneming van voorstellen	64
Demande d'urgence	65	Urgentieverzoek	65
<i>Orateur:</i> Muriel Gerkens		<i>Spreker:</i> Muriel Gerkens	
VOTES NOMINATIFS	65	NAAMSTEMMINGEN	65
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Carl Devlies sur "la taxation injuste à l'impôt des personnes physiques" (n° 776)	65	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Carl Devlies over "de onrechtvaardige taxatie in de personenbelasting" (nr. 776)	65
<i>Orateurs:</i> Jean-Jacques Viseur , David Lavaux		<i>Sprekers:</i> Jean-Jacques Viseur , David Lavaux	
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Muriel Gerkens sur "l'exportation de matériel pouvant être utilisé dans des programmes nucléaires vers l'Iran en janvier 2005" (n° 780)	66	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Muriel Gerkens over "de uitvoer naar Iran in januari 2005 van een machine die ook voor nucleaire doeleinden kan worden gebruikt" (nr. 780)	66
<i>Orateurs:</i> Hans Bonte , Hendrik Bogaert		<i>Sprekers:</i> Hans Bonte , Hendrik Bogaert	
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Luc Goutry sur "la réduction des subventions annuelles accordées pour les projets concernant des internés à Zelzate, Bierbeek et Rekem" (n° 778)	67	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Luc Goutry over "de vermindering van de jaarlijkse subsidies voor de projecten rond geïnterneerden in Zelzate, Bierbeek en Rekem" (nr. 778)	67
<i>Orateurs:</i> Luc Goutry , Bart Laeremans , Magda De Meyer , Walter Muls , Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang, Claude Marinower		<i>Sprekers:</i> Luc Goutry , Bart Laeremans , Magda De Meyer , Walter Muls , Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, Claude Marinower	
Motions déposées en conclusion des interpellations de:	71	Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van:	71
- M. Koen Bultinck sur "les quotas de médecins" (n° 768)	71	- de heer Koen Bultinck over "de artsenquotas" (nr. 768)	71
- M. Patrick De Groote sur "le contingentement des médecins" (n° 772)	71	- de heer Patrick De Groote over "de contingentering van artsen" (nr. 772)	71
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Luc Sevenhans sur "la désignation du	72	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Luc Sevenhans over "de aanstelling	72

commandant de la Composante Médicale"
(n° 782)

Orateur: **Luc Sevenhans**

Projet de loi complétant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions, en ce qui concerne l'interdiction des sous-munitions (1935/1) 73

Orateurs: **Gerolf Annemans**, président du groupe Vlaams Belang, **Alain Mathot**

Projet de loi instaurant un cadre général pour la reconnaissance des qualifications professionnelles (2047/1) 73

Proposition de rejet faite par la commission de l'Infrastructuur, des Communications et des Entreprises publiques de la proposition de résolution relative à la reconnaissance du droit à une mobilité de base minimale garantie (1881/2) 74

Orateur: **Camille Dieu**

Proposition de loi attribuant une allocation spéciale unique en faveur de la Communauté Germanophone (2266/3) 74

Proposition de loi modifiant la loi-programme du 27 décembre 2005 (2267/3) 75

Proposition de loi spéciale attribuant une allocation spéciale unique en faveur de la Communauté française, la Communauté flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale (nouvel intitulé) (2265/3) 75

Adoption de l'agenda 76

DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS 77

ANNEXE

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 51 PLEN 193 annexe.

van de commandant van de Medische Component" (nr. 782)

Spreker: **Luc Sevenhans**

Wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munitie, wat betreft het verbod op submunitie (1935/1) 73

Sprekers: **Gerolf Annemans**, voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, **Alain Mathot**

Wetsontwerp tot instelling van het algemeen kader voor de wederzijdse erkenning van beroepsopleidingen (2047/1) 73

Voorstel tot verwerping door de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven van het voorstel van resolutie betreffende de erkenning van een gewaarborgde basismobiliteit (1881/2) 74

Spreker: **Camille Dieu**

Wetsvoorstel houdende de toekenning van een bijzondere eenmalige toelage ten voordele van de Duitstalige Gemeenschap (2266/3) 74

Wetsvoorstel tot wijziging van de programmawet van 27 december 2005 (2267/3) 75

Voorstel van bijzondere wet houdende de toekenning van een bijzondere eenmalige toelage ten voordele van de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (nieuw opschrift) (2265/3) 75

Goedkeuring van de agenda 76

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN 77

BIJLAGE

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 51 PLEN 193 bijlage.

SEANCE PLENIERE

du

JEUDI 16 FEVRIER 2006

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 16 FEBRUARI 2006

Namiddag

La séance est ouverte à 14.16 heures par M. Herman De Croo, président.
De vergadering wordt geopend om 14.16 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Guy Verhofstadt.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.

Excusés**Berichten van verhindering**

Philippe Collard, Bert Schoofs, pour raisons de santé / wegens ziekte;
Anne Barzin, Véronique Ghenne, Trees Pieters, en mission à l'étranger / met zending buitenslands;
Simonne Creyf, à l'étranger / buitenslands.

Questions**Vragen**

01 Vraag van de heer Gerolf Annemans aan de eerste minister over "de VTM-aandelenkwestie" (nr. P1230)

01 Question de M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "le dossier des actions VTM" (n° P1230)

01.01 **Gerolf Annemans** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik zal niet helemaal teruggaan naar de tijd van de vermoedelijke aandelenkwestie.

De **voorzitter**: U weet dat u hier geen tekst mag meebrengen.

01.02 **Gerolf Annemans** (Vlaams Belang): Neen, het is niet mijn tekst. Ik ga er een beetje uit citeren, meer niet.

Ik denk soms nog wel eens terug aan de goede oude tijd toen Leterme en ik hier de heer Verhofstadt om de drie of vier weken ondervroegen over de IPC-kwestie, het Internationaal Perscentrum, waar wij allerlei constructies zagen en we, heel dikwijls gesteund door de Inspectie van Financiën, tot de ontdekking kwamen dat er

01.02 **Gerolf Annemans** (Vlaams Belang): En son temps, M. Leterme et moi-même avons interrogé le premier ministre à plusieurs reprises sur le Centre international de presse (CIP). Nous supposons l'existence de constructions diverses et avions

onoorbare praktijken waren gebeurd in het toewijzen van bepaalde concessies. Uiteindelijk hebben Leterme en ik het opgegeven omdat Verhofstadt zich begon te hullen in een mist van dubbelzinnige verklaringen.

Leterme is hier nu niet meer. Hij heeft andere einders opgezocht. Leterme en ik zijn uiteindelijk opgehouden omdat wij vonden dat er wel genoeg vlees van het been was gekauwd. Laat dat in het boek van de heer Van Liefferinge net het moment zijn waarop de link wordt gelegd tussen die VTM-aandelen en de heer Verhofstadt. Het is net de heer Ludo Maes van Videohouse, die zo weldadig bediend is in de IPC-kwestie – dames en heren van de media, dat was in de tijd toen Mieke Candaele de woordvoerder van de premier was, die nadien ook het hoofd van het IPC is geworden – die in het boek van Van Liefferinge genoemd wordt als stroman achter de investeringen van Guy Verhofstadt zelf in VTM.

Ik was dus toch een beetje verbaasd en ik wou in het Parlement de minister daarover toch even aan het woord laten.

Het VRT-monopolie moest door VTM worden doorbroken. Aanvankelijk had niemand er echter vertrouwen in en dit vertrouwen is opgebouwd – zegt men nu ook in dat boek – dankzij de politieke inbreng van Guy Verhofstadt. Dit kan worden vergeleken met Jean-Luc Dehaene die het vertrouwen in Lernout & Hauspie oppepte. Men zet een groot politicus aan het hoofd en dan komt het geld blijkbaar binnengevloeid. Een bekende kop wekt wel vertrouwen.

Er zijn twee mogelijkheden, mijnheer de eerste minister. Ofwel heeft Buchmann gelijk die door Van Liefferinge of een gesprekspartner van Van Liefferinge is gebeld. "Ja, Guy was ook aandeelhouder, maar niet rechtstreeks", bevestigt hij resoluut. "Hij deed dat via een speciale constructie waarbij zijn broer Dirk betrokken was. Zo slim is hij wel." Ofwel klopt de uitleg van Guy Verhofstadt zelf, die zegt dat het zijn broer en zijn privé-secretaris waren zonder dat hij er zelf iets mee te maken had. Volgens Van Liefferinge ging het echter allemaal om aandelen aan toonder.

Mijn vraag is heel simpel, mijnheer de eerste minister. Hebt u op het moment dat Patrick Dewael mediaminister was – ik wil het woord voorkennis niet gebruiken – al dan niet te persoonlijke titel, met of zonder een tussenconstructie, rechtstreeks of onrechtstreeks profijt gehaald uit de aanvankelijke winsten van VTM?

découvert des pratiques inacceptables lors de l'attribution des concessions. Lorsque le premier ministre avait commencé à se cacher derrière des déclarations équivoques, nous avons abandonné le combat. Par la suite, sa porte-parole de l'époque avait cependant été nommée à la tête du CIP.

Dans son livre qui vient de paraître, M. Van Liefferinge établit toutefois un lien entre M. Verhofstadt et des actions de VTM. M. Ludo Maes de la firme Videohouse, qui a également tiré largement profit de l'affaire CIP, serait l'homme de paille derrière les investissements de M. Guy Verhofstadt dans VTM.

À l'origine, nul ne pensait que VTM serait en mesure de briser le monopole de la VRT, mais M. Verhofstadt devait créer le climat de confiance nécessaire en sa qualité d'homme politique de premier plan.

M. Buchmann affirme à présent que M. Guy Verhofstadt était devenu indirectement actionnaire par le biais d'une construction spéciale dans laquelle son frère Dirk était impliqué. Le premier ministre déclare quant à lui que seul son frère et son secrétaire privé étaient concernés et qu'il n'avait lui-même rien à voir avec cette affaire. Selon M. Van Liefferinge, il s'agissait toutefois de titres au porteur. Qui a raison?

Le premier ministre a-t-il, à l'époque où M. Dewael était ministre des Médias, personnellement ou non, avec ou sans construction intermédiaire, directement ou indirectement, tiré profit des bénéfices de VTM?

01.03 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: In de eerste plaats, mijnheer de voorzitter, maakt de heer Annemans een amalgaam van een heleboel zaken. In verband met het IPC heb ik op 5 juni 2002 in het Parlement heel in detail op de interpellaties geantwoord. Er is toen ook gebleken, uit het akkoord van de minister van Begroting en uit het verslag van de Inspectie van Financiën, dat er niets aan was van de

01.03 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: M. Annemans fait l'amalgame de quantité de dossiers. Le 5 juin 2002, j'ai répondu en détail aux interpellations relatives au CIP au

beweringen die toen naar voren werden gebracht.

In verband met de kwestie-VTM kan ik alleen de woorden herhalen die mijn woordvoerder al vanaf maandag heeft gezegd: ik heb inderdaad meegeholpen aan de oprichting van een maatschappij die ervoor gezorgd heeft dat VTM van de grond is gekomen, maar ik zelf ben geen aandeelhouder geworden. Het was mijn broer die aandeelhouder is geworden. Ik heb dus nooit een frank kapitaal gestort of dividenden ontvangen, noch meerwaarde geboekt. Uiteraard, als men geen kapitaal onderschrijft, kan men moeilijk dividenden ontvangen of meerwaarde boeken.

Ik moet u eerlijk zeggen dat ik vandaag, wanneer ik terugkijk naar 8 jaar geleden en uw reactie, mijnheer Annemans, en die van de heer Bourgeois hoor die gezegd heeft dat dat deontologisch niet kon, totaal geen spijt heb van de actie die ik toen ondernomen heb, namelijk ervoor zorgen dat een aantal financiers werd gevonden om VTM van de grond te krijgen. Immers, niemand geloofde in 1988, mijnheer Annemans, in het verhaal van VTM. Niemand geloofde dat het project van de grond zou komen. Niemand wou op dat ogenblik investeren in dat project.

Ik heb er nooit spijt van gehad, want ik meen dat iedereen zich nog de situatie kan herinneren van de vroegere BRT, voor VTM er was. Ik meen zelfs dat elke rechtgeaarde journalist van de VRT vandaag het met mij eens zal zijn dat de kwaliteit van ons medialandschap er duidelijk op verbeterd is sedertdien, niet alleen aan de zijde van VTM maar ook aan de zijde van de VRT. Als vandaag "Morgen maandag", "Huis van wantrouwen", "Het geslacht De Pauw" en Woestijnvis mogelijk zijn, is dat allemaal omdat wij op dat ogenblik, in 1988, het monopolie hebben doorbroken.

Ik heb helemaal geen spijt van de actie die ik toen heb ondernomen. Ik denk dat ze ook volkomen gerechtvaardigd was om er op dat ogenblik voor te zorgen dat het BRT-monopolie werd doorbroken.

01.04 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, de eerste minister is wel grappig, moet ik zeggen. Natuurlijk, wij stonden samen aan die kar te duwen: ik in het Pallieterke dat de VRT uit de ether moest verdwijnen en u ging het VRT-monopolie doorbreken. Wij waren bondgenoten. Ik herinner mij het nog. Van Elewijck was fractievoorzitter in de Vlaamse Raad. Hij was boos omdat de hele operatie slechts kon doorgaan dankzij de stemmen van het Vlaams Blok. Hij was toen al avant la lettre voor het cordon sanitaire. Hij verweet uw mediaminister en CVP-minister-president Gaston Geens dat wij daarvoor nodig waren geweest. Het zou u passen om samen vast te stellen dat wij samen die strijd hebben gevoerd en hoe rijk dat medialandschap is geworden.

Dat is natuurlijk de vraag niet. De vraag die ik stelde, was eenvoudig. Als Bush in de Verenigde Staten met een dubieuze aandelenkwestie in het nieuws zou zijn gekomen, dan zouden de deuren van de heer Buchmann en van iedereen die in de zaak is genoemd, van de heer Leterme zelfs, platgelopen zijn door journalisten om de onderste steen naar boven te brengen. Ik kan dat niet doen, ik heb daar geen tijd voor. Ik ben maar een schamel politicus. Ik wou wel een ding doen en dat is een vraag stellen om vast te stellen dat, indien ooit blijkt dat u toch hebt gelogen in heel de zaak, het tenminste ook in het

Parlement. L'accord du ministre du Budget et le rapport de l'inspection des Finances ont montré que ces accusations étaient entièrement infondées.

J'ai en effet participé à la création d'une société qui a permis la naissance de VTM. Mon frère en est devenu actionnaire, moi pas. Je n'y ai jamais versé de capital, ni reçu de dividendes, ni enregistré de plus-value.

Même après les réactions de M. Annemans et du ministre Bourgeois – ce dernier estime que ce que j'ai fait n'est déontologiquement pas acceptable – je ne regrette nullement mes actes de l'époque. En 1988, personne ne croyait en VTM et personne ne voulait investir dans la société. Tout journaliste de VRT qui se respecte reconnaîtra aujourd'hui que la qualité du paysage médiatique s'est améliorée par rapport à l'époque du monopole de la BRT. Je continue à considérer que mon action de l'époque se justifie entièrement.

01.04 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): J'ai mené alors dans "Het Pallieterke" le même combat que M. Verhofstadt vis-à-vis de la toute-puissante BRT. Les socialistes se sont irrités de ce que le monopole de la BRT n'a pu être rompu que parce que les libéraux et les chrétiens-démocrates ont bénéficié de l'appui du Vlaams Blok.

Mais là n'est pas la question. Si le président Bush avait défrayé la chronique aux Etats-Unis à propos d'une douteuse affaire d'actions, les journalistes auraient assailli de questions tous les protagonistes de l'affaire pour faire toute la lumière. Je n'en ai pas les moyens et je dois me borner à poser une question. Mais s'il devait s'avérer

Parlement zal geweest zijn dat u zult hebben gelogen.

un jour que le premier ministre a menti dans cette affaire, du fait de ma question, c'est au Parlement qu'il aura menti.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Pieter De Crem aan de eerste minister over "de politieke toestand na het verslag van de Nationale Bank" (nr. P1231)

02 Question de M. Pieter De Crem au premier ministre sur "la situation politique après la publication du rapport de la Banque nationale" (n° P1231)

02.01 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, we hebben kennis genomen van het interessante jaarverslag van de Nationale Bank. Daarin staan belangwekkende vaststellingen en een aantal even belangwekkende aanbevelingen.

De vaststellingen die worden gemaakt, zijn de volgende: een lage economische groei, een productiviteitshandicap van 4,4%, het dalen van bedrijfsinvesteringen de voorbije vijf jaar - ondanks een lichte stijging vorig jaar -, een werkloosheid die is toegenomen met 122.000 eenheden en een bijzondere verslechtering van het primair saldo.

We hebben in dat jaarverslag ook kennis genomen van de volgende belangwekkende aanbevelingen: de inkomensmatiging, de kostenverhouding versus de productiviteit - mijnheer de eerste minister, maakt u zich geen zorgen, ik heb het verslag gelezen -, de gerichte vermindering van de sociale bijdragen, de problematiek van de matiging van de overheidsuitgaven en de problematiek van het verleggen van het belang van de overheidsuitgaven naar de investeringen.

Deze analyse en de vaststellingen komen wonderwel overeen met wat wij in een eigen document "Weten waarnaar toe" hebben geschreven. We hebben dat document hier in oktober voorgelegd toen we het hadden over de belangrijke economische en sociale uitdagingen.

De vaststellingen die we toen hebben gedaan, zijn nu gemeengoed geworden en worden door de Nationale Bank overgenomen in haar jaarverslag. We willen daarover echter niet triomfalistisch doen.

Onze vraag aan u is of de regering vandaag, een dag na het jaarverslag van de Nationale Bank, weet waar ze naartoe wil en welke maatregelen ze zal nemen?

02.02 Eerste minister Guy Verhofstadt: Mijnheer de voorzitter, ik meen dat het inderdaad een belangwekkend jaarverslag is van de Nationale Bank. Zoals elk jaar – maar dit jaar nog meer dan andere jaren – bevat het een pak goede punten en ook een aantal minder prettige vaststellingen. Het is misschien noodzakelijk om ook de goede punten even te onderstrepen want de heer De Crem heeft dat blijkbaar niet gedaan in zijn vraagstelling.

02.01 Pieter De Crem (CD&V): Dans son rapport annuel, la Banque nationale fait état d'une faible croissance économique, d'un handicap de productivité de 4,4%, d'une régression des investissements des entreprises au cours des cinq dernières années, d'une augmentation du nombre de chômeurs de 122.000 unités et d'une détérioration considérable du solde primaire. Ces constats sont importants mais les recommandations de la banque le sont encore davantage.

La Banque nationale préconise une modération des revenus, une attention accrue pour le rapport entre les coûts et la productivité, une réduction ciblée des cotisations sociales, une modération des dépenses publiques et un déplacement du centre de gravité des dépenses publiques vers les investissements. L'analyse cadre étonnamment bien avec les conclusions du document du CD&V intitulé "Weten waar naartoe", bien que nous ne souhaitons pas faire de triomphalisme.

Le gouvernement sait-il quelle voie il souhaite emprunter? Quelles mesures prendra-t-il?

02.02 Guy Verhofstadt, premier ministre: Le rapport annuel de la Banque nationale comporte des points positifs et d'autres qui le sont moins. M. De Crem ne s'est pas du tout intéressé aux aspects positifs. C'est ainsi que notre pays

De begroting is in evenwicht. Meer nog, de Nationale Bank zegt dat de begroting een structureel overschot vertoont van 0,4%. Dat is een eerste vaststelling.

De tweede belangrijke vaststelling van de Nationale Bank betreft de evolutie van de tewerkstelling. Er kwamen vorig jaar 40.000 jobs bij. Volgens de Nationale Bank is dit net voldoende om de werkloosheid in januari te keren. Het zijn dus voldoende jobs om dat te doen.

Een derde belangrijke vaststelling van de Nationale Bank is dat de totale ontvangsten stijgen, niet door het stijgen van de belastingtarieven, maar door de belastingverlagingen die op een aantal terreinen zijn doorgevoerd. De daling van de vennootschapsbelasting leidt tot meer winsten van de vennootschappen en een stijging van de ontvangsten. De daling van de registratierechten heeft geleid tot meer verkopen en aankopen en dus met andere woorden tot een stijging van de ontvangsten uit registratierechten. Er is ook een stijging van de ontvangsten uit de successierechten door de daling van die successierechten en dergelijke meer. Een belangrijke vaststelling van de Nationale Bank is dus dat het belastingbeleid, met de belastingverlagingen, niet leidt tot een uitholling van de ontvangsten.

Dan kom ik bij het minder goede punt dat we moeten erkennen. Het minder goede punt dat de Bank aanhaalt betreft niet de investeringen. De investeringen zijn met 8,5% toegenomen in 2005. Het was het beste jaar inzake investeringen in ons land, van de voorbije tien jaar. Er is echter een zwak punt. Het zwakke punt – en dat is ook wat hier door de regering in januari bekend is gemaakt, mijnheer De Crem – is het algemeen verlies aan competitiviteit en marktaandeel van de Europese economie in haar geheel en ook van België als onderdeel van die Europese economie. India en China beginnen te wegen op de marktaandelen die we buiten Europa hebben.

De competitiviteit is nu, na het Generatiepact dat toch een belangrijke wending inluidde, de prioriteit. Dat heb ik ook in januari 2006 bekend gemaakt.

Wij hebben het hoogste primair saldo van de Europese Unie. Als u dus nog over het primair saldo wil praten, dan wijs ik u erop dat wij een primair saldo van 4,5% hebben, wat het hoogste percentage binnen de Europese Unie is. De heer Tant heeft daarmee een probleem. Ik wil zijn primair saldo in Kruishoutem wel eens kennen; ik meen dat het negatief is. Het primair saldo is dus niet het punt.

Mijnheer de voorzitter, het punt waarover het gaat – ik erken het en heb geen moeilijkheden om het te erkennen –, is de competitiviteit die trouwens onze prioriteit is. Het is absoluut noodzakelijk dat er voor de komende jaren een afspraak is tussen de sociale partners – werkgevers, werknemers en de overheid – om ervoor te zorgen dat een evenwicht kan worden gevonden tussen, enerzijds, de ondersteuning van de koopkracht – het zou immers dom zijn de koopkracht uit te hollen door het indexmechanisme te laten vallen – en, anderzijds, het instellen van een mechanisme dat de competitiviteit kan vrijwaren, indien er een stijging van de inflatie is, zoals wij vorig jaar hebben meegemaakt.

affiche un excédent budgétaire structurel de 0,4%. Quarante mille emplois supplémentaires ont été créés l'année dernière, ce qui est suffisant pour renverser la tendance en matière de chômage au mois de janvier. Les recettes totales ont augmenté grâce à différentes réductions d'impôts. C'est ainsi que la réduction de l'impôt des sociétés a conduit à une augmentation des bénéfices. La réduction des droits d'enregistrement a entraîné une augmentation des opérations de vente et d'achat et, malgré une diminution des droits de succession, les recettes en la matière ont également augmenté. Les réductions d'impôt ne mènent donc pas à une érosion des recettes. Il ne faut pas oublier qu'avec 4,5% la Belgique présente le solde primaire le plus élevé de l'Union européenne et que les investissements ont augmenté l'année dernière de 8,5%, le meilleur résultat depuis 10 ans.

Mais il y a d'autre part une ombre au tableau: la perte de compétitivité et de parts de marché de l'économie belge et de l'économie européenne à l'échelle mondiale. L'Inde et la Chine commencent en effet à grignoter nos parts de marché en dehors de l'Europe. J'ai déjà eu l'occasion de dire au mois de janvier que l'amélioration de notre compétitivité était désormais notre défi prioritaire.

Avant la fin de l'année, il faut que les partenaires sociaux et l'Etat se mettent d'accord pour trouver un équilibre entre la préservation du pouvoir d'achat et la sauvegarde de la compétitivité en cas de hausse de l'inflation. Il s'agit donc de concevoir un mécanisme de sauvegarde de la compétitivité sans renoncer pour autant à l'indexation. Le gouvernement a bien l'intention de donner suite à la recommandation de la Banque Nationale en comprimant encore les charges qui pèsent sur le

Mijnheer de voorzitter, wij zijn in staat om in de loop van dit jaar deze afspraak te maken. Wat onze rol daarbij zal zijn, is ook duidelijk. Ik zal de aanbeveling van de Nationale Bank van België ter harte nemen. De regering zal dus de lasten op arbeid, die trouwens de voorbije jaren zijn gedaald, verder doen dalen.

Mijnheer de voorzitter, u moet echter ook van mij aannemen dat de regering de weg van de lastenverlagingen slechts zal inslaan, indien zij de zekerheid heeft dat vakbonden en werkgevers samen een akkoord bereiken over een nieuwe manier om de lonen te matigen en de loonkost in goede zin te laten evolueren.

02.03 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal niet lang over de procedure spreken. We zouden over deze problematiek beter interpellieren in de plenaire vergadering. Op die manier hebben we de gelegenheid woord en wederwoord te horen. Ik ga hierover thans niet polemiseren.

Het antwoord dat de premier heeft gegeven, is het verwachte antwoord. Het is het antwoord dat op de telex van Belga stond.

Mijnheer de eerste minister, de werkloosheid is met 122.000 eenheden afgenomen. Dat is de waarheid. Ik verwacht applaus op de banken!

De tewerkstelling in eenheden is met moeite toegenomen om iedereen die op de arbeidsmarkt moet komen een job te bezorgen. Dat is de pijnlijke waarheid. De tewerkstelling in de private sector is daar slechts een klein onderdeel van. Het is overheidstewerkstelling. Hoe waardevol tewerkstelling ook in de private sector kan zijn in het systeem van de dienstencheques en in het systeem van de social profit, in de eigenlijke industrie bedraagt die nieuwe tewerkstelling amper 17.500 eenheden. Dat is absoluut veel te weinig.

U hebt het over de belastingen, de belastingverlagingen. Mag ik iets vragen? Wat is het eindresultaat van uw belastingverlagingen? Ik wil het antwoord op één vraag. Is het juist of onjuist dat de Belgen vorig jaar in procenten van hun inkomen meer belastingen hebben betaald? Is dit juist of onjuist? (*Tumult*)

Het is wel juist. Wat blijkt? Ik zal de vraag beantwoorden met de breuk die de Nationale Bank van België zelf naar voren brengt. De verhouding tussen de totaliteit van alle belastingen en de inkomens van alle Belgen is beduidend gestegen met 2 miljard euro in 2005. Met andere woorden, het is juist dat vorig jaar de Belgen in procenten meer hebben betaald aan belastingen. Dat is het resultaat van twee jaar economisch beleid.

Als u daarvan zelf niet overtuigd was, dan was u niet afgekomen in arren moede en in zeven haasten met maatregelen van het genre bijkomende forfaitaire aftrek. Dat is immers net het bewijs - u hebt het zelf geregeld - dat de belastingdruk is toegenomen. Dat is de enige vaststelling die ik kan maken.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, de eerste minister zal nog repliceren en u hebt daarna het laatste woord.

02.04 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, uit het verslag van de Nationale Bank blijkt dat de Belgische werknemers en

travail. De leur côté, les syndicats et les employeurs doivent trouver un moyen qui permette une certaine modération salariale.

02.03 Pieter De Crem (CD&V): En ce qui concerne ce vaste problème, il serait préférable que nous interpellions en séance plénière.

Les faits que j'évoque sont mentionnés dans le rapport de la Banque Nationale: le chômage a baissé de 122.000 unités; l'emploi, exprimé en unités, a à peine augmenté et les nouveaux arrivants sur le marché de l'emploi ont donc du mal à trouver du travail. Dans l'industrie proprement dite, le nombre d'emplois nouveaux s'élève à peine à 17.500. C'est beaucoup trop peu.

Quel est le résultat final de ces prétendues réductions d'impôts? Est-il exact que l'an dernier, les Belges ont payé en pour cent, par rapport à leur revenu, une part d'impôts plus importante que les années précédentes? La réponse est oui. La BNB dit que le différentiel entre la totalité de tous les impôts et les revenus de tous les Belges a augmenté de 2 milliards d'euros. Par conséquent, le résultat de la politique économique mise en œuvre par la coalition violette est que les Belges ont payé, en pour cent, plus d'impôts l'an dernier. Si le premier ministre n'en était pas convaincu, il n'aurait pas fait adopter des mesures telles que la déduction forfaitaire supplémentaire.

02.04 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Le rapport montre que

de Belgische zelfstandigen minder belastingen hebben betaald.

Wie heeft er vorig jaar meer belastingen betaald? De Belgische vennootschappen, omdat ze meer winst maakten en betere resultaten hebben geboekt.

Wie heeft er vorig jaar meer belastingen betaald? Degenen die meer registratierechten hebben betaald omdat die registratierechten werden verminderd.

Wie heeft er meer belastingen betaald? Degenen die eindelijk hun erfenissen en successierechten hebben aangegeven, wat ze in het verleden niet deden, maar nu wel omdat wij die verminderd hebben samen met de verschillende gewestregeringen.

Mijnheer de voorzitter, wat is uiteindelijk de reden? De reden is dat de belastingfraude vorig jaar op een ernstigere manier werd aangepakt.

Mijnheer De Crem, als u dit feit, dat iedereen vandaag erkent, namelijk dat de belasting op arbeid daalt en dat de meerinkomsten juist komen door belastingverlagingen, niet kunt onderkennen, dan bent u ziende blind.

02.05 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het zijn merkwaardige feiten. De VLD applaudisseert wanneer de vennootschappen meer belastingen moeten betalen. Dat is een merkwaardig feit.

Het tweede belangrijke merkwaardige feit is dat hier verwezen wordt naar de fiscale fraude. De fiscale fraude past op 31 december van elk begrotingsjaar in uw kraam om uw begroting te laten kloppen, niet minder en niet meer. Het is verdraaid dankzij de Vlaamse regering en haar maatregelen met betrekking tot de registratierechten dat u dat kunt zeggen.

Nogmaals, het antwoord op de vraag of het juist of onjuist is dat in het jaar 2005 de Belgen procentueel meer belastingen hebben moeten betalen op hun inkomen, is het antwoord meer dan ooit dat het juist is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Guido Tastenhoye aan de eerste minister over "de toekomst van de Antwerpse diamantsector" (nr. P1232)

03 Question de M. Guido Tastenhoye au premier ministre sur "l'avenir du secteur diamantaire anversois" (n° P1232)

03.01 Guido Tastenhoye (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, de Antwerpse diamantsector verkeert op dit ogenblik in een zware crisis. Er loopt momenteel een zeer interessante artikelenreeks in de Gazet van Antwerpen waarin heel dat kluwen uit de doeken gedaan wordt.

De Hoge Raad voor Diamant, het representatieve orgaan, is uit elkaar gevallen, is ingestort. De partners gaan mekaar te lijf met juridische procedures voor de rechtbanken. Directeur-generaal Meeus kon niet meer functioneren en heeft ontslag moeten nemen.

les travailleurs salariés et indépendants belges ont payé moins d'impôts. Si les sociétés belges en ont payé plus l'an passé, c'est parce qu'elles ont enregistré plus de bénéfices et réalisé de meilleurs résultats. Au total, davantage de droits d'enregistrement et de succession ont par ailleurs été versés, précisément parce que le montant de ces droits a été réduit. Cette situation est due en fin de compte au renforcement de la lutte contre la fraude fiscale l'an passé. S'il ne voit pas que l'impôt sur le travail diminue et que les réductions d'impôts génèrent des revenus supplémentaires, M. De Crem est vraiment aveugle.

02.05 Pieter De Crem (CD&V): A chaque fois, la fraude fiscale fait l'affaire du premier ministre lorsqu'il s'agit d'équilibrer le budget en fin d'année. Si le budget est en équilibre, c'est grâce aux efforts du gouvernement flamand et des mesures qu'il a prises en matière de droits d'enregistrement. Je maintiens que les Belges ont, en pourcentage, payé plus d'impôts sur leurs revenus en 2005.

03.01 Guido Tastenhoye (Vlaams Belang): Le secteur diamantaire belge traverse actuellement une crise profonde. Son organe représentatif, le Conseil Supérieur du Diamant, s'est dissous. M. Meeus, son directeur général, a démissionné. Le 3 février 2005, la ministre flamande Moerman a promis une table ronde qui n'a toutefois jamais

Men heeft dat al heel lang zien aankomen en er had veel eerder gereageerd moeten worden.

Vlaams minister Fientje Moerman heeft vorig jaar, op 3 februari, een rondetafelconferentie aangekondigd over die sector. Die rondetafelconferentie is er echter nooit gekomen.

Intussen ging de malaise van kwaad naar erger. De Indiërs, onder leiding van Dilip Metha, hebben er zelfs mee gedreigd om, ten einde raad, een eigen koepelvereniging op te richten.

Uiteindelijk hebt u vorige maand, toen het niet vijf voor twaalf maar al vijf over twaalf was, toch eindelijk een vergadering op uw kabinet bijeengeroepen. Daar werd besloten om een werkgroep op te richten.

Die werkgroep is gisteren weer bijeengekomen. Ze heeft beslist om de Antwerpse diamantsector op te splitsen in twee delen, namelijk een commercieel en een niet-commercieel deel. Het commerciële deel zou ondergebracht worden in een NV, het niet-commerciële deel in een overkoepelende structuur.

Mijnheer de eerste minister, ik hoef u niet te zeggen dat de zaak superdringend is.

Er zou een wetgevend initiatief van u in de maak zijn. Hoe moeten we ons dat inbeelden?

Zult u, als regering, een wetsontwerp indienen?

Zal dat binnen zeer korte termijn gebeuren? Zal het de hoogdringendheid meekrijgen?

Kunt u ons uiteenzetten hoe de nieuwe structuur van de Antwerpse diamantsector er concreet zou uitzien?

03.02 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, sinds het begin van het jaar hebben ik en mevrouw Moerman het dossier naar ons toe getrokken om een oplossing te vinden voor de impasse waarin de Hoge Raad voor Diamant de voorbije maanden terecht was gekomen. Ik denk dat ruzie in de Hoge Raad voor Diamant misschien interessant is voor degenen die ruzie maken, maar niet interessant voor die fundamentele sector van onze economie. Rust en een goed beheer zijn nodig voor die sector, omdat die ook een aantal commerciële activiteiten ontplooit. De VZW is absoluut noodzakelijk voor de verdere ontwikkeling van die sector in België, zowel wat de handel als wat de nijverheid betreft.

Gisteren heb ik na een rapport van een werkgroep een akkoord bereikt met de vertegenwoordigers van de Hoge Raad voor Diamant die aanwezig waren. Het akkoord behelst een hervorming in twee fasen. Een eerste fase bevat een onmiddellijke verkiezing in de bestaande VZW en de beperking van het aantal leden van de raad van bestuur tot het maximumaantal leden van de algemene vergadering. Dat onderdeel van de VZW-wetgeving werd immers niet nageleefd.

Een tweede, meer fundamentele hervorming zou vóór het einde van het jaar rond moeten zijn. Naast de VZW worden er dan twee organen

eu lieu. Les diamantaires indiens ont même menacé de créer leur propre fédération. Le mois passé, le premier ministre a organisé à son Cabinet une réunion qui a débouché sur la mise en place d'un groupe de travail. Ce dernier a décidé hier que le secteur diamantaire anversois serait scindé. Il y aura une section commerciale érigée en SA et une section non commerciale avec une structure faïtière.

En quoi consistera l'initiative législative qui est en préparation? Le gouvernement va-t-il déposer sous peu un projet de loi? Bénéficiera-t-il de l'urgence? Quelle sera la nouvelle structure du secteur anversois du diamant?

03.02 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: La ministre Moerman et moi-même cherchons depuis le début de cette année une issue à cette impasse pour le Conseil supérieur du diamant car il s'agit d'un secteur fondamental de notre économie, qui a besoin de sérénité et d'une gestion efficace et non de chamailleries. L'ASBL est absolument nécessaire à la poursuite du développement du secteur.

Hier, un accord est intervenu avec les représentants du Conseil supérieur du diamant à propos d'une réforme en deux phases. Dans un premier temps, une élection directe sera organisée au sein de l'ASBL existante et le nombre de membres du conseil d'administration sera limité. Pour

opgericht. De eerste is een hoge raad voor diamant, publiek, die de meeste activiteiten van de VZW zal uitvoeren. De tweede is een hoge raad voor diamant NV, commercieel, die de commerciële activiteiten zal uitvoeren. Het past immers niet dat een VZW commerciële activiteiten uitvoert.

Alle aanwezigen gisteren waren akkoord en verdedigen vandaag het voorstel op de bijeenkomst van de Hoge Raad voor Diamant. Als daar een meerderheid van 9 op 13 verenigingen akkoord gaat, voeren wij het plan uit. Een van de onderdelen van het plan is dat wij met een wetsontwerp naar het Parlement komen, om de Hoge Raad voor Diamant, publiek, een wettelijke verankering te geven. Ik zal daarvoor de urgentie vragen aan het Parlement, zodat de hervorming van start kan gaan na de grote vakantie en vóór het einde van het jaar volledig is uitgevoerd.

la fin de l'année, deux autres organes devront également avoir été créés: le Conseil supérieur public du diamant, qui exercera la plupart des activités de l'ASBL, et le Conseil supérieur du diamant SA, qui exercera les activités commerciales.

Cette proposition doit être défendue aujourd'hui devant le Conseil supérieur du diamant. Si neuf des treize associations donnent leur aval, nous mettrons le plan en œuvre. Nous soumettrons alors un projet de loi au Parlement pour ancrer légalement toute l'opération. La réforme doit être finalisée pour la fin de l'année.

03.03 Guido Tastenhoye (Vlaams Belang): Premier, ik dank u voor de uitleg.

U zegt dat de zaak hoogdringend is, maar anderzijds zegt u dat de zaak moet geregeld zijn vóór het einde van het jaar. Ik denk dat we in deze omstandigheden geen jaar meer kunnen wachten. Onze concurrenten in Dubai, onze concurrenten in Bombay, onze concurrenten in Tel Aviv zitten niet te wachten tot wij na een jaar klaar zijn met de Hoge Raad voor Diamant. Het moet snel gaan, premier.

03.03 Guido Tastenhoye (Vlaams Belang): Le premier ministre mentionne la fin de l'année alors qu'il s'agit d'un dossier urgent. Dans l'intervalle, les concurrents de Dubaï, Bombay et Tel Aviv ne restent pas les bras croisés.

03.04 Eerste minister Guy Verhofstadt: Vóór de grote vakantie.

03.05 Guido Tastenhoye (Vlaams Belang): Vóór het einde van het jaar, hebt u gezegd.

03.06 Eerste minister Guy Verhofstadt: De volledige implementatie. Als vanavond de Hoge Raad voor Diamant geen 9 op 13 haalt – ik hoop dat de hoge raad dat haalt – heb ik gezegd, dan kom ik hoe dan ook met mijn wetgevend initiatief, om voldoende druk te zetten, zodat alle deelnemers vanavond zouden weten waar het op staat. Dat is, met andere woorden, dat ze maar een keuze hebben: instappen in het scenario en in de reddingsactie van de Hoge Raad voor Diamant. Als het ja er is, zal ik binnen de komende weken met het wetgevend initiatief naar het Parlement komen. De verdere snelheid zal dan van het Parlement afhangen.

03.06 Guy Verhofstadt, premier ministre: Si le quota de sept sur treize n'est pas atteint ce soir, je prendrai de toute façon une initiative législative pour mettre la pression. Les organisations doivent adhérer à ce scénario de sauvetage. En cas de réponse favorable, le texte sera soumis au Parlement au cours des prochaines semaines. Le législateur marquera alors la cadence.

03.07 Guido Tastenhoye (Vlaams Belang): Daar ben ik het mee eens, mijnheer de eerste minister. Het is niet vijf voor twaalf, maar vijf na twaalf. Wij vragen nu zeer dringend actie op het terrein. Wij hopen dat alle betrokken partijen in Antwerpen ook het gezond verstand zullen gebruiken om eindelijk aan één zeel te trekken. Ik zeg nogmaals dat onze concurrenten niet zullen wachten op actie in Antwerpen. Onze concurrenten liggen op de loer en we moeten alles in het werk stellen zodat er geen trafieken worden afgeleid naar onze

03.07 Guido Tastenhoye (Vlaams Belang): Le temps presse. Toutes les parties concernées à Anvers doivent se décider enfin à agir de concert pour éviter que des flux ne soient détournés vers des concurrents directs.

directe concurrenten.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Questions jointes de

- M. Daniel Bacquelaine à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la politique criminelle en matière de drogues" (n° P1233)

- M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la politique criminelle en matière de drogues" (n° P1234)

04 Samengevoegde vragen van

- de heer Daniel Bacquelaine aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het drugsbeleid" (nr. P1233)

- de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het drugsbeleid" (nr. P1234)

04.01 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, madame la vice-première ministre, ma question porte sur le débat que certains voudraient rouvrir en matière de drogue et, plus précisément, de dépénalisation du cannabis.

Vous vous souviendrez que nous avons tenu un débat important sur la question en 2003, puisque nous avons alors voté une loi qui, manifestement, n'était pas parfaite. En effet, la Cour d'arbitrage a recalé l'article fondateur de cette loi en émettant certaines remarques et critiques que nous pressentions déjà.

Cette loi n'est donc pas applicable. C'est ainsi qu'à juste titre, vous avez préparé avec le Collège des procureurs généraux une directive qui est d'application. En fait, elle est un retour, dans les grandes lignes, à la directive De Clerck.

Actuellement, il ne me semble pas nécessaire de rouvrir le débat sur la dépénalisation, mais je pense que nous pourrions répondre à l'argumentation de la Cour d'arbitrage; c'est d'ailleurs ce que vous aviez proposé de faire en son temps.

Comment comptez-vous répondre aux arguments de la Cour d'arbitrage pour préciser les critères paraissant flous ou peu objectifs, notamment les critères de quantité, les notions de nuisance sociale, de comportement ou d'usage problématique? Tout cela mérite certainement des précisions.

04.02 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister van Justitie, het was wel een understatement wanneer de heer Bacquelaine zei dat het drugdebat toch niet zo eenduidig is verlopen de laatste jaren. Dat drugbeleid is een troep geworden, mevrouw de minister van Justitie. In Luik is er de gecontroleerde heroïneverstrekking, bij gebreke aan een intens zorgcircuit. Vandaag stellen wij vast, mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dat in bepaalde streken van ons land aan methadonshopping wordt gedaan, waarbij drugverslaafden zich gaan bevoorraden bij verscheidene artsen. In de grensstreek, collega's, zijn er artsen die honderden patiënten aantrekken en voorzien van methadon, waardoor er een aanzuigeffect is inzake de problematiek.

Nu men de zaken helemaal niet meer onder controle heeft, krijgen we de voorstellen van de voorzitter van de Parti Socialiste om het

04.01 Daniel Bacquelaine (MR): Als sluitstuk van ons debat over de depenalisering van cannabisgebruik in 2003 keurden we een onvolmaakte wet goed, die op kritiek van het Arbitragehof stuitte. Aangezien die wet niet kan worden toegepast, heeft u een richtlijn goedgekeurd, die bijna identiek is aan de richtlijn-De Clerck.

Vandaag moeten we het debat niet heropenen, maar wel antwoorden op de argumenten van het Arbitragehof. Hoe zal u de vage of weinig objectieve criteria verduidelijken, met name inzake de hoeveelheid, de maatschappelijke overlast en het problematisch gedrag of gebruik?

04.02 Tony Van Parys (CD&V): La politique en matière de drogues ne ressemble plus à rien. A Liège, on pratique la délivrance contrôlée d'héroïne en l'absence de circuits de soins organisés et ailleurs il est carrément question d'un véritable "shopping" de méthadone. On constate ainsi dans les régions frontalières un effet d'aspiration. Et voilà que le président du PS souhaite légaliser la consommation de cannabis à partir de 16 ans. Alors que les autorités néerlandaises tentent de

cannabisgebruik te legaliseren en zelfs toe te laten voor kinderen of minderjarigen vanaf 16 jaar. Men is bezig in Nederland om de coffeeshops te sluiten. Welnu, volgens de PS zullen ze in België moeten worden geopend.

Mijn vraag, mevrouw de minister van Justitie – ik ben zeer benieuwd uw standpunt te kennen – is of u als PS-minister van Justitie, het standpunt deelt van uw PS-voorzitter inzake het legaliseren van cannabis.

04.03 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, comme on vient de le dire, le débat sur la détention et la consommation de cannabis n'est pas neuf. Il y a d'ailleurs eu beaucoup d'échanges à ce propos dans cette enceinte. Rappelez-vous les conclusions du groupe de travail parlementaire de 1997. Certaines d'entre elles proposaient déjà une troisième voie entre prohibition et anti-prohibition. Chaque groupe politique avait déposé une proposition de loi. Vous-même, monsieur Bacquelaire, vous proposiez en l'an 2000 la dépénalisation de la détention de cannabis, en fixant la limite à 15 grammes.

Le gouvernement est régulièrement intervenu. On se souviendra de la directive de notre collègue, M. De Clerck, qui proposait la priorité la plus basse pour les poursuites des détenteurs et consommateurs de cannabis. D'autres péripéties ont précédé la loi de 2003: la circulaire de mon prédécesseur, l'arrêt de la Cour d'arbitrage et la nouvelle circulaire du 1er février 2005.

Ce dossier est donc régulièrement rouvert, et c'est normal. Quelle est la situation en Belgique? Elle n'est pas simple. Des études européennes l'ont encore démontré dernièrement: énormément de nos concitoyens consomment fréquemment du cannabis. Rien que pour les jeunes de moins de seize ans, un tiers consomme ou a consommé du cannabis de manière régulière. C'est la situation actuelle, d'après les études existantes.

La loi actuelle ne décriminalise pas, on le sait bien, l'usage et la consommation de cannabis. Et, malgré l'interdit légal, l'effet voulu ne se produit pas. Dans d'autres pays, la réflexion se poursuit. Il s'agit d'une réflexion éthique qui doit être continuellement remise sur le métier. Regardez ce qui se passe en Espagne, au Portugal, en Italie, aux Pays-Bas et au Luxembourg où le message y est clair:

1. la drogue, c'est mauvais;
2. il faut investir dans des politiques de prévention contre la drogue;
3. il faut décriminaliser, car la pénalisation ne constitue pas la solution.

Tous ces pays ont dépénalisé. Voici la situation dans laquelle on évolue.

Mijnheer Van Parys, u vraagt mij wat ik van de voorstellen van de PS vind. U zult verbaasd zijn. Ik ben vóór. Waarom?

Eerste boodschap: we moeten een echte oorlog tegen drugs voeren. *(Hoongelach)*

Dans un débat sérieux, ces ricanements sont embêtants, mais c'est comme ça!

fermer les "coffeeshop", le PS voudrait en ouvrir en Belgique.

Que pense la ministre de la Justice de la proposition de son président de parti ?

04.03 Minister **Laurette Onkelinx**: Dat debat is niet nieuw. De parlementaire werkgroep van 1997 stelde al een tussenoplossing voor, een middenweg tussen een verbod en een formele toestemming. Elke fractie had een eigen wetsvoorstel ingediend, en ook de regering heeft zich in het debat gemengd. Vóór de wet van 2003 was er de omzendbrief van mijn voorganger, en dan kwamen het arrest van het Arbitragehof en de omzendbrief van 1 februari 2005.

De situatie is niet zo eenvoudig in België. Vele medeburgers, een derde van de jongeren van minder dan zestien jaar, gebruiken regelmatig cannabis.

Het gebruik van cannabis wordt met de huidige wet niet gedecriminaliseerd, maar het gewenste effect blijft uit. In andere landen denkt men hierover door. In Spanje, Portugal, Italië, Nederland en Luxemburg wordt de boodschap uitgedragen dat drugs slecht zijn, en dat je in een preventiebeleid moet investeren, maar tegelijk moeten drugs ook uit de criminele sfeer gelicht worden, want met repressie en bestraffen los je niets op. Al die landen hebben druggebruik gedepenaliseerd.

J'approuve le plan de mon président de parti.

We moeten massaal investeren in preventie en in medische behandeling.

Tweede boodschap: bestraffen is geen oplossing voor de duizenden burgers die cannabis gebruiken.

Derde boodschap: we mogen niet langer hypocriet zijn.

Dans la situation actuelle, les autorités judiciaires et les autorités politiques parlent de tolérance pour les usagers non problématiques qui détiennent moins de trois grammes de cannabis. Mais d'un autre côté, on ferme les yeux sur les canaux de distribution qui poussent un très grand nombre d'adolescents et d'adultes à fréquenter des circuits criminogènes. Puisque vous me le demandez, je vous signale que la note du PS ne parle pas de coffee shops. Elle demande une réflexion sur le sujet, ce qui est normal en raison de ce problème, du fait de plonger des citoyens dans un milieu criminogène.

Le gouvernement n'a pas pris position sur la note du PS; ce n'est d'ailleurs pas l'usage. Par contre, vous aurez remarqué qu'on demande dans l'accord de gouvernement de remettre régulièrement sur le tapis des questions éthiques dont la question des assuétudes. C'est le cas pour la détention et la consommation de cannabis. Ce qui me paraît intéressant, c'est d'évaluer d'abord la circulaire du 1er février 2005. Le service de politique criminelle devrait pouvoir nous aider dans ce travail. Ensuite, à partir de cette circulaire et des diverses propositions de loi déposées dans ce parlement, nous pourrions relancer un débat approfondi sur la question pour savoir si oui ou non la loi doit être modifiée. Elle doit l'être à la suite de l'arrêt de la Cour d'arbitrage mais dans quel sens? Remet-on simplement dans la loi ce qui se trouve dans la circulaire ou allons-nous plus loin? La parole sera au Parlement.

04.04 Daniel Bacquelaine (MR): Madame la ministre, je vous entends mais la loi de 2003 existe bel et bien et elle est annulée en partie. Le devoir du Parlement et du gouvernement est de répondre aux raisons pour lesquelles cette loi est annulée. Vous me dites que vous allez évaluer les effets d'une directive alors qu'il existe une loi: cela me paraît paradoxal. Pour ma part, je n'ai pas varié à cet égard. Sans doute est-il possible d'admettre que des adultes responsables puissent détenir une certaine quantité de cannabis et ne commettre aucune autre infraction, et que la machine judiciaire ne doit pas être enclenchée à ce moment.

Par contre, il m'apparaît très discutable d'étendre cette idée aux mineurs et de supprimer de la loi toute base et toute référence pour que les tribunaux de la jeunesse puissent exercer leur mission protectionnelle vis-à-vis de la jeunesse. Votre message – le message du PS – est fondamentalement contradictoire alors qu'on n'arrête pas de discuter de la lutte contre le tabac, qu'on interdit la vente de cigarettes aux mineurs, qu'on lutte contre les alcopops et contre l'alcool. Au même moment, on permettrait la dépénalisation du cannabis en droit, notamment pour les mineurs. J'attire l'attention du gouvernement sur la nécessité d'un message cohérent et efficace en

Nous devons mener la lutte contre la drogue en investissant massivement dans la prévention et les traitements médicaux. Pénaliser les milliers de citoyens qui consomment du cannabis n'est pas une solution. Il convient par ailleurs de mettre un terme à l'hypocrisie qui règne en la matière.

Op dit ogenblik wordt een gedoogbeleid gevoerd ten aanzien van niet-problematische gebruikers die minder dan drie gram cannabis bezitten. Men houdt zich echter niet bezig met de dealers! De nota van de PS vraagt dat daarover zou worden nagedacht.

De regering nam over die nota geen standpunt in, maar in het regeerakkoord staat dat ethische kwesties, en onder meer verslavingen, regelmatig te berde zullen worden gebracht. Ik zou eerst de circulaire van 1 februari 2005 willen evalueren. Op grond daarvan en van de verschillende wetsvoorstellen, zouden we het debat ten gronde kunnen heropenen over een wijziging van de wet en de richting waarin die moet gaan, als gevolg van het arrest van het Arbitragehof.

04.04 Daniel Bacquelaine (MR): De wet van 2003 bestaat wel, ook al werd ze ten dele vernietigd. Wij moeten een antwoord bieden op de redenen die aan die vernietiging ten grondslag liggen. U wil de gevolgen van een richtlijn evalueren, terwijl er een wet bestaat: dat is paradoxaal!

Men kan wel erkennen dat verantwoordelijke volwassenen in het bezit kunnen zijn van een bepaalde hoeveelheid cannabis zonder enig ander strafbaar feit te plegen en dat de gerechtelijke machine op dat ogenblik niet op gang moet worden gebracht. Die redenering mag echter niet tot de minderjarigen worden uitgebreid en men mag uit de wet niet elke

la matière.

verwijzing schrappen, opdat de jeugdrechtbanken hun beschermende opdracht ten aanzien van de jeugd voort zouden kunnen uitvoeren. De boodschap van de PS is onsamenhangend: men bindt wel de strijd aan met tabak en alcohol, maar cannabisgebruik door jongeren zou uit het strafrecht worden gehaald! Deze aangelegenheid vraagt een samenhangende en doeltreffende boodschap.

04.05 Tony Van Parys (CD&V): Mevrouw de minister van Justitie, dat u voorstander bent van de voorstel van de PS is een belangrijke uitspraak in uw hoedanigheid van minister van Justitie.

Het is een heel belangrijk signaal, wanneer de minister van Justitie hier verklaart dat zij voorstander is van het depenaliseren van het cannabisgebruik. Dat kan tellen als boodschap naar jongeren, ouders en opvoeders toe. De minister van Justitie zegt dat zij voorstander is van het legaliseren van cannabis, ook voor jongeren.

Dames en heren, de onduidelijkheid en de onzekerheid bij onze jongeren, ouders en opvoeders zullen daardoor alleen maar groeien.

Mevrouw de minister, dat is bijzonder pijnlijk. Immers, u verklaart dat wij de oorlog tegen de drugs moeten voeren. Welnu, mevrouw de minister, als u dat echt wil doen – ik zeg u dat in alle rust –, dan is er maar één opdracht, met name het gebruik van drugs ontraden. Raad het af. Zeg dat het schadelijk kan zijn, dat het schadelijk is en dat het leidt tot afhankelijkheid en tot drama's in vele gezinnen. Er is maar één boodschap: de ontrading, de preventie en de hulpverlening.

Wij moeten immers voorkomen dat mensen, vooral jongeren, in de drugmiserie terechtkomen. Als zij er dan toch in terecht zijn gekomen, moeten wij hen helpen. Door het gebruik te legaliseren, houdt u het probleem in stand. Dat u dat in uw hoedanigheid van de minister van Justitie hier bepleit, is voor ons werkelijk een brug te ver.

Het spijt me.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken over "de verkoopspraktijken van de elektriciteitsbedrijven" (nr. P1235)

05 Question de Mme Magda De Meyer à la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation sur "les pratiques de vente des entreprises d'électricité" (n° P1235)

05.01 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag handelt over de ongeoorloofde handelspraktijken van de firma Nuon, die terecht werden aangeklaagd. De onwetende en nietsvermoedende consument werd aangeklampt in een grootwarenhuis met een aantal onnozele quizvraagjes, om uiteindelijk te eindigen met een nieuw contract van de energieleverancier.

04.05 Tony Van Parys (CD&V): La ministre de la Justice fait une déclaration importante en approuvant la légalisation du cannabis à partir de 16 ans. Il s'agit là d'un signal important. Cette déclaration ne fera qu'accroître l'incertitude chez les jeunes, les parents et les éducateurs.

Si on veut déclarer la guerre aux drogues, il n'y a qu'une seule solution, à savoir celle de la dissuasion, de la prévention et de l'assistance. Nous devons diffuser le message que les drogues sont nuisibles et mènent à la dépendance et au drame. La légalisation ne change rien au problème. En faisant cette déclaration, la ministre dépasse les bornes.

05.01 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Le fournisseur d'énergie Nuon se rend constamment coupable de pratiques commerciales illicites. Le fournisseur et les supermarchés se sont entre-temps distanciés de

Terecht, meen ik, hebben zowel Nuon als de grootwarenhuizen afstand genomen van die praktijk. Dat is een goede zaak.

Dit is evenwel slechts het topje van de ijsberg. Er zijn heel veel dergelijke praktijken. Met name Nuon – het spijt me dat ik dat bedrijf opnieuw moet noemen – is toch nogal hardleers. Ik ken persoonlijk een geval van zeer agressieve deur-aan-deurverkoop in West-Vlaanderen. Een bejaarde vrouw van 85 jaar, slechtziende, werd een nieuw contract aangesmeerd door datzelfde Nuon. Volgens mij is dat onaanvaardbaar, wetende dat die mevrouw een lopend contract had. Zij wordt geconfronteerd met zware verbrekingsvergoedingen. Dat zijn, voor iemand met een klein pensioen, onaanvaardbare praktijken.

Trouwens, ook vanwege armoedeorganisaties bereiken ons alarmerende signalen, waaruit blijkt dat steeds meer arme mensen die zich slecht kunnen verweren, onder de voet worden gelopen door dergelijke agressieve deur-aan-deurverkopers.

Mevrouw de minister, moet de deontologische code met die fameuze energieleveranciers niet wat meer tanden krijgen? Zoniet, moeten we dan wettelijke maatregelen nemen?

05.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, de verkoopsprijken van Nuon zijn inderdaad ontoelaatbaar. Het is overigens niet de eerste keer dat we dat vaststellen.

De economische inspectie, de algemene directie controle en bemiddeling, de consumenteninspectie dus, heeft al een pro justitia opgesteld en bezorgd aan het parket wegens agressieve verkoopsprijken, op 18 oktober 2005. Onmiddellijk daarna heeft de inspectie overleg gepleegd met het parket, met de dringende vraag om tot vervolging over te gaan. Tot op heden werd aan dat verzoek geen gevolg gegeven.

Met andere woorden, dat betekent dat de deontologische code perfect afdwingbaar is. Immers, ze wordt aanzien als een eerlijk handelsgebruik. Inbreuken daartegen zijn dus strafbaar via de wet op de handelspraktijken. Bovendien treedt de inspectie op.

Het is natuurlijk niet voldoende dat de inspectie optreedt, als het parket daarna zijn werk niet doet. De inspectie zal nu dus – daarover is al een afspraak gemaakt – een nieuw proces-verbaal van verhoor afnemen van Nuon. Dat zal op 22 februari gebeuren. Onmiddellijk nadien wordt een pro justitia opgesteld dat toegevoegd moet worden aan de eerder opgestelde pro justitia's die bij het parket zijn. Ook nu weer zal de inspectie aandringen op echte vervolging.

Het is ontoelaatbaar dat mensen op een dergelijke manier een contract aangesmeerd krijgen.

Los daarvan denk ik ook dat de deontologische code aan evaluatie toe is. Dat was al mijn bevinding eind 2005, naar aanleiding van eerdere praktijken. De energieleveranciers, Test Aankoop, de Gezinsbond en de regulator hebben al een aantal keer vergaderd op mijn kabinet. In de loop van de maand maart zou dat overleg afgerond moeten zijn.

la pratique scandaleuse consistant à imposer un contrat aux clients des supermarchés par le biais d'un jeu a priori anodin. Les méthodes agressives de vente de porte à porte, où de pauvres personnes âgées se retrouvent finalement avec un contrat entre les mains, existent toutefois toujours. Les associations de lutte contre la pauvreté ont également dénoncé ces situations.

Le code de déontologie conclu avec les fournisseurs d'énergie ne devrait-il pas être renforcé? D'autres mesures légales sont-elles possibles?

05.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: Les pratiques de vente de Nuon sont inadmissibles. L'inspection des consommateurs a déjà dressé un pro justitia le 18 octobre 2005 pour des pratiques de vente agressives et elle l'a transmis au parquet avec la demande expresse d'engager des poursuites. Le parquet n'a pas réagi.

Le code de déontologie est donc contraignant. Les inspecteurs effectuent leur travail et la loi sur les pratiques du commerce permet de sanctionner les infractions, mais le parquet doit alors également apporter sa collaboration. L'inspection entendra à nouveau Nuon le 22 février et dressera un nouveau pro justitia. L'inspection insistera une fois de plus pour que des poursuites soient engagées.

Le code de déontologie devra en effet être évalué et renforcé. La concertation avec Test Achats, la ligue des familles et les fournisseurs d'énergie, qui est menée à ce sujet en mon cabinet, sera clôturée dans le courant du mois de mars.

Het klopt dus dat de deontologische code meer tanden zou moeten krijgen.

05.03 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mevrouw de minister, ik hoop natuurlijk op die tanden.

Ik heb de boodschap wel goed begrepen: het parket moet ook vervolgen. Mijn volgende vraag zal ik dus tot minister Onkelinx richten.

05.03 Magda De Meyer (sp.a-spirit): J'espère que le code de déontologie sera effectivement renforcé. J'ai cru comprendre que le parquet est tenu de poursuivre. J'interrogerai prochainement la ministre de la Justice à ce sujet.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de Mme Karine Lalieux à la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation sur "la publicité mensongère de certains opérateurs téléphoniques" (n° P1236)

06 Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken over "de bedrieglijke reclame van sommige telefoonoperatoren" (nr. P1236)

06.01 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, madame la vice-première ministre, la loi sur les communications électroniques a considérablement amélioré la protection du consommateur. C'était nécessaire dans un secteur où la concurrence est de plus en plus énorme et grande la tentation de nouveaux opérateurs, dont un en particulier, de développer certaines pratiques pour augmenter ses bénéfices. Je pense notamment à la surfacturation lorsque vous ne recourez pas à la domiciliation bancaire pour payer votre facture.

La concurrence peut s'avérer positive, mais l'ouverture du marché a plutôt signifié le contrôle de l'opérateur historique, Belgacom, et le laisser-faire des opérateurs beaucoup plus modestes, petits opérateurs qui se lancent dans des opérations commerciales à haut pouvoir de séduction tant au niveau du prix que de la rapidité, par exemple, du travail technique, mais incapables de prester les services dans les délais annoncés.

La presse a avancé le nom de Télé 2 qui a mené d'importantes campagnes publicitaires. Vous leur téléphonez, vous devez attendre deux semaines pour recevoir une connexion, trois semaines et demi pour une lettre; ensuite vous n'avez pas de nouvelles. Si vous transitez par leur site internet, le délai est d'environ huit semaines. Si vous vous renseignez par téléphone - vous devez d'ailleurs payer pour obtenir les renseignements car il s'agit d'un numéro de téléphone payant - on vous apprend que le délai n'est plus de huit semaines mais qu'il est passé à dix-neuf semaines aujourd'hui.

Il me semble que l'on peut en quelque sorte taxer cette publicité de mensongère, voire abusive puisque le consommateur a peut-être changé d'opérateur vu l'incitation au changement.

Madame la vice-première ministre, quels sont les moyens de réaction des consommateurs? Pour remédier à cette situation dans les plus brefs délais, peuvent-ils bénéficier d'un dédommagement?

Ces opérateurs ne peuvent-ils pas tomber sous le coup de la loi de la protection du commerce ou relative à la publicité trompeuse ou comparative? Comptez-vous réagir contre de telles publicités que l'on

06.01 Karine Lalieux (PS): De wet betreffende de elektronische communicatie heeft tot een veel betere bescherming van de consument geleid. Concurrentie zou positief kunnen zijn, maar de openstelling van de markt heeft er veeleer toe geleid dat de historische operator wordt gecontroleerd, terwijl de kleinere operatoren ongemoeid worden gelaten. Laatstgenoemden leven echter niet altijd hun verbintenissen na, met name wat de termijnen betreft. Over welke middelen beschikken de consumenten om daartegen te reageren? Kunnen zij aanspraak maken op een schadeloosstelling? Zijn die operatoren niet onderworpen aan de wet op de consumentenbescherming of de wet op de misleidende of vergelijkende reclame? Zal u reageren tegen dergelijke reclameboodschappen die almaar vaker op televisie of elders worden verspreid?

voit de plus en plus régulièrement à la télévision ou ailleurs?

06.02 Freya Van den Bossche, ministre: Madame Lalieux, vous avez raison, on parle bien ici d'une publicité mensongère. En tout cas, c'est mon avis.

En effet, on doit toujours disposer d'un stock suffisant permettant de répondre aux demandes des consommateurs, compte tenu de toute la publicité faite. La direction Contrôle et Médiation a reçu beaucoup de plaintes. Je ne peux que conseiller aux consommateurs de porter plainte; c'est fort important.

In casu, une enquête est en cours et j'en recevrai les conclusions dans les semaines à venir.

06.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, je remercie Mme la ministre pour sa réponse.

Il est vrai que les consommateurs portent plainte mais, en attendant, ils n'ont ni ligne téléphonique, ni ligne ADSL. Par ailleurs, ils ne seront sans doute pas dédommagés. Peut-être faudrait-il penser à une autre solution?

On impose énormément de conditions à l'opérateur historique. Par exemple, pour relier une ligne téléphonique, il faut cinq jours à l'opérateur historique et c'est contrôlé par notre régulateur. Aujourd'hui, peut-être est-il temps de mieux réguler les petits opérateurs sur le marché et de leur imposer les mêmes conditions, dont le respect serait contrôlé par le régulateur, sous peine de sanctions et de dédommagements. Il ne faut pas toujours surprotéger les petits opérateurs et essayer de diminuer – je n'emploierai pas le terme "assassiner" – le monopole de l'opérateur dominant.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van de heer Willy Cortois aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de Bolkestein-richtlijn" (nr. P1237)

07 Question de M. Willy Cortois au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la directive Bolkestein" (n° P1237)

07.01 Willy Cortois (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vandaag is in het Europees Parlement na een eerste lezing de fameuze Bolkestein-richtlijn goedgekeurd. Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat dit volgens mij een zeer sterk afgezwakte versie is. Dat is, mijn persoonlijke mening, een gemiste kans voor Europa, vermits daardoor het vrije verkeer in de sector van de diensten wordt beperkt. Men riskeert immers dat men een deel van de mogelijke welvaart en economische groei in de toekomst zal missen.

Als ik dat vergelijk met het initiële Verdrag van Rome, dan moet ik helaas vaststellen dat 70% van de economische activiteiten zich in Europa in de zogenoemde dienstensector afspeelt. Hetzelfde percentage geldt ook voor de mogelijke tewerkstelling. Iedereen is het er ook over eens dat een verder vrijmaken, weliswaar op een min of meer gecontroleerde manier, van deze dienstenmarkt had kunnen bijdragen tot 700.000, sommigen zeggen zelfs tot 2 miljoen, nieuwe jobs in Europa.

06.02 Minister Freya Van den Bossche: U heeft gelijk. Het gaat om bedrieglijke reclame. Ik kan de consumenten alleen maar aanraden klacht in te dienen. De directie Controle en Bemiddeling heeft hierover trouwens veel klachten ontvangen. Er loopt een onderzoek en in de loop van de komende weken worden me de conclusies overhandigd.

06.03 Karine Lalieux (PS): Het is inderdaad correct dat de consumenten klacht hebben ingediend, maar in afwachting van de behandeling, hebben ze geen telefoonlijn en geen ADSL-aansluiting. Voorts zullen ze waarschijnlijk niet schadeloos worden gesteld. Het wordt misschien tijd om ook voor de kleine operatoren regels op te stellen.

07.01 Willy Cortois (VLD): Le Parlement européen a approuvé aujourd'hui la directive Bolkestein, mais il ne s'agit en fait que d'une version atténuée de la directive initiale. Il s'agit à mon avis d'une occasion manquée, car la libre circulation des services se voit limitée, et le risque est réel de voir une éventuelle future croissance économique tronquée.

Cette situation ne respecte pas l'esprit du Traité de Rome. En Europe, le secteur des services représente 70% des activités économiques et des emplois. Une

Mijnheer de minister, de voorbije dagen zijn onder meer vanuit Nederland en Spanje signalen gekomen van het regeeringsniveau die zeggen dat de Bolkestein-richtlijn niet helemaal mocht worden uitgehold. Ik krijg uiteindelijk toch de indruk dat onze regering een zeer afwachtende, ik noem het een zeer conservatieve, houding heeft aangenomen.

07.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Cortois, belangrijk bij de oefening van vandaag is wellicht de stemuitslag in het Europees Parlement inzake de gewijzigde Bolkestein-dienstenrichtlijn met 391 voor en 213 stemmen tegen. Dat betekent eigenlijk dat de twee belangrijkste families, die trouwens het compromis gemaakt hebben, daarover een akkoord hebben afgesloten.

Uw vraag was, ten eerste, beseft men binnen de regering hoe belangrijk diensten zijn? En ten tweede, is er een soort richtlijn gegeven waarbij een land is tussenbeide gekomen om tenminste aan de parlementsleden behorend tot datzelfde land te vragen: stem voor de eerste versie of stem voor de tweede versie?

Ten eerste, ik moet toch zeggen dat het belang van de dienstensector hoegenaamd niet mag onderschat worden. Tweederde van de welvaart, jobcreatie, en de economie, komt uit de dienstensector voort. Het volstaat bijvoorbeeld het rapport-Prospero van McKinsey over België te lezen om te weten dat waar nog enige groei mogelijk is, het vooral in de dienstensector is. Wat dat betreft, is die dienstenrichtlijn dus een belangrijke aangelegenheid.

Ten tweede, ik stel vast dat sommige landen die een actieve positie hebben ingenomen - onder andere Nederland, om nogal begrijpelijke redenen, want de heer Bolkestein is een Nederlander - aan hun Europese parlementsleden gevraagd hebben om voor de oorspronkelijke versie te stemmen. Ik zie dat zij daarin niet werden gevolgd.

Ik twijfel er trouwens aan of, mocht de Belgische regering hetzelfde vragen aan de Belgische leden van het Europees Parlement, dat tot eenzelfde resultaat geleid zou hebben. Ik meen eerlijk gezegd van niet.

Onze houding is altijd geweest, sedert november 2004, het ogenblik waarop men wist dat de Bolkestein-richtlijn het niet zou kunnen halen in de oorspronkelijke versie, af te wachten tot het ogenblik dat het Europees Parlement zijn werk herdaan zou hebben. Dat is nu gebeurd. Er is een amendementenslag geweest, met 1.600 amendementen. Wij wensen nu de definitieve tekst te kennen. Dat zal in de komende dagen het geval zijn. Dan zal zowel op de Competiteitsraad van maart 2006 als op de Europese Top die

libération plus poussée du marché des services aurait pu contribuer à la création de 700.000 à 2 millions d'emplois nouveaux en Europe.

Ces derniers jours, les gouvernements néerlandais et espagnol ont lancé un signal clair en demandant qu'on ne vide pas la directive Bolkestein de sa substance. Le gouvernement belge a plutôt donné l'impression d'adopter une attitude attentiste et conservatrice. Quel est l'avis du ministre à ce sujet?

07.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Aujourd'hui, le Parlement européen a adopté la directive Bolkestein modifiée par 391 voix contre 213. Les deux principales familles politiques de l'Europarlement ont donc pu conclure un compromis.

Il ne faut pas sous-estimer l'importance du secteur des services puisque pas moins des deux tiers de la prospérité, de l'emploi et de l'activité économique en découlent. Selon l'étude Prospero de McKinsey, c'est essentiellement dans ce secteur qu'une croissance est encore possible en Belgique.

Dans certains pays comme les Pays-Bas, le gouvernement a adopté une attitude active en demandant aux parlementaires européens néerlandais de voter en faveur de la directive originale. Toutefois, ceux-ci n'ont pas obtempéré. Je doute fort que le gouvernement belge aurait eu plus de succès s'il avait formulé une demande similaire.

Depuis novembre 2004, nous savions que la directive originale n'avait aucune chance. Dès ce moment-là, nous avons adopté une position attentiste en décidant de laisser le Parlement européen faire son travail. Nous devons à présent consacrer les prochains jours à l'examen du texte définitif où ont été incorporés de

gehouden wordt op 23 en 24 maart 2005 positie kunnen worden ingenomen. Het zou mij evenwel verbazen dat die positie zou afwijken van het aanvaarden en het aannemen van de gewijzigde versie van de Bolkestein-richtlijn, wetende dat in de maand april er wellicht een definitief voorstel van de Europese Commissie zal komen.

nombreux amendements. Ensuite, nous pourrions prendre position lors du Conseil compétitivité de mars 2006 et lors du Sommet européen des 23 et 24 mars 2006. Mais il m'étonnerait que nous n'adoptions pas la version modifiée de la directive Bolkestein, sachant qu'au mois d'avril, la Commission européenne présentera vraisemblablement une proposition définitive.

07.03 Willy Cortois (VLD): Mijnheer de minister, ik heb natuurlijk niet gevraagd – daar hebt u mij verkeerd begrepen – dat de Belgische regering zou gaan aandringen bij onze Europese parlementsleden. Het zijn uiteraard de Europese parlementsleden zelf die hun verantwoordelijkheid moeten opnemen.

Mijnheer de minister, ik ben wel de mening toegedaan dat vanuit de Belgische regering men, misschien ook in dit Parlement, iets meer had moeten benadrukken waarover het in feite gaat. Het gaat in feite om tweederde van onze economie, waarbij men eigenlijk jaren later de basisregels van het Verdrag van Rome niet meer wenst toe te passen en er een interpretatie aan geeft die bij de founding fathers nooit te vinden was.

Ik wil dus, wat uw actie betreft, mijnheer de minister, erop aandringen dat u in de toekomst wijst op de vele mogelijkheden voor ons land, voor onze tewerkstelling, wat op dat vlak toch van een meer positieve en een meer dynamische aanpak zou getuigen.

07.03 Willy Cortois (VLD): Jamais je n'ai demandé que le gouvernement belge insiste auprès de nos parlementaires européens pour qu'ils adoptent un certain comportement de vote. J'estime en effet qu'ils doivent assumer eux-mêmes leurs responsabilités.

Cela dit, je considère que le gouvernement belge aurait dû mettre davantage l'accent sur l'importance de cette directive parce que le secteur des services représente deux tiers de notre économie et que les règles de base du Traité de Rome ne sont plus appliquées. J'espère qu'à l'avenir, le ministre soulignera de façon plus accentuée l'importance du secteur des services et qu'il optera à leur égard pour une approche plus dynamique.

07.04 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, sta me toe daarop een korte repliek te geven.

Mij hoeft men niet te overtuigen van het belang van de diensten. U kunt de uiteenzettingen die ik heb gehouden op de concurrentieraad lezen. Ik heb duidelijk de diensten ondersteund en gepleit voor een dienstenrichtlijn. Het grote discussiepunt ging over de vraag of de regels van het land van oorsprong dan wel die van het land van bestemming in acht moeten worden genomen.

Wat dat betreft, hebt u zelf moeten vaststellen dat er oorspronkelijk ook geen meerderheid voor de eerste richtlijn in het Europees Parlement bestond. Het Parlement moet ook zijn verantwoordelijkheid nemen. Men is daar vaak door gebonden. Sommigen betreuren dat, terwijl anderen dat minder betreuren. Mijn positie is in elk geval dat de dienstensector hyperbelangrijk is voor de welvaart en de economie.

07.04 Marc Verwilghen, ministre: Si vous voulez me convaincre de l'importance du secteur des services, c'est inutile: vous prêcheriez un convaincu. Au Conseil de la concurrence, j'ai déjà plaidé en faveur de l'adoption d'une directive sur les services. La question capitale en cette matière est de savoir si ce sont les règles du pays d'origine ou celles du pays de destination qui doivent s'appliquer. M. Cortois aura pu constater qu'au Parlement européen, une majorité ne s'est pas dégagée en faveur de la directive originale.

J'estime en tout cas que le secteur des services revêt la plus haute

importance pour la prospérité de notre pays et sa santé économique.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Question de Mme Marie Nagy au ministre de la Mobilité sur "le suivi des propositions de solution pour l'aéroport de Bruxelles-National" (n° P1238)

08 Vraag van mevrouw Marie Nagy aan de minister van Mobiliteit over "de follow-up van de voorgestelde oplossingen voor de luchthaven van Brussel-Nationaal" (nr. P1238)

08.01 Marie Nagy (ECOLO): Monsieur le président, monsieur le ministre, depuis des mois, le ministre responsable du plan des routes aériennes pour Zaventem nous fait son show! Certes, il nous dit que les avions font du bruit et que c'est embêtant, mais il n'a rien à nous proposer. Entre-temps, les décisions de justice se suivent et ne se ressemblent pas et les riverains restent victimes d'une mauvaise gestion de l'aéroport de Zaventem.

Hier, le médiateur a pris ses responsabilités et a décidé de présenter une série de suggestions tirées des milliers de plaintes qu'il a reçues afin d'arriver à une solution de gestion durable de l'aéroport de Zaventem.

Monsieur le ministre, maintenant que vous avez de la matière et des suggestions basées sur les plaintes des riverains et des victimes de l'aéroport, que comptez-vous faire du rapport du médiateur?

08.01 Marie Nagy (ECOLO): De minister die voor het plan inzake de vluchtroutes bevoegd is, voert al maanden zijn nummertje op. Ondertussen valt de ene gerechtelijke beslissing na de andere, zonder enige onderlinge overeenstemming trouwens, en hebben de omwonenden nog steeds te lijden onder een slecht beheer van de luchthaven van Zaventem. Gisteren heeft de ombudsman beslist om een reeks voorstellen te doen, gebaseerd op de duizenden klachten die hij heeft ontvangen. Welk gevolg zal u aan zijn verslag geven?

08.02 Renaat Landuyt, ministre: Monsieur le président, chers collègues, j'ai un problème!

Le **président:** Monsieur le ministre, expliquez-nous votre problème!

08.03 Renaat Landuyt, ministre: Il y a de plus en plus de logique dans les décisions juridiques. Bien que certaines décisions juridiques se contredisent, il y a toujours une logique dans le raisonnement. Or, s'il y a beaucoup de décisions juridiques, il y a beaucoup de raisonnements juridiques. Ceci m'aide à faire en sorte que l'aéroport de Bruxelles-National subsiste et que la situation des riverains soit la plus vivable possible.

Le service de médiation, quant à lui, me pose vraiment problème.

Je connais des médiateurs qui aident le pouvoir, si je puis m'exprimer ainsi. Par exemple, les deux médiateurs pour la SNCB nous fournissent chaque année un rapport reprenant l'analyse des plaintes en essayant d'en tirer des leçons.

En ce qui concerne la médiation dans le cadre du plan de dispersion, je constate que, même sur le nombre de plaintes, nous ne tombons pas d'accord avec les deux médiateurs. Actuellement, il m'est impossible de dire combien de plaintes ont été déposées en 2004 et en 2005.

Ensuite, chaque année, le médiateur francophone me donne ses propositions que, personnellement, j'assimile à ses positions. Cela

08.03 Minister Renaat Landuyt: Er zit hoe langer hoe meer logica in de gerechtelijke beslissingen, ook al zijn sommige ervan tegenstrijdig. Het is de ombudsdienst die mijns inziens problemen doet rijzen.

Wij werken in een goede verstandhouding samen met de andere ombudsmannen, inzonderheid met de ombudsmannen van de NMBS, maar ik moet vaststellen dat we het zelfs over het aantal klachten niet eens geraken met de twee ombudsmannen. Tweede punt: de ombudsmannen werken niet bepaald met mij mee aan een oplossing voor deze kwestie. Ze zouden moeten verwoorden wat de mensen denken, maar dat doen ze niet. De Franstalige

me gêne un peu dans ma tâche et dans ce que je perçois comme mon devoir qui est d'essayer d'apporter une solution à cette affaire entamée déjà en 1999.

Les médiateurs ne m'aident pas vraiment et n'aident pas vraiment les plaignants puisqu'ils n'analysent même pas les plaintes. Un service de médiation doit vraiment traduire ce que les gens pensent. Et à ce sujet, je ne vois rien. Le dernier texte du médiateur francophone laisse une impression de déjà vu: il a dit exactement la même chose l'année dernière.

En résumé, j'ai un problème avec le service de médiation.

08.04 Marie Nagy (ECOLO): Monsieur le président, monsieur le ministre, le problème des riverains, le problème des médiateurs, le problème de l'aéroport, c'est d'avoir M. Landuyt comme ministre de tutelle. Voilà un vrai et grave problème! Le reste, ce ne sont que des histoires, excusez-moi!

Vous devriez faire du music-hall ou reprendre le rôle de l'ingénu, celui d'une personne qui n'est au courant de rien sauf que les avions font du bruit et que les riverains souffrent. Il est vrai qu'ils souffrent, pourtant ils méritent aussi le respect, monsieur Landuyt. Ils méritent aussi le respect d'un ministre, mais j'ai l'impression que c'est le dernier de vos soucis.

Par ailleurs, je voudrais réagir à votre réponse.

Premièrement, j'ai lu le rapport que le médiateur vous a transmis voilà un an. Souvenez-vous, vous ne vouliez pas le transmettre mais les parlementaires l'ont finalement eu. Il était cosigné par les deux médiateurs, à savoir le médiateur francophone et le médiateur néerlandophone.

Deuxièmement, le document, que vous semblez ne pas connaître mais auquel vous réagissez, a également été transmis dans une note de synthèse à la presse et aux parlementaires. Il porte sur l'analyse des plaintes et émet des suggestions. Le problème est grave mais, selon moi, il se trouve plutôt de votre côté que de celui de la médiation. Vous êtes en effet incapable de déposer une proposition.

Par conséquent, monsieur le ministre, j'estime que votre réponse n'en est pas une. C'est vraiment dommage pour les victimes de l'aéroport et pour l'avenir de celui-ci.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Question de M. Melchior Wathelet au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "le protocole de Kyoto" (n° 1239)

09 Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "het Kyoto-protocol" (nr. P1239)

Le **président**: Madame Nagy, avez-vous également un problème?

09.01 Marie Nagy (ECOLO): Oui, monsieur le président, j'ai un problème! Je vous avais adressé un courrier ainsi qu'à la Conférence des présidents pour vous demander d'organiser un débat en séance

ombudsman schrijft mij precies hetzelfde als wat hij vorig jaar al schreef ...

Kortom: ik heb een probleem met de ombudsdienst.

08.04 Marie Nagy (ECOLO): De omwonenden, de ombudsmannen en de luchthaven hebben ook een probleem, en dat is dat de heer Landuyt de bevoegde minister is!

U zou perfect gecast kunnen worden in de rol van het onschuldige jonge meisje in een musical: u weet niets, behalve dat vliegtuigen lawaai maken.

Het verslag van vorig jaar was door de twee ombudsmannen ondertekend.

Voorts werd het document dat u niet lijkt te kennen, maar waarop u reageert, eveneens aan de pers en de parlementsleden bezorgd. Het heeft betrekking op de analyse van de klachten en er worden suggesties in geformuleerd.

Het probleem ligt veeleer bij u dan bij de ombudsdienst. U bent immers niet in staat een voorstel in te dienen.

09.01 Marie Nagy (ECOLO): Ik had gevraagd dat er naar aanleiding van de eerste

plénière sur cette question importante du premier anniversaire de l'entrée en vigueur du protocole de Kyoto?

Malheureusement, la Conférence n'a pas cru utile de mener, ici, ce débat pourtant fondamental non seulement pour l'avenir de la Belgique mais de la planète tout entière. Je le déplore. J'estime que nous avons raté l'occasion d'être véritablement en phase avec des enjeux essentiels pour nos concitoyens.

Le **président**: Les questions d'actualité ne le sont pas toujours. Cela, on le découvre par après. Par ailleurs, suivant la règle en vigueur, ces questions sont brèves: 2 minutes pour la question, suivie d'une réponse et de la réplique. Un débat sur Kyoto exigerait plus d'ampleur. Partagez-vous mon opinion? Peut-être pourrions-nous l'organiser? Je n'y suis en tout cas pas opposé.

09.02 Marie Nagy (ECOLO): Bien entendu, monsieur le président! Nous avons déjà organisé des mini-débats en séance plénière qui revêtent certes une autre ampleur et qui accordent une importance à la question politique en séance plénière plutôt qu'en commission. Je regrette que sur cette question fondamentale, on n'ait pas pu se mettre d'accord!

Le **président**: Je ne suis pas du tout opposé à ce principe. Nous avons eu quelques débats importants à un moment donné. Nous pouvons y réfléchir à nouveau, mais je ne peux interdire à M. Wathelet de poser une question relative au protocole de Kyoto.

09.03 Melchior Wathelet (cdH): Tout d'abord, je voudrais remercier Mme Nagy d'avoir souligné combien la question que je posais aujourd'hui était pertinente. Cela me fait plaisir.

Ensuite, monsieur Tobback, pour rester dans le cadre des questions d'actualité, je voudrais - en ce jour anniversaire du protocole de Kyoto - poser quelques questions plus particulières. La première concerne l'efficacité énergétique. On entend et lit beaucoup actuellement que la meilleure manière de consommer proprement de l'énergie est de ne pas en consommer du tout. Pour ce faire, l'efficacité énergétique - notamment de nos bâtiments publics - peut nous aider à diminuer notre consommation d'énergie. Cela serait réalisé au bénéfice de chacun de nos concitoyens.

Pour le moment, le Conseil européen Energie discute d'une proposition de directive visant à donner des objectifs à chaque Etat en termes d'efficacité énergétique, essentiellement pour les habitations personnelles. Pour suivre la position de Chypre et de l'Autriche notamment, je pense qu'il serait judicieux que la Belgique se dote de moyens et critères clairs permettant d'atteindre les objectifs d'efficacité énergétique. On l'a fait pour le protocole de Kyoto en chiffrant les objectifs. Cela implique que l'on doive également chiffrer les avantages devant être obtenus avec l'efficacité énergétique. Je plaide, monsieur le ministre, pour que la Belgique soutienne en ce sens cette fameuse "Energy Efficiency Mandatory Target".

J'aborderai ensuite brièvement le fonds Kyoto. La manne financière qui lui est consacrée ne peut servir qu'à acheter des droits de polluer, mais elle devrait aussi être employée au financement des recherches

verjaardag van de inwerkingtreding van het Kyoto-protocol een debat over dit thema zou worden gehouden. De Conferentie van Voorzitters heeft het echter niet nuttig geacht. Dat vind ik echt jammer.

De **voorzitter**: In principe zijn actualiteitsvragen bondig. Dit is niet het gepaste ogenblik voor een debat.

09.02 Marie Nagy (ECOLO): Dat klopt, maar we hebben al eerder minidebatten gehouden in de plenaire vergadering. Ik dring er echt op aan dat er een debat aan deze uiterst belangrijke kwestie wordt gewijd.

De **voorzitter**: We zullen erover nadenken, maar dat is geen reden om de vraag van de heer Wathelet te weigeren.

09.03 Melchior Wathelet (cdH): Vaak wordt gezegd dat de beste manier om energie te verbruiken, is er helemaal geen te verbruiken. De energie-efficiëntie kan een middel zijn om ons energiegebruik te verminderen.

Op dit ogenblik bespreekt de Europese Energieraad een voorstel van richtlijn dat elke lidstaat doelstellingen inzake energie-efficiëntie wil opleggen. Het zou goed zijn dat ons land in dat verband bepaalde doelstellingen zou nastreven. Ik pleit ervoor dat België de beruchte "Energy Efficiency Mandatory Target" zou steunen.

De financiële middelen waarmee het Kyotofonds wordt gespijsd kunnen enkel worden gebruikt om rechten te kopen om te mogen vervuilen. Die middelen zouden ook naar onderzoek op het vlak van energie moeten gaan en niet mogen worden gebruikt om wie niet de nodige inspanningen deed,

en matière énergétique. D'autant plus que si l'on paie des droits d'émissions supplémentaires, cela reviendra en quelque sorte à donner raison à ceux qui n'ont pas accompli les efforts nécessaires. Je m'explique: si une Région obtient de moins bons résultats relativement aux objectifs énergétiques, concernant en particulier les gaz à effet de serre, ce sera cette même caisse, le consommateur final, qui paiera pour le non-respect des objectifs imposés aux différentes Régions. Donc, ceux qui en bénéficieront seront ceux qui n'auront pas fourni assez d'efforts et qui n'auront pas atteint les objectifs de Kyoto.

J'aurais donc voulu connaître la position du ministre sur ces deux questions.

09.04 Bruno Tobback, ministre: Monsieur Wathelet, pour votre première question sur la directive "Energy Efficiency", il ne s'agit plus d'un projet mais bien d'une directive qui a été approuvée fin 2005. Elle prévoit que chaque Etat membre ait un plan d'efficacité énergétique et réduise sa consommation d'énergie de 1% chaque année. La Belgique soutient totalement cette directive qui est basée sur un système volontaire, donc non obligatoire.

09.05 Melchior Wathelet (cdH): (...)

09.06 Bruno Tobback, ministre: Il n'y avait de toute façon pas de majorité pour le "mandatory". Même avant l'approbation de la directive, la Belgique avait déjà prévu, dans son plan national "Lisbonne", une réduction annuelle de 1%, donc le même objectif que dans la directive. Elle avait même soumis ce plan à la Commission européenne. Donc à mon avis, ce 1% pour la Belgique est "mandatory" mais il n'y aura pas de sanction car la directive n'en prévoit pas, et d'ailleurs aucun autre système européen n'en prévoit. Même le protocole de Kyoto ne prévoit pas de vraie sanction, si ce n'est des obligations plus lourdes pour la période après 2012. Aucun mécanisme international ne prévoit de sanction.

A propos de votre question sur le fonds Kyoto, vous avez parlé d'une manne financière. Je vous signale quand même que cette manne financière ne représente que 23 millions d'euros par an qui sont explicitement prévus pour l'achat de droits d'émissions. Cet achat de droits d'émissions est aussi expressément prévu dans l'accord qui a été conclu en Belgique entre le fédéral et les Régions et qui oblige le fédéral à acheter pour 12,3 millions de droits d'émissions d'ici à 2012. Ces 23 millions d'euros par an suffisent tout juste pour acheter ces droits d'émissions.

Il n'y a donc pas une très grande marge de manœuvre dans le fonds Kyoto pour de nouvelles initiatives. Nous essayons malgré tout d'en prendre. Par exemple, dans le fonds Energie, nous avons prévu un financement des opérations via le fonds Kyoto mais les moyens sont limités puisqu'ils sont fixés pour un objectif explicite.

09.07 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le ministre, mon premier élément de réponse concerne le volet des "mandatory targets".

te belonen.

09.04 Minister Bruno Tobback: De "efficiency"-richtlijn werd reeds aangenomen. Ze bepaalt dat elke lidstaat een plan inzake energie-efficiëntie dient op te stellen en het energieverbruik jaarlijks met 1 procent moet terugdringen. België schaart zich volledig achter die richtlijn die op vrijwillige basis moet worden ingevoerd.

09.06 Minister Bruno Tobback: In het kader van het nationale "Lissabon"-plan had België al maatregelen getroffen om het verbruik met 1 procent te doen dalen.

Wat het Kyotofonds betreft, is die "financiële manna" slechts goed voor 23 miljoen per jaar. Er is uitdrukkelijk bepaald dat, in uitvoering van de akkoorden die met de Gewesten werden gesloten, dit bedrag voor de aankoop van emissierechten moet worden aangewend. Dat bedrag van 23 miljoen volstaat daartoe nauwelijks.

09.07 Melchior Wathelet (cdH): Ik zag liever dat u België op die Raad zou vertegenwoordigen in

En cette matière, j'aurais préféré que vous représentiez la Belgique au sein du Conseil. En effet, lorsque j'avais interrogé le ministre Verwilghen sur cette question, il avait répondu qu'il n'acceptait pas l'idée d'imposer des objectifs en matière énergétique et avait défendu cette position au nom du gouvernement belge. La Belgique a donc contribué à l'absence de majorité pour qu'on se donne de vrais objectifs!

Il est vrai qu'il n'existe pas de sanction pénale. Le texte concerne des pays et on ne va pas emprisonner un pays parce qu'il ne respecte pas un principe. Néanmoins, concernant le protocole de Kyoto, chacun a accepté de fixer de vrais objectifs et de s'y tenir. J'aurais donc préféré qu'en cette importante matière d'"energy efficiency", on suive votre discours plutôt que celui que j'ai entendu dans la bouche du ministre Verwilghen voilà quelques mois.

Le deuxième élément a trait au fonds Kyoto. Il s'agit effectivement d'une manne financière qui devra, à un moment donné, servir à acheter des émissions. Néanmoins, si l'une des Régions ne respecte pas, par exemple, les engagements pris et si elle dépasse les limites qu'elle s'était fixées, cette manne – que chacun aura contribué à alimenter – servira à combler ces déficits créés par une Région ou par une autre.

Selon moi, cela pose problème. Cela constituerait une sorte d'aide accordée à ceux qui n'ont pas respecté leurs engagements Kyoto. Ce signal est très mauvais. Cela équivaut à reconnaître qu'on pourrait ne pas respecter les objectifs qu'on s'est soi-même assignés.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Werk over "het pesten op het werk" (nr. P1240)

10 Question de Mme Maggie De Block au ministre de l'Emploi sur "le harcèlement sur le lieu de travail" (n° P1240)

10.01 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, naar aanleiding van het incident bij Sidmar, waarbij een werknemer door de pesterijen van zijn collega's een bijtende stof tussen zijn boterhammen kreeg, is het thema pesten op het werk weer actueel en zien wij toch dat, ondanks de wet van 2002, dit nog steeds een feit is.

In juli 2004 is een evaluatie gebeurd onder de toenmalige bevoegde staatssecretaris mevrouw Van Brempt. Toen bleek dat er toch wel bijsturing nodig was. Zij heeft dat beloofd, maar werd kort nadien vervangen door de toenmalige bevoegde minister Van den Bossche. Zij zei dat ze een beetje meer tijd nodig had om het dossier en de bijsturing te bekijken. Op een mondelinge vraag in de commissie voor Sociale Zaken van 5 oktober 2005 antwoordde zij evenwel dat zij een ontwerp voor de bijsturingen klaar had, dat de teksten klaar lagen en dat er nog alleen daarover moest beraadslaagd worden met de sociale partners.

Zelf heb ik ondertussen twee wetsvoorstellen ingediend. Een eerste, ertoe strekkend om de evaluatie tweejaarlijks te bestendigen en een tweede, ertoe strekkend om de omgekeerde bewijslast naar een

plaats van minister Verwilghen die het niet eens is met het voorstel om op het stuk van energiebesparing doelstellingen op te leggen. Mijn voorkeur gaat uit naar uw benadering.

Het Kyotofonds zal gebruikt worden om het tekort aan te vullen dat ontstaat als een van de Gewesten zijn verbintenissen niet nakomt. Dat is een slecht signaal.

10.01 Maggie De Block (VLD): Un récent incident au sein de la société Sidmar, au cours duquel un travailleur a presque été empoisonné par ses collègues montre que malgré la loi de 2002, le harcèlement sur le lieu de travail est encore une réalité. Cette loi a été évaluée en 2004. La secrétaire d'État de l'époque, Mme Van Brempt, a promis d'y apporter les adaptations nécessaires. Mme Van den Bossche, qui lui a succédé, a déclaré au sein de la commission des Affaires sociales le 5 octobre 2005 que son projet était prêt mais qu'elle attendait les délibérations avec les partenaires sociaux. J'ai moi-même entre-temps déposé deux propositions de loi pour maintenir l'évaluation

gedeelde bewijslast om te vormen, wat nu eigenlijk een feit is.

Ik heb enkele concrete vragen.

Ten eerste, ik neem aan dat u dat dossier geërfd hebt, in vierde rang, en dat u de inhoud van het ontwerp kent. Ik zou u willen vragen wanneer u met dit ontwerp naar het Parlement komt zodat wij dit kunnen bespreken.

Ten tweede, overweegt u meer aandacht voor de preventie van pesten op het werk? Er is immers een verdeeld advies van de NAR. Over een ding zijn zij het echter wel eens, met name dat het preventieel niet uitgebreid genoeg kan zijn.

Ten derde, overweegt u ook deze omgekeerde bewijslast naar een gedeelde bewijslast om te vormen? Gaat u akkoord met een tweejaarlijkse evaluatie?

10.02 Minister **Peter Vanvelthoven**: Mijnheer de voorzitter, collega, er wordt gevraagd naar de stand van zaken in het dossier. U weet dat terzake een evaluatieverslag is opgesteld door mijn administratie, de FOD WASO, en dat er ook een advies is van de NAR, waarnaar u trouwens verwees.

Op grond daarvan hebben wij ondertussen de ontwerpen van wet en van KB klaargemaakt. Die ontwerpen van wet en ontwerpen van KB hebben wij opnieuw met de sociale partners, onder meer vanwege het verdeelde advies, besproken, omdat dat bijzonder essentieel is. Zij zullen het immers op de werkvloer moeten implementeren. Het is dus goed dat dit zo breed mogelijk wordt gedragen.

Nog een aspect dat wij nu aan het uitklaren zijn, is een bilateraal overleg met mijn collega, mevrouw Onkelinx, minister van Justitie, omdat er inderdaad een aantal gerechtelijke aspecten verbonden zijn aan het dossier. Daar hebt u ook naar verwezen. Dat kunnen wij eerstdaags afronden. Vervolgens kan de regering het ontwerp bespreken, waarna het aan de Kamer kan worden voorgelegd. Dat zal dus nog een kwestie zijn van een paar weken alvorens de regering definitief heeft beslist.

Wat de inhoud betreft, meen ik dat er toch in een aantal belangrijke wijzigingen wordt voorzien in wat vandaag nog de ontwerpen zijn. Wat het preventieve betreft, daar gaat inderdaad meer aandacht naartoe omdat dit door iedereen wordt als fundamenteel beschouwd. Hoe meer preventie, hoe beter. Ook het curatieve aspect komt ruimer aan bod. Ik bedoel daarmee de interne informele procedure die bestaat. Het blijkt dat die eigenlijk de beste resultaten geeft en ook die wordt versterkt. Er wordt gefocust op de rol van de controledienst, enzovoort. Wat betreft de omkering van de bewijslast en dergelijke, dat zijn aspecten die ik nog met mijn collega van Justitie aan het bespreken ben.

10.03 **Maggie De Block** (VLD): Mijnheer de minister, ik hoop dat we dit hier nog voor het zomerreces kunnen bespreken. Indien nodig kom ik erop terug in de commissie.

bisannuelle et substituer à l'inversion de la charge de la preuve le partage de cette charge.

Quand le projet sera-t-il discuté au Parlement? Le ministre accordera-t-il plus d'importance à la prévention? Les avis sont partagés au sein du Conseil National du Travail (CNT) mais le CNT s'accorde néanmoins pour dire que la prévention n'est jamais suffisante. Le ministre veut-il transformer l'inversion de la charge de la preuve en un partage de cette charge? Est-il partisan d'une évaluation bisannuelle?

10.02 **Peter Vanvelthoven**, ministre: J'ai reçu l'avis de mon administration et du CNT. Les projets de loi et l'arrêté royal sont prêts et ont à nouveau été discutés avec les partenaires sociaux à la suite de l'avis mitigé du CNT. Une concertation est en cours avec la ministre de la Justice en ce qui concerne les aspects judiciaires, mais elle pourra être bouclée sous peu. Après la discussion au gouvernement, le projet pourra être soumis à la Chambre.

Nous voulons non seulement prêter davantage d'attention à la prévention, mais aussi tenir compte de l'aspect curatif en renforçant la procédure informelle interne, notamment par le biais du service de contrôle. La question de la charge de la preuve et quelques autres sujets doivent encore faire l'objet d'une concertation avec Mme Onkelinx.

10.03 **Maggie De Block** (VLD): J'espère que le projet de loi pourra encore être étudié avant les vacances. Si nécessaire, je reviendrai sur ce point.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Délégation étrangère Buitenlandse delegatie

Le **président**: Je voudrais saluer la présence à la tribune d'une délégation des questeurs du Sénat et de la Chambre du Burundi. Je leur souhaite la bienvenue. Chers collègues, vous verrez que tout à l'heure, cela s'anima quelque peu. (*Applaudissements*)

Nous avons un accord de coopération entre nos parlements et nous accueillons très souvent des collègues du Burundi. Je leur souhaite bonne chance dans la mise sur pied de leur nouveau régime parlementaire. Nous espérons vous rencontrer plus souvent.

De **voorzitter**: Ik verwelkom een delegatie quaestoren van de Senaat en de Kamer van Burundi. (*Applaus*)

Er bestaat een samenwerkingsakkoord tussen onze assemblees. Ik wens onze Burundese collega's veel succes met de invoering van hun nieuw parlementair stelsel.

11 Questions jointes de

- Mme Talbia Belhouari au ministre de l'Emploi sur "l'inégalité des salaires entre hommes et femmes" (n° P1241)

- Mme Inga Verhaert au ministre de l'Emploi sur "l'inégalité des salaires entre hommes et femmes" (n° P1242)

11 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Talbia Belhouari aan de minister van Werk over "de loonkloof tussen mannen en vrouwen" (nr. P1241)

- mevrouw Inga Verhaert aan de minister van Werk over "de loonkloof tussen mannen en vrouwen" (nr. P1242)

11.01 Talbia Belhouari (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, ma question d'aujourd'hui fait suite à une question que j'ai déjà eu l'occasion de poser antérieurement à votre prédécesseur, Mme Freya Van den Bossche, sur le même sujet, c'est-à-dire l'égalité salariale entre hommes et femmes dans notre pays.

Vous n'ignorez pas, monsieur le ministre, que, le 31 mars prochain, les femmes du PS, du sp.a et de la FGTB célébreront une Journée de l'égalité salariale pour que nos citoyens sachent qu'il faut à certaines femmes, qui subissent ces discriminations dans notre pays, quinze mois pour rattraper l'écart salarial. Pour égaliser le salaire qu'un homme gagne en une année, une femme doit travailler quinze mois.

Mais, c'est aussi, monsieur le président, en souvenir d'un vieux combat. En effet, le 16 février 1966 – cela fait donc exactement quarante ans aujourd'hui – les femmes de la FN à Herstal portaient en grève pour dénoncer notamment l'injustice salariale dont elles étaient les victimes. Je rappelle également que nous avons récemment fêté le 175ème anniversaire de notre vieille Dame, notre Constitution, et que le principe fondé sur l'égalité salariale est inscrit dans notre belle Constitution aux articles 10 et 11.

Vous voyez maintenant où je veux en venir; je ne veux pas vous assommer de chiffres car nous n'en avons pas le temps aujourd'hui, en assemblée plénière, mais peut-être aurons-nous l'occasion d'y revenir en commission. Certains trouveront que nous sommes bien placés par rapport à la norme européenne, je ne dis pas le contraire mais il n'empêche que nous vivons cette inégalité comme une brutale discrimination.

11.01 Talbia Belhouari (PS): Het beginsel van de loongelijkheid wordt bekrachtigd in de artikels tien en elf van de Grondwet. Vandaag de dag doet een Belgische vrouw er echter vijftien maanden over om te verdienen wat een man op twaalf maanden tijd verdient. Al zijn die cijfers minder slecht dan het Europese gemiddelde, toch ervaren we dat gegeven als een bittere discriminatie.

In welke sectoren komt deze discriminatie het vaakst voor? Is de loongelijkheid tussen mannen en vrouwen een van uw prioriteiten? Welke politieke initiatieven zal u dit jaar nemen om ze te bewerkstelligen?

Monsieur le ministre, je suis parfaitement consciente que l'égalité salariale se gagnera tout d'abord par une classification de fonctions objective et non manipulable. C'est pour cette raison que je vous pose ces trois questions. Quels sont, selon vous, les secteurs particulièrement touchés par ces discriminations? L'objectif d'aboutir à une égalité salariale entre hommes et femmes dans ce pays fait-il partie de vos priorités? Enfin, quelles initiatives politiques envisagez-vous en la matière cette année-ci?

11.02 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, deze week zien we de aftrap van de jaarlijkse campagne Equal Pay Day, die, helaas, symbolisch plaatsvindt op 31 maart om aan te tonen dat vrouwen gemiddeld zo lang moeten werken voor ze het loon hebben binnengereven dat hun mannelijke collega's voor hetzelfde werk reeds eind december hebben binnengehaald.

Het probleem is genoegzaam bekend. Er is een verschil in bruto-urloon van gemiddeld 12% en op jaarbasis maar liefst 24%. Voor alle duidelijkheid, mijnheer de minister, de vrouwen van Zijkant, de ABVV-vrouwen hebben niet de ambitie om de actie heel vaak te doen, niet in maart, niet in februari en zelfs niet op 2 januari. Dat is ons nog te veel. We zullen de actie wel blijven voeren, zolang het probleem zich blijft voordoen.

In het besef dat het een complex probleem is en heel veel factoren bijdragen tot de loonkloof zoals onderwijs, opleiding, het verschil tussen beter betaalde en minder betaalde sectoren, en in het besef dat men dat probleem niet van de ene dag op de andere kan oplossen maar volgehouden acties nodig zijn en het een werk van lange adem is met een combinatie van factoren en maatregelen, ben ik zo vrij u de vraag te stellen wat u binnen uw specifieke bevoegdheden denkt te kunnen doen om de loopbaankloof mee te helpen dichten. Ik denk onder meer aan de problematiek inzake functieclassificaties.

11.03 Minister Peter Vanvelthoven: Mijnheer de voorzitter, collega's, en effet, la femme gagne en moyenne 24% de moins que l'homme. C'est une honte et il importe de remédier à ce problème. Votre question est donc de savoir quelle peut être ma contribution en la matière.

Laat ik eerst duidelijk maken dat ik als minister van Werk niet direct iets kan doen aan het feit dat vrouwen nog altijd blijken te kiezen voor of gedwongen worden om te kiezen voor de minder betaalde jobs. Het feit dat vrouwen vandaag, vanuit hun situatie, gemakkelijker en veelvuldiger deeltijds werk doen, kan ik niet zomaar alleen oplossen. Ik denk dat dit een maatschappelijk probleem is dat wij met zijn allen op langere termijn zullen moeten oplossen. Er zal daarvoor heel veel sensibilisatie nodig zijn. Ook bij de opvoeding zal daaraan aandacht moeten worden besteed.

Wanneer er echte, feitelijke discriminatie op de werkvloer wordt vastgesteld – eenzelfde job maar ongelijk loon daarvoor – dan bestaat er vandaag de mogelijkheid om hiermee naar de arbeidsrechtbank te

11.02 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Pour gagner la même chose qu'un homme, les femmes doivent encore travailler plus longtemps. Pour le même travail, elles ne toucheront qu'au 31 mars la rémunération dont leurs collègues masculins bénéficient déjà depuis la fin décembre! Sur une base annuelle, le salaire horaire brut des femmes est inférieur de 24% à celui des hommes. Tant que subsistera cette inégalité, les Femmes de la FGTB poursuivront des actions telles que l'Equal Pay Day.

Ce fossé salarial s'explique de différentes manières et nous sommes conscientes qu'il ne peut être comblé en un jour. Quelles démarches le ministre compte-t-il entreprendre, dans le cadre de ses compétences spécifiques, pour contribuer à aplanir ces disparités de carrière, par exemple en ce qui concerne le problème des classifications de fonctions?

11.03 Minister Peter Vanvelthoven: Vrouwen verdienen gemiddeld 24 procent minder dan mannen. Dat is een schande.

Il est incontestable que les femmes choisissent encore – ou sont encore obligées de choisir – des emplois moins bien rémunérés ou à temps partiel. Je ne puis rien changer à cette situation. La solution se situe, à long terme, au niveau de l'éducation et de la sensibilisation.

En cas de réelle discrimination sur le lieu de travail, si les femmes touchent effectivement un salaire

stappen. Ik kan begrijpen dat sommige vrouwen die stap moeilijk vinden maar ik denk dat de vakorganisaties daarin hun rol kunnen spelen.

Als minister van Werk kan ik de combinatie arbeid en gezin op een bepaalde manier wel proberen te vergemakkelijken. Ik kan u echter toevertrouwen dat mij soms wordt gezegd dat ik de vrouwen eigenlijk te gemakkelijk in de richting van het deeltijds werk stuur door die combinatie te vergemakkelijken. Op die manier breng ik hen eigenlijk weer in een situatie van ongelijke verloning. Ik denk dat wij recentelijk een aantal belangrijke verbeteringen hebben aangebracht die deze combinatie vergemakkelijken. Denken we maar aan het adoptieverlof, het moederschapsverlof en het feit dat de termijnen voor zorgverlof verkort zijn. Ik denk dat wij op dat vlak een aantal verbeteringen hebben aangebracht die het voor vrouwen in ieder geval makkelijker maken om zich op de arbeidsmarkt te begeven.

Een laatste punt dat ik wil aankaarten, is de genderneutraliteit van de functieclassificaties. U hebt ernaar verwezen. Mijn voorgangster heeft terzake een onderzoek laten uitvoeren. Dit onderzoek werd tijdens de afgelopen zomer afgerond. U hebt ongetwijfeld kennis kunnen nemen van dit onderzoek. Uit dit onderzoek bleek dat vandaag in heel wat sectoren geen genderneutrale functieclassificaties bestaan. Ik neem mij voor – wij zijn daarmee bezig – om terzake een actieprogramma op te stellen dat enerzijds die onderzoeksresultaten nog iets moet verfijnen, want heel veel conclusies kunnen nog niet duidelijk worden getrokken, en anderzijds neem ik mij voor de voorzitters en leden van de verschillende paritaire comités ervan te overtuigen dat genderneutrale functieclassificaties essentieel zijn. Volgens mij begint het immers daar. Men moet daar beseffen dat er genderneutrale functieclassificaties moeten komen. Dit zal belangrijk zijn want in heel veel sectoren bestaat dit vandaag nog niet.

Dat is het werk dat ik mij de volgende maanden in ieder geval voorneem te verrichten.

Zoals ik al zei, het is en blijft natuurlijk een maatschappelijk probleem, dat we niet alleen vanuit mijn bevoegdheid kunnen oplossen. We zullen dat maatschappelijk debat met zijn allen moeten blijven voeren. Ik ben inderdaad ook heel blij dat met de Equal Pay Day jaarlijks opnieuw aan de hand van een bepaald ijkpunt gekeken wordt welke progressie we al dan niet maken met betrekking tot de problematiek.

11.04 Talbia Belhouari (PS): Je vous remercie pour la réponse que vous avez apportée. Je retiens un mot que vous avez prononcé, le mot "honte". Vous avez dit que c'est une honte. C'est un vieux combat. Je vous engage à prendre une initiative politique. Je sais que vous n'êtes pas le seul concerné, qu'il y a des partenaires, mais il faut continuer tous ensemble à nous battre pour la dignité des femmes dans notre pays.

11.05 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik meen dat wij dezelfde analyse delen. Er moeten inderdaad meer algemene en sensibiliserende maatregelen worden genomen, zaken die flankerend zijn. U had het net ook over de combinatie van arbeid en gezin. Dit is een absolute preconditione om andere maatregelen te kunnen treffen,

moins pour un même travail, il est possible d'engager une procédure auprès du tribunal du travail. Les syndicats ont un rôle de conscientisation à jouer à cet égard.

Dans le cadre de mes compétences, je suis certes en mesure de faciliter la combinaison travail-famille, mais on me reprochera alors probablement de rendre le travail à temps partiel plus attrayant pour les femmes. Les mesures relatives au congé d'adoption, au congé de maternité et au congé pour soins ont déjà représenté des avancées majeures à l'égard des femmes.

La ministre qui m'a précédé dans cette fonction a commandé l'an passé une étude sur les classifications de fonctions qui sont neutres en termes de genre. Il en ressort que, dans de nombreux secteurs, une telle classification est tout bonnement inexistante. J'entends lancer un programme d'action tendant à affiner les résultats de cette étude et à convaincre les présidents et les membres des différentes commissions paritaires qu'il est essentiel de disposer de classifications de fonctions qui soient neutres au niveau des genres.

Le fossé salarial entre hommes et femmes reste cependant avant tout un problème social auquel il convient de s'attaquer par un débat de société.

11.04 Talbia Belhouari (PS): Ik dring er sterk op aan dat u een politiek initiatief zou nemen. Wij moeten samen immers ijveren voor de waardigheid van de vrouw in ons land.

11.05 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Le ministre partage mon analyse. Il faut prendre des mesures de sensibilisation et de soutien. À mes yeux, la combinaison de la vie

die misschien meer ingrijpend zijn. Het bevorderen van genderneutrale functieclassificaties lijkt me een zeer goede stap om te nemen.

Ik kijk ook met bijzonder veel belangstelling uit naar wat u daar verder rond zult doen. In 2006 constateren dat een vrouw op het einde van haar wedde gemiddeld nog een kwart maand over heeft, is ontoelaatbaar.

professionnelle et de la famille est de toute façon une condition absolue pour mener des actions plus drastiques. La promotion de classifications de fonctions neutres en termes de genre constitue d'ores et déjà un progrès.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

12 Agenda

12 Agenda

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 15 février 2006, je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi:

- la proposition de loi spéciale de MM. Daniel Bacquelaine, Alfons Borginon et Pieter De Crem, Mme Muriel Gerken et MM. Thierry Giet, Dirk Van der Maelen et Melchior Wathelet attribuant une allocation spéciale unique en faveur de la Communauté flamande, la Communauté française, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale (n°s 2265/1 à 3).
- la proposition de loi de MM. Daniel Bacquelaine, Alfons Borginon et Pieter De Crem, Mme Muriel Gerken et MM. Thierry Giet, Dirk Van der Maelen et Melchior Wathelet attribuant une allocation spéciale unique en faveur de la Communauté germanophone (n°s 2266/1 à 3).
- la proposition de loi de MM. Daniel Bacquelaine, Alfons Borginon et Pieter De Crem, Mme Muriel Gerken et MM. Thierry Giet, Dirk Van der Maelen et Melchior Wathelet modifiant la loi-programme du 27 décembre 2005 (n°s 2267/1 à 3).

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 15 februari 2006, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van vannamiddag in te schrijven:

- het voorstel van bijzondere wet van de heren Daniel Bacquelaine, Alfons Borginon en Pieter De Crem, mevrouw Muriel Gerken en de heren Thierry Giet, Dirk Van der Maelen en Melchior Wathelet houdende de toekenning van een bijzondere eenmalige toelage ten voordele van de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (nrs 2265/1 tot 3).
- het wetsvoorstel van de heren Daniel Bacquelaine, Alfons Borginon en Pieter De Crem, mevrouw Muriel Gerken en de heren Thierry Giet, Dirk Van der Maelen en Melchior Wathelet houdende de toekenning van een bijzondere eenmalige toelage ten voordele van de Duitstalige Gemeenschap (nrs 2266/1 tot 3).
- het wetsvoorstel van de heren Daniel Bacquelaine, Alfons Borginon en Pieter De Crem, mevrouw Muriel Gerken en de heren Thierry Giet, Dirk Van der Maelen en Melchior Wathelet tot wijziging van de programmawet van 27 december 2005 (nrs 2267/1 tot 3).

M. Hervé Hasquin fera rapport oral.

De heer Hervé Hasquin zal mondeling verslag uitbrengen.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 15 février 2006, je vous propose également de renvoyer en commission le projet de loi portant modification de l'article 43 des lois sur l'emploi des langues en matière administrative, coordonnées le 18 juillet 1966 (n°s 2179/1 à 3) et le projet de loi modifiant la loi du 11 juillet 1978 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats du personnel militaire (n°s 2223/1 et 2).

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 15 februari 2006, stel ik u eveneens voor het wetsontwerp houdende wijziging van artikel 43 van de wetten op het gebruik van de talen in

bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 (nrs 2179/1 tot 3) en het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakorganisaties van het militair personeel (nrs 2223/1 en 2) terug naar de commissie te sturen.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Projets et propositions

Ontwerpen en voorstellen

13 **Projet de loi complétant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions, en ce qui concerne l'interdiction des sous-munitions (1935/1-8)**
13 **Wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munitie, wat betreft het verbod op submunitie (1935/1-8)**

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

13.01 **Dirk Van der Maelen**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, de Kamer heeft zich, na de goedkeuring in de Senaat van een wetsvoorstel van collega Mahoux, gebogen over onderhavig door de Senaat goedgekeurd voorstel.

Ik meen dat ik wel mag zeggen dat de commissie voor de Landsverdediging de tijd genomen heeft om het voorstel aandachtig te bestuderen. De commissie begon met een hoorzitting van drie specialisten terzake, met name de heer Kevin Bryant van Handicap International, een lobbyist voor het verbod op clustermijnen, de heer Paul Huynen, een vertegenwoordiger van onze FOD Buitenlandse Zaken, die ons is komen inlichten over de stand van internationale gesprekken over clusterbommen en, ten slotte, de heer Jean-Claude Lacroix, directeur van de Belgian Security and Defence Industry, een vertegenwoordiger van de militaire industrie.

De collega's die de standpunten die die vertegenwoordigers hier hebben ingenomen, willen bestuderen, nodig ik uit om het schriftelijk verslag te lezen. Met zo'n uitstekende rapporteur moet het vanzelfsprekend ook een uitstekend verslag zijn, dat heel goed weergeeft wat die drie heren hebben verteld.

Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn verslag kort houden. Ik vermoed dat alle fracties die in de commissie het woord hebben genomen, om daar hun standpunt te verduidelijken, straks hier op het spreekgestoelte zullen komen. Ik durf het niet aan om te proberen hun standpunt weer te geven. Ik geef de voorkeur eraan dat zij dat zelf straks hier komen doen.

Collega's, ik wil mij beperken tot drie reeksen van amendementen, die

13.01 **Dirk Van der Maelen**, rapporteur: Après le vote, par le Sénat, de la proposition de loi de M. Mahoux, la commission de la Défense nationale de la Chambre a pris le temps d'approfondir l'examen de cette proposition. Dans le cadre d'une audition, nous avons discuté avec M. Bryant, de Handicap International, et avec M. Lacroix, qui représentait la Belgian Security and Defence Industry (BSDI). M. Huynen, délégué par le SPF Affaires étrangères, a commenté les débats internationaux concernant les bombes à fragmentation.

L'examen des trois amendements présentés résume adéquatement la discussion tenue en commission. Celle-ci portait essentiellement sur la question de savoir ce qu'il faut entendre exactement par sous-munitions. Par son amendement n° 15, le VLD souhaitait exclure explicitement du champ d'application de l'interdiction les munitions fumigènes et éclairantes

een goede samenvatting geven van het debat in de commissie. Het debat in de commissie ging in eerste instantie over de vraag wat submunitie is. Een eerste ronde van discussie daarover had betrekking op het amendement nummer 15 van de collega's van de VLD. De collega's van de VLD hadden een amendement ingediend waarin zij vroegen om clusterbommen die licht- of rookmunitie bevatten, of penetratiebommen die – ik vat het samen – niet ontplofbaar zijn, uitdrukkelijk uit te sluiten.

In de commissie heeft zich over dat amendement een debat ontwikkeld. Een aantal collega's, waaronder ikzelf, heeft gezegd dat, volgens onze interpretatie, het voorliggend wetsontwerp, dat door de Senaat werd goedgekeurd, dat type van clusterbommen uitsloot en dat het dus niet nodig was om dat amendement te aanvaarden. Andere collega's hebben zich ook daarover uitgesproken. Ik meen dat ik de waarheid geen geweld aandoe, wanneer ik zeg dat zeker een meerderheid in de commissie toen van oordeel was dat het niet de intentie was van de wetgever om dat soort van submunitie te viseren, omdat – dit staat centraal – dat soort van submunitie geen slachtoffers onder de burgers kan maken.

Een clusterbom met licht- of rookmunitie en ook zo'n inerte penetratiebom kunnen geen slachtoffers maken onder de burgers en het was dus, volgens een meerderheid in de commissie, niet van toepassing.

Een tweede ronde, nog steeds over hetzelfde thema van de definitie van submunitie, speelde zich af rond het amendement nr. 19 van de collega's van de MR. Deze collega's wilden clusterbommen die een beperkt aantal submunities bevatten – als ik mij niet vergis minder dan 10 – en daarenboven beschikken over een zelfvernietigingsmechanisme, van het verbod uitsluiten. Onze collega's van de MR hebben geprobeerd de rest van de commissie daarvan te overtuigen. Ze zijn daar, denk ik, niet in geslaagd, om de eenvoudige reden dat ze ons niet hebben kunnen overtuigen dat wij honderd procent zekerheid zouden hebben dat dit soort van clusterbommen geen burgerslachtoffers meer zou maken. Het amendement is ook verworpen.

Ten slotte was er een derde amendement inzake de voorraden die het Belgisch leger zelf heeft. De collega's van het Vlaams Belang hadden een amendement ingediend waarin zij voorstelden dat een stock beschikbaar zou moeten blijven om er de opleiding van onze eigen militairen mee te kunnen organiseren. Zo zouden zij kunnen opgeleid worden om te weten, als zij ooit tijdens vijandelijkheden in confrontatie zouden komen met een clusterbom, hoe ze daarmee moeten omgaan. Ook daaromtrent hebben wij een debat gehad en de commissie is tot de conclusie gekomen dat aangezien de tekst zoals goedgekeurd door de Senaat in een derde en een vijfde lid van artikel 22 van de wet van 1933 ook het woord clustermunitie invoert, dit twee zaken betekende. Ten eerste, het Belgisch leger moet zijn voorraden vernietigen. Ten tweede, het Belgisch leger blijft een hoeveelheid clusterbommen achter de hand houden om de opleiding van onze eigen Belgische militairen te organiseren.

Collega's, uiteindelijk heeft de commissie het wetsvoorstel ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen voor en 5 stemmen tegen.

ainsi que les sous-munitions inertes. D'autres membres, dont je suis, estimaient en revanche que le texte adopté par le Sénat exclut déjà ce type d'armes à sous-munitions, et que l'amendement était dès lors inutile. Une majorité des membres considérait que le législateur n'a jamais voulu viser ce type de sous-munitions, car il ne peut pas faire de victimes parmi la population civile.

Par le biais de l'amendement numéro 19, le MR voulait exclure de l'interdiction les bombes à fragmentation avec un nombre limité de sous-munitions et un mécanisme d'autodestruction. L'amendement a été rejeté parce que la commission n'était pas convaincue que ces bombes ne feraient plus de victimes civiles.

Le Vlaams Belang a proposé de permettre à l'armée belge de conserver un stock dans le cadre de l'organisation de la formation de nos militaires. Ceux-ci sauront ainsi comment utiliser les bombes à fragmentation en cas d'agression. Le texte approuvé au Sénat introduit le terme 'sous-munitions', aux troisième et cinquième alinéas de l'article 22 de la loi de 1933. Dès lors, l'armée belge doit détruire ses stocks mais conserver quand même une quantité de bombes à fragmentation pour les besoins de la formation des militaires belges.

La commission a adopté la proposition de loi telle quelle par 11 voix contre 5.

Tot zover, mijnheer de voorzitter, collega's, mijn verslag. Ik hoop straks in het debat ten persoonlijke titel en in naam van mijn fractie te kunnen spreken.

Le **président**: Se sont inscrits Mme Wiaux, Mme Meeus, M. Monfils, M. Van der Maelen, Mme Belhouari et M. Goris. M. Monfils va commencer. Ce sera ensuite à Mme Meeus et à Mme Wiaux, en raison de l'alternance linguistique.

13.02 Philippe Monfils (MR): Messieurs les ministres, je trouve que la Belgique est un pays vertueux. Quand une directive européenne interdit la publicité pour le tabac, on veut l'appliquer avant les autres. Quand l'Europe régleme la détention d'armes par les particuliers, la loi belge – ou en tout cas les projets successifs – se veut plus draconienne. Quand les pays se demandent comment juger leurs criminels de guerre, la Belgique vote la loi de compétence universelle. Et pour les sous-munitions, sans se demander ce que pensent ou ce que font leurs alliés de l'OTAN, la Belgique veut les interdire.

"Citius, altius, fortius": c'est la devise olympique. À défaut de médaille olympique que nous n'aurons certainement pas, la Belgique ambitionne le titre de Don Quichotte de l'humanisme international. Notez que cet enthousiasme pour les grandes causes serait intéressant s'il était communicatif. Malheureusement, ce n'est pas le cas. On se rappelle la piteuse reculade de la loi sur la compétence universelle à la rédaction tellement folle qu'elle avait permis le dépôt de plaintes contre George W. Bush, ce qui amuse certainement beaucoup de nos collègues, et même contre Louis Michel, on s'en rappelle.

En ce qui concerne les sous-munitions, l'accueil n'est guère plus positif, et c'est un euphémisme. Le rapporteur s'en rappellera certainement, on a cité les déclarations de Mme Alliot-Marie après une question posée en septembre 2005 par un parlementaire français: "La France entend poursuivre son action continue et dynamique en faveur de l'amélioration du droit humanitaire international. Pour autant, elle ne considère pas que cette action nécessite une interdiction complète de la production, de l'utilisation et du transfert des bombes à sous-munitions, arme légale dont la possession demeure à ce jour indispensable pour nos armées".

Dans cette affaire des sous-munitions, au plan européen ou international, c'est donc l'inverse de la devise des Trois mousquetaires, c'est "un contre tous et tous contre un". Pourquoi chevaucher ainsi en tête d'un groupe sans attendre le reste de la colonne? Et c'est là ma première objection.

En commission, le représentant des Affaires étrangères a longuement évoqué les contacts diplomatiques qui pourraient un jour aboutir à un accord sur la question. Pourquoi ne pas attendre l'issue de ces négociations? Croirait-on que la petite Belgique va à elle seule obtenir un accord calqué sur l'interdiction qu'elle se propose de voter aujourd'hui?

Comment pouvons-nous, aux yeux des autres pays, justifier nos prétentions au maintien du siège de l'OTAN ou d'autres organisations internationales dans le domaine de la défense si, sans consulter personne, nous prenons des mesures en matière d'armements, qui ne sont admises par aucun de nos partenaires? On peut faire la leçon

13.02 Philippe Monfils (MR): België wil wetten nog steeds sneller of strenger toepassen dan de anderen. In dit dossier wil België submunitie verbieden zonder met zijn Europese bondgenoten of de NAVO te overleggen. Dat voorstel kan op weinig steun rekenen, met name in Frankrijk. Waarom moet België een beslissing nemen zonder de afloop van de onderhandelingen met zijn bondgenoten af te wachten? Die zouden immers tot een akkoord kunnen leiden.

De MR vindt het goed dat men dergelijke munitie wil verbieden, maar de Europese partners moeten met een verbod op of beperking van het gebruik van dergelijk wapentuig instemmen.

Sommigen beweren dat we hier niet langer mee mogen wachten, want het gaat om een morele en ethische kwestie. Ik zeg daarop dat je ethiek en werkgelegenheid niet tegenover elkaar mag stellen. Is het dan niet ethisch verantwoord om oog te hebben voor de werkgelegenheid? Als we dat verbod vandaag zouden goedkeuren, zou niemand daarmee gered zijn, maar intussen verliezen 250 à 300 mensen hun baan.

We zullen de contracten kwijtspelen en ze zullen door anderen worden ingepalmd. Overal ter wereld zal men submunitie blijven gebruiken. Ze werd trouwens niet opgenomen in de overeenkomst van Ottawa die een totaalverbod op antipersoonsmijnen inhoudt.

Moeten we dus gewoon bij de pakken blijven zitten? Het

aux autres, mais qu'on ne s'étonne pas par la suite de recevoir un retour de bâton!

Bref, en ce qui concerne le MR, si on accueille évidemment de manière positive une volonté d'interdire les sous-munitions, nous ne voulons concrétiser cette volonté qu'en accord avec nos partenaires, au moins européens, et sur la base des mêmes règles s'appliquant à chacun des Etats parties au consensus. Mais on me rétorquera qu'il n'y a pas lieu de négocier quoi que ce soit, parce que ce sont l'éthique et la morale qui sont en question. Ceux qui invoquent cet argument opposent sans le dire deux points de vue: celui de la morale et celui du développement économique, plus prosaïquement de l'emploi, estimant que celui-ci doit céder la place à celui-là.

Ma première réponse est que penser à l'emploi des gens est aussi une préoccupation éthique et morale. N'est-il pas éthique et moral, pour les hommes et les femmes politiques, de s'efforcer de procurer à un maximum de citoyens la possibilité de vivre dans la dignité? A moins que l'on ne considère que travailler dans l'armement est immoral, ce que d'aucuns estiment. Il me paraît indispensable de prendre en compte les problèmes d'emploi quand on envisage des décisions dans le secteur. Sans reprendre les débats et sans jouer au comptable, je signale que l'on a quand même considéré qu'en emplois directs et indirects, l'affaire représentait une perte de 250 à 300 postes de travail.

On pourrait me rétorquer qu'on ne fait pas d'omelettes sans casser d'œufs et que ceci est de peu d'importance par rapport aux dizaines de milliers de vies humaines qui seraient sauvées par cette interdiction. Mais, c'est là un faux raisonnement. Personne ne sera sauvé et les travailleurs perdront leur emploi. Telle est la triste réalité. Pourquoi? Parce que prendre seul des mesures d'interdiction n'entraînera aucune conséquence sur le plan humanitaire. Les contrats seront perdus pour notre industrie et récupérés par d'autres pays. On continuera à fabriquer ailleurs, c'est le cas, des sous-munitions de toutes catégories. Elles seront toujours utilisées sur le théâtre des opérations. Pire encore, leur dangerosité sera plus forte, puisque nous avons proposé un amendement dont l'objectif était de réduire cette dangerosité.

Voilà où nous mènera notre splendide isolement pour vouloir avoir raison! Nous n'éviterons pas un mort ou un blessé, mais nous risquons de perdre des centaines d'emplois. J'entends déjà les bons apôtres du pacifisme me rassurer en disant qu'il faut être pionnier; c'est comme la bille qui descend la première, touche les autres et l'ensemble s'en va dans le bon chemin! C'est inexact, car personne ne veut nous suivre! Le cas des mines antipersonnel est complètement différent tant en ce qui concerne leur objectif que leur utilisation. Elles n'ont rien à voir avec les projectiles comme les sous-munitions. Elles n'ont d'ailleurs pas été intégrées dans la convention d'Ottawa visant l'interdiction totale des mines antipersonnel.

Dire "Allons-y, les autres nous rattraperont!", c'est un acte de foi aveugle, une incantation odieuse du pacifisme universel qui n'a jamais existé!

Ne faut-il rien faire et continuer à fabriquer ce type de munitions? Evidemment, non! Nous avons proposé une solution à l'époque en

amendement dat ertoe strekt de werkgelegenheid te vrijwaren, maar dat tegelijkertijd de mogelijkheden inzake de aanmaak van submunitie beperkt (niet meer dan tien per container met een zelfneutraliserings- en zelfvernietigingsmechanisme), werd verworpen. En dan is er plots een akkoord tussen alle partijen nodig! De PS en het cdH vrezen voor de reacties van de vakbonden eens die inzien dat er 250 banen verloren gaan.

Men had het wetsvoorstel kunnen aanpassen en eventueel naar de Senaat kunnen terugsturen. De indianers hebben echter geen gezichtsverlies willen lijden, vermits ze beloofd hadden dat de tekst vandaag zou worden goedgekeurd. Uiteindelijk heeft men een absurde procedure gevolgd: men stemt over de wet als dusdanig én men dient een voorstel tot wijziging in. Tegelijkertijd komt men echter overeen dat de goedgekeurde wet niet zal worden bekendgemaakt alvorens er over de wijziging is gestemd. De tekst die in een afwijking voorziet, is echter totaal onbegrijpelijk en biedt geen enkele rechtszekerheid, doordat de gebruikte termen wel bijzonder vaag zijn.

Op grond van zulke tekst kan de rechter uitspraak doen op grond van zijn beoordeling van de feiten. Het bedrijf kan dan gedurende maanden stilgelegd worden zodat het personeel werkloos wordt.

déposant un amendement qui protégeait l'emploi, mais qui marquait, me semble-t-il, une avancée importante en réduisant considérablement la possibilité de fabriquer chez nous ce type de sous-munitions: pas plus de dix par container et dispositif d'autoneutralisation et d'autodestruction, conditions cumulatives.

L'amendement a été rejeté. Et la proposition de loi est aujourd'hui soumise telle quelle au Parlement. Soudain, alors que depuis des mois le problème est posé et que les partisans de l'interdiction refusent le dialogue, c'est l'effervescence: il faut un accord entre toutes les parties!

Chers collègues, j'y reconnais probablement les craintes du PS et du cdH devant les réactions syndicales qui leur ont rappelé durement que l'emploi méritait aussi d'être une priorité.

Il faut bien dire que, pour les deux partis du gouvernement de la Région wallonne, il n'était guère agréable, au moment d'emboucher les trompettes thébaines du plan Marshall, d'avouer non pas qu'on ne créerait pas 250 emplois, mais qu'on en perdrait 250.

Comment faire? Une proposition de loi modifiant la proposition sur laquelle nous voterons tout à l'heure a été déposée. La procédure d'abord. Si nous voulions modifier la proposition de loi telle que présentée ici, nous aurions pu renvoyer le texte en commission, soit avec un accord aujourd'hui, ce qui aurait permis de voter le texte vers 7 ou 8 ou 9 heures du soir, soit dans les prochaines semaines ou les prochains mois si le débat avait pris une tournure plus approfondie. Dans les deux cas, il fallait renvoyer le texte au Sénat pour évocation. Et j'imagine que l'ego des auteurs était tel qu'ils n'auraient pas accepté de perdre la face; en effet, ils avaient promis que le texte serait voté aujourd'hui, sans modification.

Finalement, on a adopté un système parfaitement dans la ligne du surréalisme belge: on vote telle quelle la loi d'interdiction, on dépose une proposition de loi qui la modifie, mais on s'arrange pour que la loi d'interdiction, une fois votée, ne soit pas publiée, donc qu'elle ne soit pas en vigueur avant que ne soit adoptée la proposition de loi qui modifie la première.

Je ne sais si vous me suivez: c'est assez compliqué!

On connaissait la "mise au frigo"; ici, il s'agit d'une "mise au frigobox": on met la loi au frais en attendant de pouvoir déguster les deux lois ensemble. Indépendamment de l'entourloupe que présente ce procédé, ce montage ne me paraît présenter aucune garantie sérieuse, ni en ce qui concerne les Forges de Zeebrugge, ni en ce qui concerne l'emploi dans ce secteur.

Que stipule la proposition de loi modificative? D'abord, le matériel fumigène et éclairant. Je m'adresse au rapporteur de la commission, qui a fait un excellent travail pour lequel je le félicite même si, par ailleurs, il était engagé dans le débat, comme moi. Dans tous les débats que nous avons eus, dans tous les groupes – même ceux partisans de l'interdiction –, il a toujours été dit que ce matériel n'était pas visé par l'interdiction. Il est donc assez amusant de lire dans la proposition de loi reçue tout à l'heure: "... une insécurité juridique pourrait se manifester à cet égard" et "... les précisions apportées par

les débats parlementaires étaient sommaires". Je comprends qu'il ait fallu remplir le vide juridique de la proposition de loi modificative de quelques éléments adventices, mais tout de même. Les auteurs de la proposition, sans doute pris par le temps, auront dû lire quelques lignes du rapport pour se renseigner.

Puisqu'il est question de précisions sommaires, voyons justement le texte de la proposition de loi qui apporte une dérogation à l'interdiction générale. J'en parle parce qu'elle est présentée en même temps, bien que non votée aujourd'hui, et constitue un élément de la problématique.

Il s'agit – je cite – de "dispositifs qui contiennent plusieurs munitions uniquement destinées à percer et détruire des engins blindés, qui ne sont utilisables qu'à cette fin, sans possibilité de saturer indistinctement les zones de combat, notamment par le contrôle obligatoire de leur trajectoire et leur destination et qui, le cas échéant, ne peuvent exploser qu'au moment de l'impact et, en tout état de cause, ne peuvent pas exploser du fait du contact, de la présence ou de la proximité d'une personne". C'est du Proust ou un texte du fameux écrivain qui ne plaçait jamais de ponctuation en fin de phrase!

À la lecture du texte de la proposition de loi présentée aujourd'hui, quelle sécurité juridique rencontrons-nous? Qu'est-ce que la saturation des zones de combat? Qu'est-ce que le fait d'exploser au moment de l'impact, le cas échéant? Qu'est-ce que le fait de ne pas pouvoir exploser à proximité d'une personne? Demandera-t-on au conducteur de char ou aux soldats qui accompagnent traditionnellement ce type d'engin de se retirer avant le lancement de la sous-munition? On se croirait revenus à la bonne époque où l'on disait: "On va faire feu! Que les bons citoyens se retirent!"

Plus sérieusement, si un organisme pacifiste porte plainte contre un contrat qu'il estime contraire à la loi, que fera le juge? Avec un tel texte et sans guide juridique, il statuera selon sa conscience ou son appréciation des faits, qui peut être variable en fonction de sa personnalité. Cela veut dire que l'entreprise et les travailleurs seront suspendus peut-être pendant plusieurs mois ...

De **voorzitter**: Mijnheer Monfils, ik had gedacht dat de heer Sevenhans zich inschreef voor de bespreking maar hij wenst te onderbreken.

13.03 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik wens inderdaad te onderbreken. Mijn geachte commissievoorzitter verwijst naar een wetsvoorstel dat zou ingediend zijn en dat duidelijk in de hele discussie meespeelt en blijkbaar een grote impact zal hebben op het nu voorliggende wetsontwerp. Ik heb op mijn bank gekeken en ik heb het hier niet gevonden. Over welk wetsvoorstel hebben we het, mijnheer Monfils? Ik wil graag de discussie volgen. U weet dat ik een uitgesproken mening heb. Ik heb dan echter uiteraard nood aan dat wetsvoorstel, anders moeten we die discussie niet voeren.

Mijnheer de Kamervoorzitter, kunt u mij dat wetsvoorstel laten bezorgen? Zo niet zijn we hier een irreële discussie aan het voeren.

13.04 Philippe Monfils (MR): Monsieur Sevenhans, je ne suis pas signataire de la proposition de loi; je sais qu'il existe une proposition

13.03 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Le président de la commission, M. Monfils, renvoie à une proposition de loi qui aurait été déposée et qui joue un rôle certain dans la discussion. De quelle proposition s'agit-il? Je voudrais disposer du texte de cette proposition, faute de quoi cette discussion prend un tour irréel.

13.04 Philippe Monfils (MR): Ik heb dat voorstel niet ondertekend

de loi et je connais son texte. Il ne s'agit pas d'un projet gouvernemental et les auteurs la déposeront certainement le plus tôt possible. J'ignore s'ils l'ont déjà fait ou non mais je connais le texte de la proposition de loi et je vous en donne mon sentiment. Je ne veux pas aller au-delà ni critiquer les auteurs. Je ne sais pas vous répondre, je n'ai pas été l'initiateur, le rédacteur ou le coauteur. Je sais simplement qu'une proposition de loi devrait être sur les bancs ou devrait arriver prochainement, de manière à être prise en considération et à être renvoyée en commission. Je parle uniquement de ce que je connais.

Je continue cette analyse. A la suite du caractère vague et de l'incertitude de ce type de document, je crains très fort que l'entreprise et les travailleurs seront suspendus, comme je l'ai dit, pendant des années à la décision du tribunal. Il y a donc de grosses chances que le contrat soit perdu. On pourra toujours travailler en commission et modifier, présenter des amendements ou d'autres propositions de loi, dire que le texte est ouvert, mais j'en doute beaucoup quand je constate que l'on a refusé de discuter nos amendements en maintenant le texte tel qu'il est. L'attitude négative des trois derniers mois ne me laisse pas penser que les initiateurs de la proposition de loi iront au-delà et qu'ils ajouteront un certain nombre de limitations à l'interdiction, qui sera peut-être votée tout à l'heure.

En conclusion, je m'interroge sur un sujet général. Pourquoi cet acharnement contre l'armement? Si c'était un cas isolé, cela serait un moindre mal. Malheureusement, force est de constater que chaque fois qu'un contrat important concerne l'industrie de la défense, on sort la panoplie de l'éthique et de la morale. Par exemple, l'affaire du Minimi au Népal, les implantations d'industries ailleurs, la vente de fusils au Mexique, etc. Les exemples sont légion des difficultés ou des blocages suscités par des prises de position politiques. Quand on sait que le centre de l'activité liée à la défense se trouve essentiellement en Wallonie et en région liégeoise, je me demande qui veut la peau de l'industrie wallonne d'armement. Il fut une époque où les francophones répondaient encore: "ce sont les Flamands". Malheureusement, dans l'affaire qui nous préoccupe aujourd'hui, il ne s'agit pas uniquement des Flamands, ce sont aussi un certain nombre de Wallons. La proposition initiale est due à un parlementaire socialiste. En commission de la Défense, tous les députés socialistes et cdH ont voté contre notre amendement et pour la proposition d'interdiction. Aujourd'hui, ils accepteraient peut-être, du bout des lèvres, une petite dérogation à l'interdiction généralisée.

Je rappelle ici que l'industrie wallonne d'armement est un pôle d'excellence mais il ne faut pas se bercer d'illusions. Les clients potentiels commencent à en avoir marre des attermoissements ou même des blocages politiques qui se manifestent systématiquement dans ce secteur. Un jour très prochain, si nous continuons dans cette voie, ils iront se fournir ailleurs; notre avantage technologique disparaîtra car les commandes ne suivront plus. Les dernières usines d'armement périliteront. Il est temps de réfléchir à tout cela et de peser dans l'avenir les conséquences de certaines propositions extrêmes! En ce qui me concerne, il me semble que les travailleurs de l'entreprise méritaient mieux qu'un texte restrictif dont on ne sait comment et quand il sera voté et sur quoi il portera exactement.

Monsieur le président, chers collègues, étant donné que

mais ik ken de tekst ervan. Het zou binnenkort op onze banken moeten worden rondgedeeld.

Als ik de negatieve opstelling van de indieners van het ontwerp zie, betwijfel ik dat de tekst verbeterd kan worden.

Wie wil de Waalse bewapeningsindustrie nekken? Eens te meer wordt het ethisch argument naar voren geschoven. En in dit geval wordt dat argument niet door de Vlamingen gebruikt maar is het een socialist die het oorspronkelijk voorstel ingediend heeft. En in de commissie hebben de leden van PS en cdH tegen ons amendement gestemd. Nu zouden ze misschien een kleine afwijking aanvaarden. De Waalse bewapeningsindustrie behoort tot de top in de sector maar haar klanten beginnen er zo langzamerhand genoeg van te krijgen dat hun leveringsaanvragen steeds op politieke bezwaren stuiten. Als het zo doorgaat, zullen ze de volgende keer bij een buitenlands bedrijf aankloppen. De MR zal niet voor dit wetsvoorstel stemmen.

l'amendement, pourtant raisonnable et équilibré que nous avons présenté, a été rejeté, parce que la proposition de loi d'interdiction est présentée sans modification et parce que l'éventuelle nouvelle proposition, dont on parle, présente de nombreuses incertitudes juridiques, le MR ne votera pas en faveur de la proposition de loi qui est soumise à notre examen.

13.05 Ingrid Meeus (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's, vandaag wordt in de plenaire vergadering het wetsontwerp betreffende het verbod op submunitie ter stemming voorgelegd. Alvorens dit wetsontwerp goed te keuren is het misschien goed nog eens stil te staan bij een aantal elementen in dit ontwerp.

De indieners van dit wetsontwerp beogen de wet van 3 januari 1933 over het verbod van antipersoonsmijnen en valstrikmijnen te verruimen naar een verbod op clustermunitie. Onder submunitie wordt verstaan, ik citeer: "Alle munitie die zich, om haar functie te vervullen, van een moederbom losmaakt". Het gaat dus over alle munitie of explosieve ladingen die bedoeld zijn om op een bepaald ogenblik te ontploffen nadat ze gelanceerd zijn uit een moederbom. Submunitie is dus eigenlijk een grote bom waarin allemaal kleine bommetjes zitten. Deze bom gaat open, lanceert deze kleine bommetjes die dan ontploffen om zo een grotere verspreiding te kunnen bewerkstelligen.

In Irak, Afghanistan en Kosovo werden heel veel van deze bommen ingezet, met echter ook heel wat nadelige gevolgen. Getuigenissen van Handicap International tonen duidelijk aan dat heel wat van deze kleine bommetjes, als ze op de grond terechtkomen, niet ontploffen. Ze blijven jarenlang op de grond liggen en komen vaak, door aanraking van onschuldige burgers, vaak spelende kinderen, tot ontploffing, met alle afschuwelijke gevolgen van dien; doden of voor het leven verminkte mensen en kinderen die in se niets met deze oorlog te maken hadden.

Dit kan inderdaad niet. De opzet van munitie tijdens de oorlog is niet om onschuldige burgers te treffen en zeker niet jaren na de oorlog. De opzet van het gebruik van munitie is om militaire infrastructuur te vernietigen. De realiteit met de submunitie wijst echter heel anders uit.

Het is dan ook onze taak om ervoor te zorgen dat dit soort munitie tot een minimum wordt beperkt. België kan hierin een belangrijke rol spelen naar analogie van de strijd met de antipersoonsmijnen. Dat is een goede zaak en dat ondersteunt de VLD ook ten volle.

Toch hebben wij een aantal bedenkingen geuit, ook in de Kamer. Een eerste bedenking: hoe ver moeten wij als klein land gaan in onze voorbeeldfunctie? Dan hebben wij de keuze: maken we een wet die heel streng is en alle submunitie verbiedt en waarin misschien geen enkel land ons zal volgen omdat de wet te stringent, te eng is, of versoepelen we deze wet zodat ook andere naties zich in deze wet kunnen vinden en ons voorbeeld kunnen volgen? Dan is de vraag: wat gaan we versoepelen en wat niet? Waar trekt men juist die grens?

Een tweede bedenking die we hierbij maken, heeft betrekking op onze industrie. Wij hebben hier in België een industrie die hoogtechnologische submunitie vervaardigt. Ook in clusterbommen bestaan er wel degelijk gradaties. Onze Belgische industrie maakt

13.05 Ingrid Meeus (VLD): Je voudrais m'attarder quelque peu sur certains aspects du projet de loi concernant l'interdiction des sous-munitions. Les auteurs du texte souhaitent étendre le champ d'application de la loi du 3 janvier 1933 aux sous-munitions. Les sous-munitions se détachent d'une munition mère afin d'atteindre une plus grande dispersion.

Des sous-munitions ont été fréquemment utilisées en Irak, en Afghanistan et au Kosovo. Handicap International dénonce le fait que de nombreuses petites bombes n'explosent parfois que des années plus tard, avec les conséquences abominables qui en résultent. Les munitions ne peuvent toucher des citoyens innocents, certainement pas des années après la guerre.

Il est de notre devoir de limiter l'utilisation de sous-munitions à un minimum. Comme ce fut le cas pour les mines antipersonnel, la Belgique peut jouer un rôle précurseur. Le VLD y est favorable mais a quelques observations à formuler.

Devons-nous opter pour une interdiction totale, qui ne sera peut-être respectée par aucun autre pays, pour une réglementation plus souple? Où placer dans ce cas la limite?

Il convient en outre de tenir compte du fait que les sous-munitions produites en Belgique sont de haute technologie et présentent une très forte probabilité d'explosion immédiate. Le projet de loi interdit également ces munitions. En conséquence, une plus grande quantité de sous-munitions de moindre qualité

momenteel hoogtechnologische clusterbommen die wel degelijk met grote zekerheid ontploffen en waarbij de kans op vermindering voor onschuldige burgers zo goed als nihil is. Met dit wetsontwerp zou eveneens de vervaardiging en het in de handel brengen van deze hoogwaardige submunitie worden verboden.

De vraag die we hierbij stellen, is de volgende: als onze Belgische, beter geperfectioneerde submunitie uit de handel wordt gehaald, zullen de andere landen dan meer slechte submunitie aankopen bij de Aziatische partners, waardoor het aantal slachtoffers nog meer de hoogte in zal gaan? Lopen we dan ons doel niet een beetje voorbij? Zou het dan niet beter zijn de goede submunitie toe te laten en de slechte submunitie te vervangen? De ervaring te velde zal het ons leren, want bij de landmijnen werden ook deze vragen gesteld. Het zou dan ook niet slecht zijn om deze wet na een periode van een jaar te evalueren en te kijken hoeveel landen ons voorbeeld hebben gevolgd en wat de weerslag is van deze wet op de moderne oorlogvoering, om indien nodig de wet bij te sturen.

Een derde, voor mij heel belangrijke bedenking bij dit wetsontwerp, heeft betrekking op ons eigen Belgisch leger. Clustermunitie is een heel algemene term, waartoe zowel schadelijke als niet schadelijke submunitie behoren. Zo behoort ook licht- en rookmunitie tot de algemene submunitie. Maar licht- en rookmunitie veroorzaken geen schade. De kleine bommetjes uit de moederbom produceren hetzij licht, hetzij rook, maar ontploffen niet en treffen dus geen onschuldige burgers. Licht- en rookmunitie zijn echter voor ons leger van enorm tactisch belang. Zonder licht ziet men 's nachts op oefening niet. Zonder rook kan men geen adequate bescherming aan ons leger bieden.

Ook een groot aantal beschermingskits van ons leger bestaat uit onschadelijke clusterbommen. Zo wordt er submunitie gebruikt op de C-130 voor de afweer van raketten. Die bestaat dan uit lichte aluminiumvelletjes, om zo de afgevuurde raket een andere weg te laten volgen dan onze C-130.

Ook voor het vuren op tanks gebruikt het Belgisch leger clustermunitie, onschadelijke clustermunitie. Dit is voor een performante penetratie in de tanks, in het schild van de tanks van de vijand. Deze submunitie bestaat vooral uit rubber of schroot om de bom als het ware te verzwaren en de penetratie door het schild van de tank te verbeteren. Kortom, niet alle submunitie is slecht. Heel wat submunitie heeft als functie het leger te beschermen. Het kan dan ook niet dat we een verbod uitvaardigen om onschuldige slachtoffers te beschermen, maar tegelijk onze eigen militairen aan extra gevaren blootstellen omdat, ingevolge deze wet, die bommen niet meer gebruikt mogen worden.

Zowel Handicap International, de Senaat als de Kamer hebben duidelijk gestipuleerd dat dit niet de bedoeling is van deze wet. Er werd duidelijk op gewezen dat deze wet handelt over de schadelijke clusterbommen, de explosieve clusterbommen. Dit soort bommen wordt gevisieerd en niet de inerte submunitie. Dit vindt de VLD van primordiaal belang. Rook- en lichtmunitie en ook beschermingsmunitie mochten niet tot deze wet behoren. Het weze duidelijk dat zelfs met deze uitzondering de overgrote meerderheid van de actuele bestaande submunitie nog steeds onder het verbod

seront achetées dans les pays asiatiques et le nombre de victimes augmentera encore. N'est-il pas préférable d'autoriser les munitions de haute qualité et de n'interdire que les mauvaises munitions? Il serait opportun d'évaluer la loi à l'issue d'un certain délai.

La notion de sous-munitions n'englobe pas uniquement les munitions dangereuses mais également les munitions fumigènes et éclairantes qui sont utilisées par notre armée. Ces munitions ne constituent pas un danger pour les civils et elles sont très importantes pour notre armée sur le plan tactique. De nombreux kits de protection sont également composés de sous-munitions inoffensives. Les sous-munitions sont par ailleurs également utilisées contre les chars. La Chambre et le Sénat, tout comme Handicap International, ont déjà affirmé que l'objectif ne pouvait pas être d'interdire également ce type de sous-munitions. La loi vise les sous-munitions dangereuses. C'est aspect est pour le VLD d'une importance primordiale.

Notre armée dispose également de sous-munitions dangereuses qu'elle détruira. Il s'agit de munitions d'artillerie de 155 millimètres. Un plan a déjà été élaboré à cet effet et le budget nécessaire a également été prévu.

Le VLD partage les intentions des auteurs du projet mais il convient de définir avec précision quels sont les types de sous-munitions qui feront l'objet d'une interdiction. L'industrie doit également pouvoir mener à leur terme les contrats en cours.

valt.

Ons leger moet in staat zijn zichzelf te kunnen beschermen, zowel in NAVO-operaties als in operaties in Europees verband. Daar zal de VLD voor blijven ijveren. Het spreekt voor zich dat het Belgisch leger ook nog een grote stock bezit van gevaarlijke clusterbommen, onder meer de 155 mm artilleriemunitie. Het spreekt eveneens voor zich dat het leger bereid is om deze wapens zo snel als mogelijk te vernietigen. Hiervoor is in het verleden reeds een plan opgemaakt en werd reeds in budgettaire ruimte voorzien.

Geachte collega's, de VLD ondersteunt ten volle de doelstelling van de indieners van dit wetsontwerp, maar wel onder de voorwaarde dat het verbod iets duidelijker wordt bepaald. Willen wij het functioneren van het Belgisch leger niet hypothekeren voor operaties en manoeuvres, dan moet de krijgsmacht beschikken over licht-rook- en beschermingsmunitie. De werking van de krijgsmacht binnen de NAVO en Europa moet immers gegarandeerd blijven. Ook de defensie-industrie dient de nodige tijd te krijgen om de lopende contracten verder af te werken.

Dit is waar de VLD voor staat en waar de VLD, ook in de toekomst, over zal blijven waken.

13.06 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le président, chers collègues, les armes à sous-munitions provoquent des conséquences désastreuses sur les populations civiles. Outre des effets initiaux dévastateurs et particulièrement cruels, elles ont un effet-retard: entre 5 et 30% de leurs sous-munitions n'explosent pas dans un premier temps. Très instables, elles éclatent ensuite au moindre contact ou à la suite de vibrations produites notamment par le passage de véhicules. Rejoignant au nombre des armes de la honte les mines antipersonnel, les bombes à sous-munitions restent donc dangereuses pour les civils, et surtout les enfants, bien après la fin d'un conflit.

L'utilisation de ces armes a été dénoncée lors de la guerre du Kosovo en 1999, puis en Afghanistan et en Irak. Au cours d'un bombardement ayant frappé la ville de Nis, elles avaient causé la mort de 11 civils - ce qui avait incité le président Clinton à suspendre leur utilisation. En Irak, les rapports d'ONG ont attribué la mort de plus de 1.000 civils irakiens aux bombes à sous-munitions et à leur portée non discriminante. De nombreux organismes, parmi lesquels le Comité international de la Croix-Rouge, Handicap International, Amnesty International, Human Rights Watch, appellent à l'élimination de ces armes en dénonçant leur incompatibilité avec les principes essentiels du droit international humanitaire. Il faut également souligner que notre pays a décidé de détruire les stocks existants de sous-munitions.

Aussi, je souhaiterais vous faire connaître très brièvement la position de mon groupe, le cdH, et m'en référer aux différents propos exprimés lors des discussions en commission, sans faire preuve de trop de redondance. Selon le droit international humanitaire, les Etats sont tenus de faire en sorte qu'aucune arme nouvelle, aucune méthode et aucun moyen de guerre nouveaux ne transgressent les règles en vigueur du droit international qui les interdisent, parce qu'ils sont de nature à causer des maux superflus et qu'ils frappent sans

13.06 Brigitte Wiaux (cdH): In een eerste fase richt submunitie verwoestende en vreselijke schade aan, maar daarnaast werkt ze ook nog als een tijdbom. Tal van NGO's hebben al gevraagd die wapens te verbieden omdat ze in strijd zijn met de essentiële beginselen van het internationaal humanitair recht. Ik benadruk ook dat ons land besloten heeft de bestaande voorraden submunitie te vernietigen.

De inzet van die wapens vormt een inbreuk op het verbod om projectielen, materialen en methoden van oorlogvoering te gebruiken die overbodig letstel veroorzaken. We staan bijgevolg achter het principe om clusterwapens te verbieden.

Door de goedkeuring van dit wetsontwerp neemt België eens te meer het voortouw, zoals ook al het geval was met het verbod op de antipersoonsmijnen. Door dit signaal kunnen we voorkomen dat de vier miljard stuks submunitie wereldwijd in de toekomst duizenden onschuldige burgerslachtoffers maken. Om al die redenen steunen we het

discrimination. Or les armes à sous-munitions contreviennent à ces règles et entraînent des effets immédiats, mais aussi a posteriori.

wetsontwerp zoals het vandaag voorligt.

En ce qui concerne leur effet immédiat, ces armes ont, de par leur effet de dispersion - puisqu'elles provoquent quelque chose de semblable à un tapis de bombes -, une portée non discriminante, ne distinguant pas entre populations civiles et objectifs militaires. Ceci est contraire au principe essentiel de protection des populations civiles dans le droit international humanitaire.

Quant à leur effet a posteriori, il s'agit ici des restes non explosés. Aucune certitude n'existe quant à la fabrication de munitions qui exploseraient à 100%. Ces munitions non explosées se transforment de facto en mines antipersonnel. En ce sens, les conséquences des armes à sous-munitions sont considérées comme non discriminantes.

L'emploi de ces armes contrevient donc à l'interdiction d'employer des projectiles, des matériaux et des méthodes de guerre produisant des maux superflus. C'est pourquoi nous soutenons le principe d'une interdiction des armes à sous-munitions et donc le projet de loi tel qu'il nous a été transmis par le Sénat.

A cet égard, des initiatives parlementaires similaires à celle qui nous occupe existent dans d'autres pays tels la Suisse, la France et le Canada. Je pense également à la résolution adoptée ce 19 janvier 2006 par le Parlement européen qui soutient l'éradication des armes à sous-munitions.

En votant pour ce projet de loi, la Belgique va faire preuve d'ambition pionnière en matière de développement du droit humanitaire tout comme elle l'a fait, il y a quelques années, dans le cadre de l'interdiction des mines antipersonnel. A cet égard, nous nous inscrivons dans la lignée déjà défendue par notre groupe à cette époque.

En votant ce projet de loi, nous donnons le signal qu'il n'y a plus de place pour les bombes à sous-munitions dans la conduite de la guerre au 21e siècle. C'est la reconnaissance de l'atrocité des bombes à sous-munitions qui doit appartenir maintenant au passé. En interdisant les sous-munitions, c'est un signal très important que nous donnons à la communauté internationale. La Belgique peut ainsi être à l'origine d'une dynamique qui mènera à l'élimination des sous-munitions par la communauté internationale. En émettant ce signal, nous pouvons éviter que les quatre milliards de sous-munitions stockées sur la planète soient responsables de milliers de victimes civiles innocentes à l'avenir.

C'est pour toutes ces raisons que nous soutenons le projet de loi tel qu'il nous est présenté.

13.07 Talbia Belhouari (PS): Monsieur le président, chers collègues, le projet de loi complétant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions en ce qui concerne l'interdiction des sous-munitions a été voté à l'unanimité au Sénat le 7 juillet dernier.

A la Chambre, avant d'être adopté en commission le 1er février 2006, le projet de loi a fait l'objet de plusieurs débats, avec en toile de fond

13.07 Talbia Belhouari (PS): Dit wetsontwerp werd in juli vorig jaar eenparig door de Senaat goedgekeurd. In de Kamer spitste het debat zich toe op economische en ethische kwesties.

Clustermunitie veroorzaakt een

la difficile question de savoir quel argument privilégier dans ce dossier: l'argument économique ou l'argument éthique.

Pourquoi faut-il interdire les armes à sous-munitions? Les armes à sous-munitions causent une véritable hécatombe parmi les populations civiles des pays qui en sont affectés. Selon des chiffres de Handicap International, on compte chaque année de 15 à 20.000 nouvelles victimes de mines, de sous-munitions et d'engins non explosés. En Irak, par exemple, les sous-munitions ont fait plusieurs milliers de victimes civiles depuis 2003. Toujours selon Handicap International, jusqu'à 90% des victimes des armes à sous-munitions sont des civils dont au moins 23% d'enfants. Ces armes violent massivement les principes les plus élémentaires du droit international humanitaire, notamment les principes de discrimination et de proportionnalité qui imposent la distinction entre cibles civiles et cibles militaires et une utilisation qui ne soit pas disproportionnée par rapport aux menaces identifiées.

De plus, les sous-munitions qui n'ont pas explosé à l'impact se transforment en véritables mines antipersonnel qui tuent et mutilent longtemps après la fin des conflits.

Lors des débats en commission à la Chambre, certains se sont inquiétés de ce que la définition des sous-munitions proposée dans le projet serait trop large et empêcherait le développement d'une technologie de pointe qui n'aurait pas d'effet antipersonnel. On a notamment évoqué le cas des mines antichar. A nos yeux, les dispositifs destinés à percer et détruire des blindés ne devraient pas être visés par la proposition de loi, pas plus que les munitions éclairantes, les munitions fumigènes ou encore les contre-mesures électriques ou électroniques.

J'aimerais faire deux remarques.

Premièrement, les représentants de l'industrie portent une lourde responsabilité dans l'incapacité dans laquelle ils ont mis la Chambre d'apprécier la pertinence de leurs arguments.

Deuxièmement, on nous parle d'emplois menacés mais il n'y en a pas. Les informations qui nous ont été données étaient floues. Nous n'avons eu aucun élément clair qui nous a permis d'avoir une vision précise des emplois concernés et de la qualité particulière des projets de l'industrie. En commission, le 19 décembre 2005, on a entendu un exposé qui allait dans un sens et, un mois plus tard, un clip publicitaire déguisé en reportage, avec des informations différentes et contradictoires, était diffusé dans un JT. La manière dont le lobbying industriel est intervenu n'a pas plaidé en faveur de ses arguments.

Toutefois, on peut convenir que des dispositifs à dispersion qui contiennent du matériel éclairant ou fumigène ou ceux destinés uniquement à percer des blindés ne doivent pas être visés par la loi. Face à cette insécurité juridique et le vote de ce projet en commission étant déjà intervenu, notre groupe est favorable à la perspective d'examiner la définition dans la loi des dispositifs à dispersion qui ne sont pas des sous-munitions mais qui contiennent uniquement du matériel fumigène ou du matériel éclairant ou du matériel exclusivement conçu pour créer des contre-mesures électriques ou électroniques ou qui sont encore des dispositifs contenant plusieurs

ware slachting onder de burgerbevolking en het gebruik ervan houdt een schending in van de meest elementaire beginselen van het humanitair internationaal recht. Niet-ontplofte submunitie wordt een heuse antipersoonsmijn.

Sommigen vrezen dat de definitie van clustermunities zoals die in het ontwerp is opgenomen, te ruim is en de ontwikkeling van spits technologie zonder antipersoonseffect zou verhinderen. Volgens ons zouden munities die gebruikt wordt om pantservoertuigen te doorboren en te vernietigen, licht- en rookmunities en elektrische en elektronische storingsmiddelen niet onder de toepassing van voorliggende tekst moeten vallen.

Door toedoen van de vertegenwoordigers van de industrie was de Kamer niet in staat de relevantie van hun argumenten te beoordelen. Men had het over bedreigde jobs, maar die informatie klopt niet. De informatie die ons werd bezorgd, was vaag. Die werkwijze pleitte niet in het voordeel van hun argumenten.

Onze groep is voorstander van het opnemen in de wet van een op het internationaal recht gestoelde definitie van de clustersystemen die geen submunitie zijn maar uitsluitend rook- en lichtmateriaal bevatten of materiaal dat uitsluitend is bedoeld als elektrisch of elektronisch storingsmiddel of nog systemen die enkel bedoeld zijn voor het vernietigen van pantservoertuigen. Op deze uitzonderingen na moet de industrie het internationaal recht naleven.

munitions uniquement destinées à percer et détruire des engins blindés.

Cela permettra d'avoir la garantie absolue que les dispositifs à dispersion non visés par la loi ne pourraient porter en eux la possibilité d'avoir un effet antipersonnel. La définition que nous devons donner devra s'appuyer sur les exigences du droit international. Pour le reste, si l'industrie, dont nous ne savons toujours pas ce qu'elle fait exactement, prétend fabriquer de telles armes, il serait alors normal et juste qu'elle se plie au droit international.

13.08 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, collega's, het was niet mijn intentie om het woord te voeren over het wetsontwerp. Ik had dat in de commissie al uitgebreid gedaan. De commissie is daarvoor ook de meest aangewezen plaats. Het gaat immers over een vrij technische aangelegenheid.

De discussie die in de commissie werd gevoerd, is voor sommige leden blijkbaar niet duidelijk genoeg geweest. Ik heb immers daarjuist met heel veel aandacht naar mevrouw Belhouari geluisterd. Zij kwam haar tekstje debiteren. Ik vrees dat zij nog nooit submunitie heeft gezien.

Wat is nu eigenlijk de term submunitie of sous-munitions? Submunitie is gewoon een vertaling van sous-munitions. In het Nederlands heeft dat een compleet andere betekenis. Daarmee begint alles al. Wij debatteren hier over een term die niet juist is.

Collega's, bestaan humane wapens? Zij bestaan volgens mij niet. Een bom is er nu eenmaal om mensen te doden. Ik heb nog nooit een bom om te lachen gezien. Ik vermoed dat zo een bom ook niet zal worden uitgevonden. Er bestaat misschien één bom die niet bedoeld is om mensen te doden. Ik spreek dan niet over een seksbom maar over een neutronenbom. De neutronenbom zou inderdaad eventueel mensen kunnen sparen en de woning laten staan. Dat is volgens mij echter het enige wapen van die soort; al het overige is flauwekul.

13.09 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): (...). Dat zou al even onzinnig zijn.

13.10 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer Van der Maelen, ik kom zo dadelijk bij u.

Collega's, het gaat hier niet over ethische principes. Ik zou het principe zonder probleem kunnen ondersteunen, als het daarover zou gaan.

Mijnheer Van der Maelen, u laat nu duidelijk in uw kaarten kijken. Het gaat er gewoon om de eerste te zijn. Wij moeten en zullen de eerste zijn. Dat is alles. Het wordt een soort Tobin-bis. Dat is uw bedoeling. U hebt al een viertal persconferenties gehouden over de datum waarop het ontwerp zal worden goedgekeurd. U zal en u moet uw trofee hebben. U zal uw trofee ook krijgen, heb ik begrepen. Daarom gaat het namelijk. U wil gewoon persoonlijke genoegdoening. Wat u daarmee verder veroorzaakt, is het minste van uw zorgen.

De reden waarom ik mijn uiteenzetting geef, is dat hier vandaag

13.08 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Il n'entrait pas dans mes intentions de prendre longuement la parole car je me suis exprimé en détail en commission. Il s'agissait d'ailleurs aussi d'une discussion technique. Le terme lui-même est source de confusion en néerlandais. Le concept de 'submunitie' est une traduction littérale du français 'sous-munitions'. En néerlandais, la signification de 'submunitie' est différente.

L'arme à dimension humaine n'existe pas et n'existera sans doute jamais. Je ne connais qu'une seule bombe dont l'objectif n'est pas de tuer des gens: la bombe à neutrons, qui pourrait éventuellement épargner des vies.

13.09 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Ce qu'il affirme est un non-sens.

13.10 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Ce projet de loi ne procède pas de principes éthiques mais de la volonté de M. Van der Maelen et de ses collègues d'être les premiers à approuver un projet de loi de ce type, comme dans le passé pour la taxe Tobin. M. Van der Maelen a déjà organisé au moins quatre conférences de presse sur le sujet et ne recherche que l'autosatisfaction.

Nous assistons ici à un bien étrange numéro de contorsionnistes. Un revirement s'est opéré après la discussion en

vreemde bochten worden genomen. Wij hebben in de commissie de discussie gevoerd. Er kwam daarbij toch enige kentering. Ik heb immers begrepen dat een aantal argumenten die door zowel de MR als door het Vlaams Belang naar voren werd gebracht, zijn blijven nazinderen. Ze gaven aanleiding tot een soort wetsvoorstel dat ergens in de Kamer hangende is.

Mijnheer de voorzitter, het is spijtig dat ik niet over het wetsvoorstel beschik. Anders zou ik mijn tekst misschien moeten aanpassen. Zolang ik het echter niet heb, moet ik het bij de gekende zaken houden.

In de commissie hebben wij tegen het ontwerp gestemd, omdat de discussie die er werd gevoerd, niet correct werd gevoerd. Ik heb al gezegd dat wij uiteraard achter het principe staan. Ik heb echter duidelijk aangevoeld dat het een slecht wetsontwerp is. Ik heb het ook proberen te depaneren via een aantal amendementen. Zij werden echter door de meerderheid – niet door alle partijen – weggestemd met het argument dat, als zij de amendementen zouden aanvaarden, het ontwerp naar de Senaat zou moeten worden teruggezonden, waardoor tijd zou worden verloren. Zij liepen dan het risico om niet meer de eerste te zijn.

Ik heb nu begrepen dat er een wetsvoorstel komt om het wetsontwerp, waarover we vandaag stemmen, al te depaneren. We maken nu dus al wetten waarbij we tegelijk een wetsvoorstel indienen om de wet waarover we gaan stemmen, te depaneren. Dat is Belgisch, dat is belachelijk. Waarom kan het niet serieus worden aangepakt, op een deftige manier? Stuur het terug naar de commissie, laten we er serieus over discussiëren en serieus naar elkaars argumenten luisteren en niet op voorhand in een stellingenoorlog gaan. Dan zou dat tot een beter resultaat leiden.

Ik zal de technische argumenten die ik bij het amendement heb gebruikt, niet herhalen. U kunt ze allemaal nalezen in het verslag dat de heer Van der Maelen heeft gedebsiteerd.

Mijn partij wil zeker geen verkeerde signaal geven. Wij zijn ook niet gelukkig met submunitie, maar we moeten een beetje correct blijven. Die correctheid heb ik hier vandaag echt niet gezien. Ik heb hier een hoop schijnheiligaards bijeen gezien. Ik vraag me af wie we daarmee helpen. Mijnheer Van der Maelen, u zult uw Tobin-bis vandaag krijgen.

13.11 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, chers collègues, depuis très longtemps, Ecolo mène une lutte politique pour que les armes, si elles il doit y avoir, répondent aux normes minimales exigées par le droit international, c'est-à-dire qu'elles épargnent au maximum les civils et que les dégâts causés par les armes permanentes n'empêchent pas une population de se réapproprier son territoire. C'est ainsi qu'avec ma collègue Martine Dardenne, nous avons mené le combat pour l'interdiction des mines antipersonnel, c'est ainsi que nous nous sommes battus sous la précédente législature pour l'intégration dans la législation belge du Code éthique européen, de manière à le rendre contraignant.

Alors qu'à l'époque on nous traitait de "tueurs de l'emploi", qu'on prétendait qu'à cause de nous, la Fabrique Nationale allait fermer, les

commission. Les arguments du MR et du Vlaams Belang semblent avoir laissé des traces car ils ont inspiré une proposition de loi dont je ne dispose pas.

Le Vlaams Belang a voté contre ce projet en commission, car la discussion n'a pas été menée correctement. Nous sommes favorables au principe qui le sous-tend mais c'est un mauvais projet. Craignant de perdre trop de temps, la majorité a rejeté mes amendements susceptibles de l'améliorer. La Belgique aurait en effet risqué de ne plus être le premier pays à adopter un tel projet. D'où la une nouvelle proposition destinée à remédier aux lacunes du texte.

Ce n'est pas sérieux. Ce projet devrait être renvoyé en commission pour être examiné plus en détail.

Je ne réitérerai pas mes arguments techniques. Ils figurent dans le rapport.

Mon parti ne souhaite pas émettre un signal négatif. Nous ne sommes pas davantage partisans des sous-munitions, mais le débat n'a pas été mené correctement. Je me demande qui profitera de ce comportement hypocrite. Grâce à l'adoption de cette taxe Tobin-bis, M. Van der Maelen obtiendra toutefois ce qu'il a voulu.

13.11 Muriel Gerkens (ECOLO): Ecolo ijvert er al lang voor dat burgerslachtoffers bij het gebruik van wapens zoveel mogelijk gespaard blijven en dat die wapens zo weinig mogelijk schade veroorzaken. Zo hebben wij ons ingezet in het dossier van de antipersoonsmijnen en voor de kwestie van de inpassing van de Europese ethische code in het Belgisch recht.

Men heeft er ons van beschuldigd

conséquences économiques ont finalement été nulles. Et cela parce que nous avons osé affronter les situations conflictuelles entre les acteurs économiques qui avaient certaines craintes et les acteurs politiques qui voulaient introduire de la régulation. Cela a donné lieu à des textes qui répondaient aux objectifs politiques que nous poursuivions et qui permettaient à ces entreprises de continuer leur activité tout en respectant l'éthique et la déontologie souhaitées.

Le projet soumis à notre vote poursuit les mêmes objectifs en s'attaquant aux armes à sous-munitions. ECOLO ne peut que soutenir l'interdiction de telles armes puisqu'il s'agit là aussi de lutter contre des dégâts infligés à des populations civiles et d'éviter que ces sous-munitions n'envahissent des zones géographiques trop étendues.

Nous croyons à la valeur et à l'opportunité d'un État pionnier, à la condition évidemment que les organisations internationales poursuivent le combat pour que les mêmes dispositions soient prises dans les autres États et à la condition que les partis, nos familles politiques, se battent de la même manière dans les États voisins au niveau européen mais aussi sur le plan international.

Néanmoins, la manière dont les débats ont été menés jusqu'à ce jour dénote du fait que le sujet n'a pas été suffisamment préparé avec l'ensemble des acteurs. En commission, je suis intervenue pour dire qu'il fallait être conscients de ce que nous interdisions.

Nous n'interdisons pas uniquement des vieilles armes à sous-munitions, posées sur le sol et qui explosent tout le temps; nous interdisons également les armes à sous-munitions qui sont actuellement à l'étude.

Cette loi rencontre certains de nos objectifs tout en reconnaissant que l'état actuel de la recherche et des technologies ne permet pas encore d'assurer un élément primordial, à savoir le guidage de chaque sous-munition, de manière à être certain que celles-ci ne traîneront pas dans les zones géographiques non ciblées. Mais je crois très fort en la capacité des acteurs économiques belges pour évoluer dans leur technique et atteindre cet objectif.

Certes, j'aurais été favorable à la mise en vigueur de cette loi au 1er janvier 2007, par exemple, pour que les recherches et l'évolution technologiques puissent être soutenues par les budgets européens prévus à cet effet ainsi que par les budgets de la Région wallonne où l'on retrouve, dans la majorité, certains partis de la majorité à la Chambre.

Hélas, la majorité n'a pas voulu adapter les choses de cette manière. En conséquence, nous soutiendrons le texte soumis à notre examen tout en soutenant également les démarches qui aideront à atteindre ces objectifs, que ce soit au niveau des entreprises désireuses d'évoluer dans leur technologie ou au niveau de la Région wallonne qui pourrait les y encourager. Je suis convaincue qu'elles y parviendront. Dans ce cas, elles n'entreront de facto plus dans le champ de cette loi, puisqu'une sous-munition qui est guidée n'est plus une sous-munition; elle devient elle-même une munition.

Les discussions que nous avons eues ont manqué d'un certain

dat wij de werkgelegenheid vernietigen. Een en ander heeft echter geen gevolgen op het stuk van de werkgelegenheid gehad.

Met het huidig ontwerp worden dezelfde doelstellingen nagestreefd en wij steunen derhalve het verbod op submunitie.

Wij geloven dat het belangrijk en opportuun is dat ons land ter zake een voorttrekkersrol zou spelen, op voorwaarde dat de internationale organisaties van de NGO's en van de politieke partijen de andere landen ertoe zouden aanzetten zich bij ons aan te sluiten.

Jammer genoeg blijkt uit de besprekingen dat het onderwerp onvoldoende werd voorbereid in overleg met alle betrokkenen.

Zelf had ik de wet graag pas op 1 januari 2007 in werking zien treden, zodat men dank zij technische vernieuwingen tot de aanmaak van telegeleide submunitie had kunnen komen. De meerderheid heeft dat voorstel echter afgewezen.

We zullen het wetsontwerp dat ertoe strekt submunitie te verbieden, goedkeuren, en zullen tevens alle initiatieven steunen die het de economische actoren mogelijk maken hun technologie verder te ontwikkelen met het oog op de vervaardiging van wapens die buiten het kader van de submunitie vallen.

respect pour les acteurs, qu'il s'agisse des acteurs économiques ou des travailleurs. Il importe de dire que le projet soutenu aujourd'hui leur permettra de progresser dans leur technologie. ECOLO en tout cas les soutiendra dans cette démarche. Nous serons à la disposition de tous ceux qui veulent orienter les dispositions ou encourager les acteurs économiques en ce sens.

13.12 Robert Denis (MR): Monsieur le président, messieurs les ministres, mes chers collègues, depuis le début, j'ai soutenu le principe d'une interdiction des sous-munitions qui menacent la sécurité des populations civiles. Mon attitude s'est inscrite d'emblée dans la ligne pragmatique, tant du Comité international de la Croix-Rouge (CICR) que de celui de Human Rights Watch, qui recommandent un renforcement de la fiabilité des sous-munitions plutôt que de revendiquer une interdiction totale, qui reste illusoire et qui relève même d'un certain angélisme dans le contexte international actuel.

C'est pourquoi j'avais déposé un amendement qui visait à rencontrer cet objectif. Je regrette que cet amendement ait été rejeté parce qu'il aurait permis d'approcher au plus près le but que nous poursuivons tous, à savoir exposer le moins possible les populations civiles.

Pour être conséquent avec l'amendement que j'avais signé et qui consistait à tout interdire, sauf les bombes à fragmentation contenant moins de dix sous-munitions capables de s'autodétruire, je voterai contre le texte, dont tout le monde reconnaît d'ailleurs qu'il est mauvais, mais que certains refusent malgré tout d'amender séance tenante.

Néanmoins, je resterai attentif aux débats en commission lors de l'examen de la proposition de loi dont le dépôt est annoncé. L'annonce de ce dépôt est d'ailleurs la meilleure preuve que le projet qui sera soumis au vote aujourd'hui n'était pas le bon.

13.13 Stef Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik begin naar goede gewoonte met het feliciteren van de rapporteur, de heer Van der Maelen. Zijn uitstekend rapport kwam onder moeilijke omstandigheden tot stand. Er waren immers nogal divergerende opinies tussen en soms zelfs in de fracties. Hij heeft zijn rapport toch tot een goed einde gebracht.

Ik hoorde voor het eerst over een cluster bij de zeer eerbiedwaardige organisatie VVSG, de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten. Men had het toen over clusters van gemeenten. Dat waren groeperingen waarin gelijkwaardige - even sterke of even zwakke - gemeenten konden worden gevat. U zult meteen begrijpen waarom ik dat voorbeeld geef in mijn inleiding. Volgens mij heeft de grote spraakverwarring, die aanvankelijk in de Senaat is begonnen en nadien ook gedeeltelijk in de Kamer is overgenomen, tot heel wat misvattingen geleid. Ik kom daarop straks terug.

Met een cluster bedoelt men het technisch gegeven dat er in een omvattend geheel een aantal even grote onderdelen zijn. Op het vlak

13.12 Robert Denis (MR): Ik steun het beginsel van een verbod op submunitie. Mijn standpunt sluit evenwel aan bij de benadering van het Internationaal Comité van het Rode Kruis en van Human Rights Watch, die erop aandringen dat de betrouwbaarheid van de submunitie wordt vergroot in plaats van ze volledig te verbieden. Dat laatste blijft trouwens een illusie.

Ik betreur dat mijn amendement wordt verworpen, aangezien het tegemoetkwam aan de doelstelling om burgers zo weinig mogelijk aan dit soort wapens bloot te stellen door alleen nog fragmentatiebommen toe te laten die minder dan tien submunities met een zelfvernietigingsmechanisme bevatten.

Ik zal deze tekst dan ook niet goedkeuren, maar ik zal de besprekingen volgen wanneer het aangekondigde wetsvoorstel in de commissie wordt onderzocht. Die aankondiging bevestigt me trouwens in mijn overtuiging dat het huidige ontwerp niet goed is.

13.13 Stef Goris (VLD): L'examen de ce projet a constitué une source de confusion tant à la Chambre qu'au Sénat. Une bombe à dispersion est une douille contenant des particules équivalentes de sous-munitions. Dans le rapport du Sénat, il y a eu confusion entre les termes "bombe à dispersion", "bombe à fragmentation" et "sous-munitions".

L'ambition du VLD est identique à celle de M. Van der Maelen, à savoir de bannir ces engins. Il s'agit d'armes répugnantes qui restent opérationnelles pendant des années à l'endroit où elles ont

van Defensie hebben we het over een clusterbom waarmee we een huls bedoelen waarin zich een aantal gelijkwaardige submunities bevindt. Ik stel helaas vast dat onder andere in het rapport van de Senaat woorden als clustermunitie, submunitie, fragmentatiebommen door elkaar worden gehaspeld, ten onrechte, aangezien het allemaal verschillende dingen zijn.

Collega Van der Maelen, ik ben ervan overtuigd dat onze ambitie dezelfde is, namelijk het bannen van dat soort wapens. De gevolgen van dat soort wapens zijn helaas op het netvlies van de meesten onder ons gebrand: denken we maar aan kinderen in Zuid-Oost-Azië die dingen oprapen die lijken op een tennisbal en die in hun handen of in hun gelaat ontploffen. Het zijn weerzinwekkende wapens. Soms veroorzaken zij nog jaren na datum schade. Niet alleen de fracties in het halfrond, maar ook 99% van de Belgen zijn volgens mij daartegen gekant. We moeten erachter staan dat dat soort wapens worden geband.

Collega's, over welke wapens hebben we het dan? We hebben het over de antipersoonsfragmentatiebommen. Elke antipersoonsfragmentatiebom is weliswaar clustermunitie, maar elke clustermunitie is geen antipersoonsfragmentatiebom. Dat is misschien wat technisch, maar het is heel belangrijk. Het merendeel van munitie wordt in cluster toegepast, maar levert daarom niet noodzakelijk een gevaar op korte of lange termijn op voor de burgers.

Dat is een heel belangrijk eerste punt, te meer omdat de aanleiding tot het debat de overtuiging was dat er op onze verwezenlijkingen internationaal inzake de antipersoonsmijnen, waarmee we pioniers zijn geweest, een vervolg moest komen wat de antipersoonscluster munitie, de fragmentatiebommen betreft.

Er zijn twee benaderingen mogelijk.

Een eerste benadering – dat is ook mijn benadering en collega Van der Maelen weet dat want ik heb dat ook gezegd in de commissievergadering – bestaat erin dat wij nagaan of we het criterium kunnen plaatsen op de veiligheidsmechanismen. Alle vormen van clustermunitie wordt dan gekoppeld aan een criterium van veiligheidsmechanismen, met name zelfdestruictiemechanismen, waarvan wij bijvoorbeeld vragen dat ze voor 99% zeker zijn, de zogenaamde slimme munitie.

Wij zouden mee de leiding nemen in het debat, ook op internationaal vlak, om dat als criterium te laten gelden, zodanig dat voortaan wereldwijd alleen slimme munitie mag worden verkocht en verhandeld. Op die manier kunnen wij alle producten van onder andere Chinese en Russische makelij, die vandaag overal verkocht en verhandeld worden, en helaas ook worden toegepast, bijvoorbeeld in Afrika, bannen. Dat is een eerste benadering.

Die benadering wordt trouwens ook gedeeld door het Europees Parlement, en ook door andere internationale instellingen.

Die benadering heeft het in de commissie niet gehaald. Jammer genoeg, want die benadering genoot ook mijn voorkeur. Het was ook mijn overtuiging dat wij beter die piste hadden gekozen, maar wij moeten toegeven dat daarvoor niet werd geselecteerd in de commissie.

été utilisées.

Ce projet traite des bombes à fragmentation antipersonnel qui constituent un exemple de munitions à dispersion. Toutes les munitions à dispersion ne sont toutefois pas des bombes à fragmentation antipersonnel. Tous les types de munitions à dispersion ne sont pas dangereux pour les civils. L'objectif de jouer un rôle de pionnier identique à celui que nous avons joué en matière de mines antipersonnel a constitué le motif du débat.

Nous pouvons choisir de prendre comme critère le mécanisme de sécurité, et plus précisément le système d'autodestruction. C'était mon point de vue, qui est également partagé par le Parlement européen, mais il n'a pas été adopté en commission. Il a été opté en faveur d'une interdiction générale, parce qu'il a été estimé que même le risque le plus infime d'une bombe intelligente était trop grand.

La deuxième approche consiste à décrire avec précision les munitions interdites. Le Sénat a choisi de tout interdire et nous aurions donc dû vérifier ce qu'il y avait lieu de soustraire à l'interdiction. Il s'agit des munitions éclairantes, fumigènes, de défense et antichar. Il aurait à mon avis été préférable d'énumérer les munitions interdites, à savoir les bombes à fragmentation antipersonnel. Une telle démarche impliquait toutefois une révision complète du texte et l'on a préféré continuer avec le projet existant et le soumettre au vote.

Je constate que nous sommes en quelque sorte pris en otage par le Sénat et que nous devons rectifier les erreurs. Une solution a peut être été trouvée à cet effet. Une interdiction totale n'est pas une mesure pragmatique et est également difficile à défendre sur le plan international.

Er is uitgegaan van de stelling dat wij beter alles kunnen verbieden, want die 1% is nog te veel. Als er zo één balletje kan blijven liggen, dat het leven kan kosten aan één kind, dan is dat te veel. Daar valt eigenlijk ook wel wat voor te zeggen.

De tweede benadering is dat we omschrijven welke specifieke types van munitie wij willen toelaten en welke wij willen verbieden.

De aanzet werd gegeven, vanuit de Senaat, om alles te verbieden. Wij waren dus bijna genoodzaakt om na te gaan wat wij daar uit wilden houden. Dan komen wij, zoals mijn voorgangers reeds zeiden, tot lichte munitie, rook- en oefenmunitie, verdedigingsmunitie, zoals collega Meeus terecht aanhaalde, en uiteindelijk ook de antitankmunitie met inerte ladingen, holle ladingen, enzovoort. Die zouden we er allemaal uit laten.

Ten persoonlijke titel heb ik in de commissievergadering gezegd dat het mij beter lijkt om de redenering om te draaien: in plaats van alles te verbieden en daarbij een heel lange lijst op te stellen van wat toegelaten is, kunnen we beter specifiek zeggen wat we willen verbieden. We verbieden namelijk de zogenaamde CBU's, die antipersoneelfragmentatiebommen. Die omgekeerde redenering vraagt echter een volledige amendering van de tekst, en een terugverwijzing naar de Senaat. Dan komen we terug in het verhaal dat weken en maanden gaat duren. Er waren collega's – ook daarin volg ik hen – die ervoor kozen om toch het wetsvoorstel af te werken en goed te keuren.

Ik stel vast, in de marge, dat wij in dit debat eigenlijk een beetje de gijzelaar zijn van het snelle werk van onze collega's in de Senaat. Onze achtbare collega's, voor wie ik veel respect heb, en die heel vaak zeer goed werk leveren in de diepte, hebben ons naar mijn gevoel deze keer een beetje gegijzeld.

Wij staan voor de moeilijke opdracht om deze aangelegenheid, na heel wat hoorzittingen en discussies in onze commissie, recht te trekken. Het is een moeilijke opdracht, maar misschien hebben we er toch een oplossing voor gevonden.

Immers, collega's, het volledig verbod is niet alleen niet pragmatisch, het is ook moeilijk internationaal verdedigbaar. Ik nodig degenen uit die het voortouw willen nemen om dat in het raam van de Verenigde Naties overal te gaan bepleiten. Ik wens hun veel geluk toe, maar het zal waarschijnlijk niet lukken. Het zal wel lukken indien wij ons specifiek richten op een bepaald aspect ervan, namelijk de antipersoneelsfragmentatiebommen.

Voor alle duidelijkheid, het gaat niet alleen over de werkgelegenheid in het Luikse. Het gaat niet alleen over de werkgelegenheid in de Antwerpse haven, die ook getroffen zou kunnen worden door zo'n volledig verbod. Het gaat niet alleen over de belangen van de bondgenoten, die daarover ook willen meepraten. Het gaat erover dat wij kiezen voor pragmatisme, voor duidelijkheid, voor klaarheid.

Dat heeft ons ertoe gebracht, collega's, een tweede wetsvoorstel voor te bereiden, dat intussen door de meerderheidspartijen is ondertekend, om het hier in te dienen. Inderdaad, zoals ik al zei tegen

Il ne s'agit pas seulement de l'emploi à Liège et dans le port d'Anvers ni des intérêts de nos alliés, mais d'un choix en faveur d'une situation pragmatique, précise et claire. Nous avons dès lors opté pour la solution d'une proposition de loi complémentaire qui pourra probablement être prise en considération la semaine prochaine.

J'escompte un examen et une approbation rapides.

de collega's die ernaar gevraagd hebben, het is ingediend, maar het moet nog vertaald worden. Het moet zijn weg volgen en zal heel waarschijnlijk in overweging genomen worden in de loop van de plenaire vergadering volgende week donderdag. Ik hoop samen met de andere ondertekenaars van de meerderheidspartijen dat wij dan zeer snel zullen kunnen overgaan tot de behandeling en goedkeuring van het bijkomende wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Mag de heer Sevenhans u een ogenblikje onderbreken, mijnheer Goris?

13.14 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Ik heb al een paar keer geprobeerd u te onderbreken, mijnheer Goris. U bent zopas uw betoog begonnen met het woord "begripsverwarring." Kunt u misschien eens uitleggen wat u bedoelt met een "antipersoneelswapen?" U bedoelt wellicht een antipersoonswapen? Of wat is het verschil juist? Dat zou ik wel eens willen weten, want dat is belangrijk.

Waarover ik met u zeker niet akkoord ga, is dat u de schuld nu wil schuiven op onze collega's van de Senaat. De schuldige zit daar: de heer Van der Maelen. De heer Van der Maelen wil zijn trofee binnenhalen en daarom wil hij hier een slecht wetsontwerp laten goedkeuren. Inderdaad, wij zijn gegijzeld, maar niet door de Senaat. Ik voel mij nu even de beschermer of de verdediger van de Senaat.

Niet alleen u, ook de MR heeft gesproken over een wetsvoorstel dat hier zou worden ingediend en dat een vrij grote impact zou hebben op dat wetsontwerp. Zouden wij misschien inzage mogen hebben in dat voorstel, mijnheer Goris?

13.15 Stef Goris (VLD): Het heet een antipersoneelsfragmentatiebom, omdat men nu eenmaal in militaire termen spreekt over zowel personeel en materieel. Dat is nu eenmaal de benaming ervan. Dat is mijn antwoord op de eerste vraag.

Ten tweede, ik heb het grootste respect voor onze collega's in de Senaat. Ik ben er ook van overtuigd dat zij met de beste bedoelingen de tekst hebben behandeld, besproken en goedgekeurd, net zoals ook wij trouwens de beste bedoelingen hebben en die ook delen met elkaar. Wij hebben uiteindelijk allemaal dezelfde bedoeling, laat dat duidelijk zijn. Maar, voor de pragmatische toepassing, niet enkel voor de industrie maar ook voor de bondgenoten, is het van het grootste belang dat er klaarheid is in de terminologie. Lees het verslag van de Senaat erop na. Lees, in de twee talen, Frans en Nederlands, de twee versies van het verslag erop na en u zult zelf vaststellen dat er zeker meer dan een misvatting mogelijk is.

Die misvatting wordt alleszins rechtgezet door het bijkomende wetsvoorstel dat werd ingediend bij de diensten en momenteel wordt vertaald. Volgende week zal het gepubliceerd worden, zodat het volgende week donderdag in overweging kan worden genomen. Ik heb er geen probleem mee om wie inzage in het stuk wil, een kopie te bezorgen. Ik vrees echter dat het document momenteel enkel in het Frans beschikbaar is.

Ik wil alleszins benadrukken dat de VLD altijd volledig achter het doel van het wetsvoorstel heeft gestaan. Om die reden zullen wij het voorliggende wetsvoorstel vandaag goedkeuren. Niettemin zijn wij er

13.14 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Je n'admets pas que M. Goris rejette la faute sur le Sénat. Le vrai coupable est M. Van der Maelen, qui entend bien remporter coûte que coûte son trophée, quitte à faire approuver un mauvais projet de loi.

Il semble qu'il faille s'attendre à une autre proposition de loi qui aura un impact assez important sur le projet. Pouvons-nous la consulter?

13.15 Stef Goris (VLD): Les sénateurs étaient animés des meilleures intentions, tout comme nous. Mais pour appliquer une loi avec pragmatisme, il faut une terminologie claire. C'est l'objectif de la nouvelle proposition.

Le texte peut être consulté mais peut-être uniquement en français pour l'instant.

Nous avons toujours soutenu les objectifs de cette proposition de loi mais nous nous félicitons de l'annonce d'une autre proposition qui amendera la première. Nous espérons que le projet et la nouvelle proposition pourront entrer simultanément en vigueur.

Je demande au CD&V de soutenir notre méthode. Il s'agit en effet d'un document qui doit nous permettre de défendre une cause à l'étranger. Dans les questions internationales, nous avons la bonne habitude d'adopter une

zeer over verheugd dat er een correctief wetsvoorstel in aantocht is, waardoor het pragmatisme, waarvan wij voorstander zijn, zal worden verduidelijkt. Bovendien zal het aan de betrokken actoren een aantal verduidelijkingen geven. Ik doe ook een oproep aan de regering om snel en met inzicht van zaken te werken. Ook het Parlement zal hierin zijn verantwoordelijkheid moeten nemen. Uiteindelijk moeten wij dan komen tot een gelijktijdige inwerkingtreding van beide voorstellen, zodat ook daarover geen misvatting kan bestaan.

Ik doe trouwens ook een oproep aan de collega's van CD&V. Ik zie dat collega De Crem even afwezig is. Ik heb ook met hem hierover een gesprek gevoerd. Hij verklaarde zich principieel voorstander van dat pragmatisme en was bereid het initiatief te steunen. Trouwens, het betreft hier geen uitsluitend Belgische aangelegenheid. Het gaat over een document dat wij naar de buitenwereld moeten verdedigen. Wij moeten andere landen zoeken die in onze richting willen meestappen. Wij hebben de goede gewoonte om in internationale aangelegenheden over de partijgrenzen heen één standpunt in te nemen.

De VLD zal het voorliggende voorstel alleszins steunen. Wij hopen dat beide voorstellen zeer binnenkort volledig goedgekeurd en uitgevoerd kunnen worden.

13.16 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in het debat over de clusterbommen, heb ik heel vaak een gevoel van déjà vu gehad. Het deed mij denken aan het debat over de landmijnen, dat wij hier elf jaar geleden hebben gevoerd. Op zichzelf is dat niet verwonderlijk, want de redenen waarom wij hier elf jaar geleden een verbod op landmijnen hebben uitgevaardigd in België, zijn dezelfde als voor een verbod op clusterbommen. Sterker zelfs, eigenlijk zijn clusterbommen gevaarlijker dan landmijnen.

Ik wil toch even iets zeggen aan de heer Sevenhans. Mijnheer Sevenhans, u kent misschien niets van neutronenbommen, maar u kent ook niets van het internationaal humanitair recht of het oorlogsrecht. Het internationaal recht bepaalt dat oorlog gerechtvaardigd kan zijn, maar dat de plicht rust op de strijdende partijen om burgers zo veel mogelijk te ontsien door gebruik te maken van wapens die zoveel mogelijk onderscheid maken tussen militairen en burgers.

Men heeft dus de plicht om gebruik te maken van wapens die zoveel mogelijk het onderscheid maken tussen militairen en burgers. Landmijnen maar zeker clusterbommen hebben een groot probleem. De cijfers zijn overduidelijk. De tellingen van de slachtoffers die via clusterbommen vallen wijzen uit – luister goed – dat 90% van de slachtoffers burgers, civielen zijn, niet-militairen. Ramp boven ramp, 25% van die 90% slachtoffers zijn jonger dan 18 jaar. Dat is de reden waarom wij zeggen dat clusterbommen inhumane wapens zijn, wapens die ingaan tegen de plicht die rust op de strijdende partijen omwille van het internationaal humanitair recht en het oorlogsrecht.

13.17 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer Van der Maelen, ik voel mij zeker niet geroepen om clustermunitie, submunitie of hoe u het ook wil noemen te gaan verdedigen. Niemand verdedigt graag

position commune, au-delà des partis.

13.16 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): J'ai déjà eu très souvent un sentiment de déjà vu dans ce débat. Les arguments pour l'interdiction des armes à sous-munitions sont les mêmes que ceux avancés il y a onze ans pour l'interdiction des mines terrestres. Les armes à sous-munitions sont en fait plus dangereuses.

Non seulement M. Sevenhans n'y connaît rien en bombes à neutrons, mais il ignore également tout du droit international de la guerre et du droit humanitaire. Les parties belligérantes ont l'obligation, dans toute la mesure du possible, d'épargner les civils et d'utiliser des armes qui le permettent. Les armes à sous-munitions sont à cet égard des armes inhumaines puisque 90% des victimes sont des civils, dont un quart d'enfants.

13.17 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Je ne veux défendre ni les sous-munitions, ni d'autres

munitie, niemand verdedigt graag bommen en granaten. Daar gaat het hem echter niet om. Ik heb duidelijk gesteld dat ik u ethisch kan begrijpen. Ik denk dat elke partij dezelfde bedoeling heeft, namelijk om zo weinig mogelijk burgerslachtoffers te maken.

Ik heb ook in de commissie gezegd dat humane wapens gewoonweg niet bestaan. U wil altijd de sfeer creëren dat clustermunitie gewoon bedoeld is om kinderen te doden. Dat is niet waar, dat is een gevolg ervan. Dat willen wij denk ik zoveel mogelijk bestrijden, zowel mijn fractie als uw fractie. Daar gaat het helemaal niet om.

Ik heb hier duidelijk horen zeggen, door verschillende mensen, door leden van verschillende fracties, dat we er allemaal van overtuigd zijn – blijkbaar u niet maar u bent dan de enige – dat dit een slecht wetsontwerp is. Hier is reparatie nodig, dat is alles. Als die wet goed in elkaar steekt, zou ik u meer dan willen steunen. U hebt hier echter een wangedrocht afgeleverd en daar heb ik een probleem mee. Daarom ook heb ik in de commissie tegen gestemd, niet omdat ik tegen het principe zou zijn maar gewoon omdat het technisch zo slecht in elkaar steekt. Het hangt met haken en ogen aan elkaar. Dat is de essentie.

Leg mij zeker geen woorden in de mond, ik voel mij zeker geen verdediger van clustermunitie.

13.18 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Ik wil de heer Sevenhans alleen de goede raad geven om zich niet alleen te laten informeren door militairen en de wapenindustrie maar ook te kijken naar de internationaal beschikbare informatie over clusterbommen. Kijk naar de informatie die de Verenigde Naties of internationaal erkende organisaties als Handicap International op dit vlak geven. 90% van de slachtoffers van clusterbommen zijn burgers. Punt.

Voorzitter, ik heb gezegd dat ik meermaals een déjà vu-gevoel had. Toen wij debatteerden over de landmijnen heb ik actief lobbywerk gezien van de wapenindustrie. Ook in dit dossier zijn ze heel actief geweest tot op het laatste ogenblik. In het dossier van de mijnen heb ik het optreden gezien van militaire organisaties als de NAVO. Ook in dit dossier zijn er signalen vanuit Evere gekomen met het dringend verzoek aan België om dit niet te doen.

De grote broer van over de oceaan heeft in 1995, toen wij over de landmijnen debatteerden, geïntervenieerd en heeft dit ook in dit dossier gedaan. Alle andere belangen, havenbelangen van Vlaamse kant, hebben in het dossier van de landmijnen een stokje voor dit wetsontwerp proberen te steken. Dat hebben ze gedaan in het dossier van de landmijnen. Dat hebben ze ook in dit dossier gedaan.

Collega's, het verheugt mij vandaag dat wij allemaal de enig mogelijke ethische positie aannemen, namelijk dat voor wapens die in een zo grote mate burgerslachtoffers maken geen enkel economisch argument zwaar genoeg kan wegen om die wapens niet te verbieden. Geen enkel diplomatiek argument kan ons bewegen om die wapens toe te laten. Ook geen enkel militair argument kan ons ertoe bewegen om dit wapen niet te verbieden.

Ik hoop dat straks, op het moment van de stemming, iedereen die afweging maakt en zich afvraagt of er economische, diplomatieke of

munitions. Chaque parti veut limiter tant que possible les victimes civiles. M. Van der Maelen insinue toutefois que les sous-munitions sont conçues pour tuer des enfants, et ce, dans le but de créer un certain climat. Plusieurs membres de différents groupes ont reconnu qu'il s'agit d'un mauvais projet de loi, qui doit être amélioré. C'est précisément la raison pour laquelle j'ai voté contre en commission. Je ne suis toutefois pas partisan des sous-munitions.

13.18 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Je conseille à M. Sevenhans de ne pas s'informer exclusivement auprès des militaires à l'avenir, mais aussi auprès des Nations-Unies et d'organisations reconnues internationalement comme Handicap International. Nonante pour-cent des victimes des sous-munitions sont des civils.

Comme lors de la discussion relative aux mines terrestres, l'industrie de l'armement a mené un lobbying actif. Une nouvelle fois, des signaux ont été émis par des organisations militaires comme l'OTAN.

Les États-Unis sont une nouvelle fois intervenus. On a de nouveau tenté de faire de l'obstruction. Je me félicite de ce que nous adoptions le seul point de vue éthiquement acceptable. Des arguments économiques, diplomatiques ou militaires ne peuvent nous empêcher d'interdire cette arme.

Les adversaires nous qualifient de naïfs et de rêveurs. Mais après

militaire argumenten zijn die ertoe kunnen leiden om geen verbod tegen dit soort van wapens uit te spreken.

Nog een déjà vu-gevoel. De tegenstanders van dit verbod wijzen naar ons als zijnde de naïvelingen, de dromers. In het dossier van de landmijnen gebeurde hetzelfde. Wij hebben dit in de Kamer in 1995 goedgekeurd. In 1997 reeds lag het Verdrag van Ottawa op de tafel. Vandaag hebben 147 landen zich aangesloten, die het Verdrag van Ottawa hebben ondertekend en die net zoals België in 1995, dat het eerste land was dat die mijnen verbood, nu aan onze kant staan. Als wij een even actieve diplomatie ontwikkelen – ik roep de regering en onze minister Buitenlandse Zaken in deze op –, dan ben ik ervan overtuigd dat het, te rekenen vanaf vandaag, 10 jaar verder zeer goed mogelijk is dat wij een even groot succes hebben.

Op dit moment zijn 160 NGO's actief bezig om alle lidstaten, de publieke opinie, parlementen en regeringen te bewerken. Kofi Annan, secretaris-generaal van de VN, heeft vorig jaar alle landen van de VN opgeroepen om in 2006 maatregelen te nemen ter beperking van de clusterbommen. Collega's, deze stroom rijst meer en meer.

Wie zich niet inschrijft in die stroom, moet zich, volgens mij zo snel mogelijk onderwerpen aan een gewetensonderzoek.

Collega's, ik had meermaals een déjà vu-gevoel in dit debat, maar eveneens een du jamais vu-gevoel. Van het Vlaams Belang zijn we veel gewoon. We weten dat in het dossier van de nachtvluchten het Vlaams Belang in de Rand de leiding neemt van het verzet tegen de nachtvluchten. Op hetzelfde moment is de luchtvaartspecialist van diezelfde partij, de heer Van Gaver, voor nachtvluchten. Er is nog een ander dossier, dat van: de Waaslandhaven. In Antwerpen zijn ze voor de ontwikkeling van de Waaslandhaven. In het Waasland zijn ze ertegen. We kennen het Vlaams Belang van de twee gezichten.

Collega's, wat ze in dit dossier – ik nodig u uit om bladzijden 37 en 38 van het verslag te lezen – presteren is ongelooflijk. In een tijdspanne van minder dan een half uur horen we wit en zwart in dit dossier. Ik citeer de afsluitende zin van het betoog van de heer Van den Eynde: "Het Vlaams Belang verzet zich volmondig tegen de verdere aanmaak van dit soort munitie". Ik herhaal. Zijn fractie verzet zich volmondig tegen de verdere aanmaak van dit soort munitie.

Collega's, neem het verslag en lees amendement nr. 9 van de heer Sevenhans. Vergelijk dat met alle andere amendementen die zijn ingediend. Er is geen enkel ander amendement dat meer tegemoet treedt aan de wapenindustrie dan dit amendement.

Eerst Van den Eynde met het Vlaamse heir dat pal staat op de IJzervlakte, het pacifisme. Ik denk dat de soldaten aan de IJzer zich in hun graf zouden hebben omgekeerd mochten ze zien met welk soort amendementen het Vlaams Belang naar voren komt. Ik herhaal het meest verregaand amendement dat het meest tegemoet komt aan de wensen van de wapenindustrie. Il faut le faire!

13.19 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik heb een paar vragen. U zult begrijpen dat ik me enigszins aangesproken voel en hoop dat ik dit jaar de heer Van der Maelen aan de IJzertoren zal mogen ontmoeten. Hij is zeker welkom.

l'approbation de l'interdiction des mines terrestres en 1995 est intervenue en 1997 la Convention d'Ottawa, qui a déjà été signée par 147 pays. Nous espérons que l'interdiction des bombes à fragmentation sera couronnée d'un même succès dans dix ans. Non moins de 160 ONG s'efforcent d'influencer les États membres de l'Union européenne et Kofi Annan a appelé à ce que des mesures soient prises en 2006 en vue de limiter les sous-munitions dans l'ensemble des États membres des Nations Unies.

Ceux qui ne se rallient pas à cette tendance doivent faire leur examen de conscience.

Le Vlaams Belang présente une fois de plus deux visages: le pacifisme de M. Van den Eynde est en contradiction flagrante avec le militarisme de M. Sevenhans, qui répond entièrement aux intérêts de l'industrie de l'armement.

13.19 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): M Van den Eynde a défendu les principes éthiques du projet en commission. À cet égard,

Ik wil zeker niet tegenspreken dat er twee klokken hebben geluid in de commissie. Enerzijds is er het ethisch principe. Daar kan het Vlaams Belang u in volgen. Anderzijds is er de praktische invulling.

Mijnheer Van der Maelen, in mijn betoog heb ik duidelijk gemaakt dat het voor mij gaat over de praktische invulling van dit slechte wetsontwerp.

Dat wordt zeer duidelijk en met zoveel woorden ook toegegeven door de VLD: het is een slecht wetsontwerp. Dat heb ik altijd voor ogen gehouden. De ethische principes werden verdedigd door collega Van den Eynde en daar kan ik mij volledig in vinden.

Ten tweede, een tegenspraak in de partij? Ik heb deze week Vande Lanotte gehoord, zowel als Stevaert. Zo kan ik ook een lijstje opstellen! Geef me 5 minuten tijd en ik heb ook een lijstje. In onze partij wordt nagedacht en gediscussieerd, mijnheer Van der Maelen, en daar is niks verkeerd mee.

Ik zou u toch nog een technische vraag willen stellen. U bent vrij eenzijdig bij het aanhalen van argumenten. U zegt dat clustermunition voor 90% burgers treft. Ik geloof u, maar kunt u dit dan ook eens vermelden voor andere bommen of wapens? Anders is het wel vrij eenzijdig. Een atoombom, dat bestaat nog, geloof ik. Wat is daarvan het percentage aan burgerslachtoffers? Welke zin heeft het dat u een getal noemt, als u het niet vergelijkt met iets anders? Van u, de grote wapenspecialist, of wapenbestrijder, excuseer, kreeg ik graag iets meer argumentatie, en niet altijd eenzijdige.

13.20 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): In reactie op wat hier wordt gezegd, heb ik eigenlijk maar een vraag. Ik ben benieuwd wie de Vlaams Blokfractie straks zal volgen: Francis Van den Eynde of Sevenhans? Gaan ze, in de zogezegd Vlaamse pacifistische traditie, Van den Eynde volgen of gaan ze in de militaristische traditie Sevenhans volgen? Dit is de vraag die ik stel. Ik ben benieuwd om te zien of straks de ganse Vlaams Belangfractie de enige fractie zal zijn die tegen dit wetsontwerp gaat stemmen.

13.21 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer Van der Maelen, ik moet u toch niet uitleggen hoe een parlement werkt! Er zijn de werkzaamheden in de commissie en er is de stemming hier in plenaire vergadering. De werkzaamheden in commissie behelzen het debat of het ontwerp technisch goed in elkaar zit, of alle argumenten worden aangehaald, of er eventueel correcties moeten worden aangebracht en of er amendementen moeten worden ingediend. Hier, in plenaire vergadering, worden de grote principes verdedigd. U zult straks ons stemgedrag wel zien.

Het gaat niet om wie men volgt, het gaat erom of we hier het ethisch principe verdedigen of de praktische invulling. Het antwoord op de praktische invulling werd reeds gegeven door mijn goede collega, de heer Goris, die ook zegt dat zij het zullen goedkeuren, maar dat het een slecht wetsontwerp is. Hij zegt te worden gegijzeld door de Senaat, maar nee: wij worden gegijzeld door u. U wil vandaag uw trofee en het zal u worst wezen welke schade u aanricht. U wil gewoon de geschiedenis ingaan als de heer Van der Maelen die het heeft geregeld. Als u ooit de Nobelprijs van de vrede wil halen, bent u

le Vlaams Belang peut comprendre M. Van der Maelen. Mon propos concernait néanmoins la mise en œuvre pratique de ce mauvais projet de loi. Le VLD admet qu'il s'agit d'un mauvais projet. L'argument selon lequel 90% des victimes d'armes à sous-munitions sont des enfants, est partial. Ce chiffre doit en effet être comparé avec les données relatives aux autres armes, même les armes nucléaires.

13.20 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Je me réjouis de voir quelle attitude le Vlaams Belang adoptera lors du vote: l'attitude pacifiste de M. Van den Eynde ou l'attitude militariste de M. Sevenhans.

13.21 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): En commission, ce sont surtout les aspects techniques des projets qui sont examinés alors qu'en séance plénière sont essentiellement défendus les grands principes qui sont consacrés dans ces projets. La question n'est pas qui on suit mais si on choisit de défendre le principe éthique ou la portée pratique du texte. M. Goris considère que ce projet est mauvais mais M. Van der Maelen veut poursuivre son élaboration à tout prix. A mon avis, il brigue le Prix Nobel de la Paix...

goed op weg.

13.22 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik wil niet technisch debatteren, maar kijk naar het amendement van de heer Sevenhans. Dat amendement laat toe dat een clusterbom met minder dan 10 submunities, zelfs geen zelfdestruictiemechanisme moet hebben. Niemand van de voorstanders is zo ver durven gaan om zo een soort van clustermunitie voor te stellen. Dat hebt u gedaan, mijnheer Sevenhans. U bent diegene die het verst tegemoetkomt aan de wensen van de wapenindustrie. Ik weet niet wie uw amendement geschreven heeft. Is het Forges de Zeebruges? Is het iemand anders? Uw handtekening staat in elk geval eronder.

Mijnheer de voorzitter, ik rond af in twee bewegingen. Ik begin met wat slecht nieuws. In hoeveel landen ligt er nu submunitie? In 20 landen. Hoeveel landen produceren submunitie? 34 landen. Hoeveel bedrijven produceren submunitie? 85 bedrijven. Hoeveel landen exporteren submunitie of hebben ze geëxporteerd? 12 landen. Hoeveel landen slaan submunitie op? 73 landen. Tot zover het slechte nieuws, collega's.

Ik kom tot het goede nieuws. Hoeveel landen hebben al hun stocks submunitie vernietigd? 16. Hoeveel landen besloten geen submunitie te gebruiken met een hoog percentage aan niet-ontplofte submunitie? 10 landen. Hoeveel landen menen dat geen clustermunitie kan worden gebruikt dicht bij bevolkte gebieden? 4 landen. Hoeveel landen stelden al een verbod op clustermunitie voor in het verleden? 13 landen. Hoeveel staten eisen een moratorium op clustermunitie? 2 landen plus het Europees Parlement. Welke landen riepen op tot een internationaal verdrag voor clustermunitie? 3 landen: Denemarken, Mexico en Noorwegen. In welke landen worden er parlementaire initiatieven genomen om te komen tot een verbod inzake clustermunitie? In Zweden, Zwitserland, Noorwegen, Duitsland, Frankrijk en Italië. Welke banken of fondsen investeren niet langer in producenten van clustermunitie? KBC, Fortis, ING, Dexia en het pensioenfonds van de Noorse regering weigeren nog te investeren in bedrijven die clustermunitie produceren.

Collega's, nu komt het allerbeste nieuws. Welk land zal als eerste een verbod op clustermunitie afkondigen, straks, als jullie het willen? Ons land.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

13.22 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): M. Sevenhans a présenté un amendement autorisant qu'une bombe à fragmentation contenant moins de dix sous-munitions ne soit pas équipée d'un mécanisme d'autodestruction. Aucun des partisans n'a osé aller aussi loin dans les concessions en faveur de l'industrie de l'armement.

La mauvaise nouvelle, c'est que vingt pays possèdent des sous-munitions, 34 pays et 85 entreprises en produisent, douze pays en exportent ou en ont exporté et 73 pays en entreposent. La bonne nouvelle, c'est que seize pays ont détruit tous les stocks. Dix pays ont décidé de ne pas utiliser de sous-munitions contenant un pourcentage élevé de sous-munitions non explosées. Quatre pays estiment que les munitions à fragmentation ne peuvent être utilisées à proximité de zones habitées. Treize pays souhaitaient déjà interdire ce type de munitions. Deux pays ainsi que le Parlement européen exigent un moratoire sur les munitions à fragmentation. Le Danemark, la Norvège et le Mexique ont plaidé en faveur d'une convention internationale. La Suède, la Suisse, la Norvège, l'Allemagne, la France et l'Italie prennent des initiatives parlementaires pour parvenir à une interdiction des munitions à fragmentation. KBC, Fortis, ING, Dexia et le Fonds de pension du gouvernement norvégien ne souhaitent plus investir dans des entreprises qui produisent de telles armes. Si la Chambre le souhaite, la Belgique sera le premier pays à interdire les munitions à fragmentation.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(1935/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1935/1)**

Le projet de loi compte 5 articles.
Het wetsontwerp telt 5 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 5 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 5 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

14 **Projet de loi instaurant un cadre général pour la reconnaissance des qualifications professionnelles (2047/1-2)**
14 **Wetsontwerp tot instelling van het algemeen kader voor de wederzijdse erkenning van beroepsopleidingen (2047/1-2)**

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

14.01 **Guy Hove**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

14.01 **Guy Hove**, rapporteur: Je renvoie à mon rapport écrit.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2047/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2047/1)**

Le projet de loi compte 16 articles.
Het wetsontwerp telt 16 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

- Artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

Artikel 3.

In de Nederlandstalige tekst van artikel 3, laatste paragraaf, is er een tekstverbetering. Ik lees de laatste paragraaf, zoals verbeterd: “Deze wet is niet van toepassing op de beroepen die vallen onder een specifieke regeling, waarmee tussen de lidstaten een onderlinge erkenning van diploma’s is ingesteld, noch op de activiteiten die het voorwerp uitmaken van richtlijn 1999/42 EG.” Het woord “bedoeld” wordt dus vervangen door de woorden “die het voorwerp uitmaken van”. De tekstverbetering verbetert uiteraard de Nederlandstalige tekst.

- Artikel 3 wordt aldus gewijzigd aangenomen.
- L'article 3 ainsi modifié est adopté.

Article 4. Pas d'observations? Adopté.

- Artikelen 5 tot 11 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 5 à 11 sont adoptés article par article.

Ik kom tot artikel 12.

In artikel 12, §6, is er een lichte tekstverbetering.

Au § 6, il faut remplacer: "Lorsque l'autorité compétente belge exige des ressortissants de cet Etat membre (...)" par "Lorsque l'autorité compétente belge exige de ses propres ressortissants (...)".

In de Nederlandstalige tekst moet het woord “op” worden vervangen door het woord “of”. Dat is een kleine fout in de tekst.

Op de voorlaatste lijn van artikel 12, §6, moet in de Nederlandstalige tekst worden gelezen: “... de reikwijdte van de dekking en mogen – niet: zij mogen – bij overlegging niet ouder zijn dan drie maanden”.

Die tekstverbeteringen leveren geen probleem op.

- Artikel 12 zoals gewijzigd wordt aangenomen.
- L'article 12 ainsi modifié est adopté.
- Artikelen 13 en 14 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 13 et 14 sont adoptés article par article.

In artikel 15 is er in de Nederlandstalige tekst een tekstverbetering. Ik citeer de derde lijn van het artikel: “... duidt de Koning de autoriteiten aan die voor het ontvangen van de aanvragen ...”. Het woord “bekomen” wordt vervangen door het woord “ontvangen”.

- Artikel 15 zoals gewijzigd wordt aangenomen.
- L'article 15 ainsi modifié est adopté.

Article 16. Pas d'observations? Pas d'amendements? Adopté.

*Les articles 1 à 16 sont adoptés article par article, avec les corrections de texte.
De artikelen 1 tot 16 worden artikel per artikel met de tekstverbeteringen aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

15 Proposition de résolution relative à la reconnaissance du droit à une mobilité de base minimale garantie (proposition de rejet) (1881/1-2)

15 Voorstel van resolutie betreffende de erkenning van een gewaarborgde basismobiliteit (voorstel tot verwerping) (1881/1-2)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Guido De Padt, Bart Tommelein, Hilde Vautmans

La commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques propose de rejeter cette proposition de résolution. **(1881/2)**

De commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven stelt voor dit voorstel van resolutie te verwerpen. **(1881/2)**

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement les auteurs.

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over dit voorstel tot verwerping na de rapporteur en eventueel de indieners te hebben gehoord.

15.01 Camille Dieu, rapporteur: Monsieur le ministre, chers collègues, la proposition de résolution qui vous est présentée était initialement jointe à une proposition de loi visant à garantir un service minimum dans le cadre des missions de service public ou d'intérêt général, mais elle a été examinée séparément. L'auteur, M. De Padt, avait pour objectif, en cas de grève dans les transports en commun, d'assurer le droit au travail des usagers, par conséquent, d'assurer aux heures de pointe le transport des usagers, en collaboration avec les entités fédérées.

Les membres qui étaient favorables à la proposition estimaient que le principe de service minimum devait être inscrit dans le contrat de gestion qui lie les services de transport aux autorités, le droit de grève étant indissolublement lié au droit au travail. Ils considéraient que, dans certains pays appliquant déjà ce principe, tels que l'Italie, l'Espagne et le Portugal, cela s'était passé sans dommage. Mais, chez nous, il faudrait, bien entendu, consulter les entités fédérées responsables des transports régionalisés.

Des exemples contradictoires ont été cités sur la fréquence des grèves dans les pays appliquant déjà le service minimum. Aucune conclusion pertinente n'a pu en être retirée.

Les opposants à la proposition ont, quant à eux, fait valoir les arguments suivants.

- La grève est l'ultime moyen de faire aboutir les revendications des travailleurs. Par conséquent, la meilleure grève est celle que l'on ne doit pas organiser.

- Définir la mobilité de base et le service minimum représente un exercice difficile. Il ne faut pas confondre, à cet égard, service minimum et service universel car il est très difficile de déterminer combien de bus, de trams - là où il en existe encore -, de trains, doivent circuler aux heures de pointe pour assurer le transport de tous les usagers.

- Par ailleurs, il est parfois dangereux de faire circuler quelques bus ces jours-là. Pris d'assaut par des usagers souhaitant se rendre au travail, le risque existe de voir se former des bousculades, d'où une possible insécurité.

- On s'est aussi interrogé sur l'intérêt qu'il y aurait à instaurer un service minimum, puisqu'il suffirait de quelques agents au dispatching central de la SNCB à Bruxelles pour bloquer le pays.

15.01 Camille Dieu, rapporteur: Dit voorstel van resolutie was aanvankelijk gekoppeld aan het wetsvoorstel tot waarborging van een minimumdienstverlening in het raam van opdrachten van openbare dienst en taken van algemeen belang maar werd afzonderlijk behandeld. Het had tot doel het recht op vervoer van de reizigers en zo hun recht op werken te garanderen ingeval van staking van het openbaar vervoer.

Sommigen waren van oordeel dat het principe van de minimumdienstverlening in het beheerscontract van de vervoersmaatschappijen diende te worden ingeschreven. In een aantal landen (Italië, Spanje, Portugal) is dat principe reeds van toepassing. In ons land moeten tevens de deelstaten geraadpleegd worden voor de taken van het openbaar vervoer die geregionaliseerd werden.

De tegenstanders van het voorstel baseerden zich op de volgende argumenten: de staking is het laatste middel om de eisen van de werknemers kracht bij te zetten; men kan moeilijk vaststellen hoeveel bussen, trams of treinen in zo'n geval moeten rijden en het is niet altijd zonder gevaar (reizigers die elkaar omverduwen). Men heeft zich ook vragen gesteld bij het nut van een minimumdienst. Het volstaat immers dat de stakers de stelplaats of de centrale dispatching blokkeren om alle verkeer onmogelijk te maken. Tot slot, hoe kan men de werknemers

- Enfin, comment réquisitionner les travailleurs et en quelle quantité? Des pourcentages différents ont été cités, allant de 35 à quelque 70% de réquisitions nécessaires. Certains y ont vu une manière de briser la grève et donc une question idéologique. Une telle mesure ne va-t-elle pas perturber encore plus le dialogue social? Par souci de correction, il faudrait aussi que ces grèves soient annoncées préalablement afin de permettre aux citoyens de prendre les dispositions nécessaires pour se rendre à leur travail.

Voilà, monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, un résumé des débats. En conclusion, le vote suivant est intervenu tant sur les articles que sur le projet de résolution lui-même: la proposition a été rejetée par neuf voix contre, six pour et deux abstentions.

15.02 Guido De Padt (VLD): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil de verslaggever bedanken voor haar zeer degelijk rapport.

Ik wil mijn uiteenzetting aanvangen met een citaat uit een partijprogramma: "Mobiliteit brengt ons en de samenleving in beweging. Ze ligt mee aan de basis van onze emancipatie. Zonder mobiliteit geen vrijheid, zonder mobiliteit geen cultuur en innovatie, zonder mobiliteit geen leven. Mobiel zijn is een essentiële voorwaarde om iedereen gelijke kansen te geven." Collega's van sp-a zullen onmiddellijk begrepen hebben dat deze mooie woorden uit hun nieuwe beginselverklaring komen.

De resolutie die hier ter stemming voorligt, wil een voorzet geven om deze woorden in daden om te zetten. Er zal immers pas echt sprake zijn van een volwaardig recht op mobiliteit indien de gebruikers van het openbaar vervoer op ieder ogenblik een afdwingbaar beroep kunnen doen op een minimale dienstverlening die overigens met belastinggeld wordt gefinancierd.

Alhoewel het voorliggend voorstel van resolutie inzake de erkenning van die gewaarborgde basismobiliteit op 3 februari in de commissie voor de Infrastructuur werd verworpen, wil onze fractie dit voorstel toch nog even in deze plenaire vergadering behandeld zien. Wij willen dit gelet op de grote impact die elke staking van het openbaar vervoer op ons land en op onze burgers heeft en omdat wij hopen - wellicht zal dit ijdele hoop zijn - dat de plenaire vergadering van de Kamer deze resolutie vooralsnog zou willen goedkeuren.

Collega's, wanneer de belangen van een burger worden aangetast, komt deze burger meestal in opstand. De vraag hierbij is, en die dateert van alle tijden, hoever iemand kan gaan in zijn protest. Dit is bij een staking een ingewikkelde vraag en een duidelijk antwoord is niet meteen voorhanden. De reactie en actie van de stakende burger raakt vaak niet alleen hemzelf of zijn wetgever maar, zoals dit bij het openbaar vervoer het geval is, ook de gemeenschap, de andere burgers en zelfs de Staat.

Het debat rond de organisatie van een gewaarborgde minimale basismobiliteit bij het openbaar vervoer plaatst een aantal vraagtekens bij de omvang van het recht tot staken. Dergelijke vragen zouden ook rijzen wanneer bijvoorbeeld stakende Belgacomwerknemers een tijdlang elk telefoonverkeer onmogelijk maken of wanneer protesterende werknemers van

vorderen en hoeveel? De geciteerde cijfers lagen tussen 35 en 70 procent maar sommigen zagen daarin een manier om de staking te breken. Om het correct te spelen zouden de stakingen echter op voorhand moeten worden aangekondigd om de burgers in staat te stellen de nodige voorzorgen te nemen.

Het voorstel werd met negen stemmen tegen, zes voor en twee onthoudingen verworpen.

15.02 Guido De Padt (VLD): Il est beaucoup question de mobilité dans la nouvelle déclaration de principe du sp.a. La présente proposition de résolution permet de transformer des paroles en actes. Il ne peut en effet y avoir de véritable droit à la mobilité que si les utilisateurs des transports en commun peuvent à tout moment obtenir qu'un service minimum soit assuré. Le rappelle que le service en question est financé par les deniers publics.

La commission de l'Infrastructuur a rejeté la proposition le 3 février dernier, mais notre groupe souhaite qu'elle soit tout de même examinée aujourd'hui. Chaque grève des transports en commun est en effet lourde de conséquences pour le pays et les citoyens. Nous espérons - vainement peut-être - que la Chambre adoptera malgré tout cette résolution.

La question est de savoir jusqu'où peut aller un mouvement de protestation. Dans le cas d'une grève, la réponse n'est certainement pas simple. Les actions d'un gréviste n'ont pas seulement une incidence pour lui-même ou pour son employeur mais - dans le cas d'une grève des transports en commun - aussi pour les autres citoyens et pour l'Etat. Des questions sur les limites du droit de grève se posent d'ailleurs également lorsque le trafic téléphonique est perturbé ou

energieleveranciers de toevoer van elektriciteit zouden afsluiten. Wellicht zou op dat ogenblik een aantal onder ons ook op de politieke barricade staan om dit aan te klagen.

Het debat gaat dus over hoe groot de macht van enkelingen kan en mag zijn om de gemeenschap en de samenleving te belemmeren in haar doen en laten zonder dat die gemeenschap of samenleving enige aansprakelijkheid of zelfs betrokkenheid heeft in en bij datgene dat aan de basis ligt van het werknemersprotest en de acties die daarvan het gevolg zijn.

Zoals ik bij de bespreking in de commissie al benadrukte, heeft de voorliggende resolutie geenszins tot doel het stakingsrecht ter discussie te stellen. Dit principieel stakingsrecht zit vervat in artikel 6 van het Europees Sociaal Handvest, in artikel 8 van het Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten en indirect ook in artikel 11 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

Het recht tot staken is dus een erkend recht, maar het kan botsen met andere rechten of belangen. Een frappant voorbeeld dateert uit de jaren '90. Naar aanleiding van het prinselijk huwelijk van Filip van België en jonkvrouw Mathilde op 4 december 1999 deelde de NMBS honderdduizenden gratis tickets uit. Vooraf was er echter sprake van mogelijke stakingen van de NMBS-werknemers rond de periode van het aangekondigde huwelijk.

De NMBS zette een juridisch offensief in tegen haar werknemers teneinde deze te verbieden op 3 en 4 december 1999 te staken. Het merendeel van de Vlaamse rechtscollèges en een minderheid van de Franstalige legden de werknemers toen onder druk van een dwangsom een stakingsverbod op.

Verschillende gerechtelijke beschikkingen in deze NMBS-affaire werden geïnspireerd door het proportionaliteitsbeginsel. Het voordeel dat de werknemers nastreefden werd afgewogen tegen het nadeel dat derden zouden lijden door de uitoefening van het stakingsrecht. Met andere woorden, het recht van de stakers werd afgewogen tegen het recht of het belang van een derde.

Na vermelde NMBS-stakingsverboden heeft men de kans tot reflectie over de grenzen van het recht tot staken gemist. Collega's, het is reeds zo dat ingevolge het Europees sociaal handvest er beperkingen op het stakingsrecht kunnen worden opgelegd bij wet voor zover de beperkingen in een democratische samenleving noodzakelijk zijn voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen en voor de bescherming van de openbare orde, de nationale veiligheid, de volksgezondheid of de goede zeden.

In de resolutie die vandaag voorligt staat mobiliteit centraal. Mobiliteit is ook voor de VLD een voorwaarde tot een volwaardig deelnemen aan onze maatschappij en is een noodzaak om al onze rechten en vrijheden uit te oefenen. Collega's, er is niet alleen de sociale dimensie van mobiliteit en stakingen, maar er is ook het economische aspect. Ik wil beide aspecten even verduidelijken.

Voor het sociale aspect kan het voorbeeld gegeven worden van ouderen die geen wagen hebben, aldus volledig aangewezen zijn op

que des coupures d'électricité se produisent.

La question est de savoir jusqu'à quel point certains individus peuvent exercer un pouvoir considérable en entravant le bon fonctionnement de la société lorsque celle-ci n'est pas responsable des motifs pour lesquels des actions de protestation et de grève sont menées et lorsqu'elle n'y est pas même associée.

La présente résolution n'a nullement pour but de remettre en cause le droit de vote. Ce droit fondamental est ancré dans l'article 6 de la Charte sociale européenne. C'est un droit reconnu qui peut toutefois entrer en conflit avec d'autres droits ou intérêts. A l'occasion du mariage du prince héritier, la SNCB a distribué gratuitement des centaines de milliers de billets de train. Or, d'éventuelles actions de grève des cheminots avaient été préalablement annoncées. C'est la raison pour laquelle la SNCB a lancé une offensive juridique contre son personnel et souhaité lui interdire de faire la grève les 3 et 4 décembre 1999. Une majorité de juridictions flamandes et une minorité de juridictions francophones ont alors imposé aux cheminots une interdiction de se mettre en grève sous peine de devoir acquitter une astreinte. Les juridictions concernées se sont alors inspirées du principe de proportionnalité en soupesant l'avantage que les cheminots souhaitaient tirer de leur débraiement et les inconvénients que des tiers éprouveraient en raison de ce débraiement.

A cause de cette interdiction, nous avons manqué une belle occasion de mener une réflexion sur les limites du droit de grève. La Charte sociale européenne nous permet de le restreindre légalement à condition que la protection des droits et des

het openbaar vervoer en zich op een bepaald ogenblik dienen te verplaatsen voor een familie, dokters- of hospitaalbezoek. Een volledige staking van het openbaar vervoer, zonder alternatieven, is voor hen vaak een ramp. Ook studenten die zich bijvoorbeeld naar een examen dienen te begeven kunnen hierdoor in problemen komen.

Economisch gezien zijn de algemene, volledige stakingen van het openbaar vervoer ook desastreus. Sommige mensen geraken niet op het werk bij gebrek aan andere vervoersmodi en dienen noodgedwongen de wagen te nemen, wat de files, die in ons land in 2003 reeds meer dan 154 miljoen euro kostten, alleen maar langer maakt.

Bovendien is het zo dat werknemers door diverse maatregelen van de verschillende overheden in ons land almaar meer afhankelijk worden van het openbaar vervoer voor hun woon- en werkverkeer. Het lijkt mij dan ook noodzakelijk dat de overheid, die het openbaar vervoer zeer fors stimuleert, er ook garant voor staat dat men daar ook op tijdstippen waarop dit het meest nodig is, gebruik kan van maken.

Collega's, België blijft in Europa achterop wanneer het erom gaat basismobiliteit te garanderen. Een groot deel van de Europese lidstaten heeft namelijk reeds voorzien in een minimale dienstverlening ingeval van een staking bij essentiële diensten. Dat het voorzien in een minimum aan basismobiliteit volledig het recht op staken zal beknotten, is een al te gemakkelijk argument. Landen als Spanje, Italië, Griekenland en Portugal beschikken over een wettelijk verankerde minimumdienstverlening bij stakingen. Toch erkennen ook zij het stakingsrecht. Dat is het bewijs dat het ene niet noodzakelijk het andere uitsluit. Die landen kunnen een voorbeeld zijn voor de uit te werken regeling in België.

In ons land kan de wet inzake prestaties van algemeen belang in vreedetijd nochtans al een vorm van minimumdienstverlening garanderen ingeval van collectieve vrijwillige stopzetting van arbeid of in geval van collectieve afdanking van het personeel. Dat instrument blijft echter beperkt tot de particuliere sector. Een gelijkaardige wettelijke regeling voor het openbaar vervoer is nog niet voorhanden of erkend.

Wat in ons land wel erkend is, collega's, is het recht op arbeid. In 1991 ratificeerde België het Europees Sociaal Handvest en ondertussen is het recht op arbeid ook in artikel 23 van de Belgische Grondwet opgenomen. Het is precies dat recht op arbeid dat bij stakingen van openbare vervoersmaatschappijen wordt gefnuikt. Vele pendelaars kunnen hun recht op werk immers slechts laten gelden indien zij zich via het openbaar vervoer naar hun werkplaats kunnen begeven. Vele pendelaars begrijpen niet waarom zij gegijzeld worden, terwijl zij part noch deel hebben aan wat er ten grondslag ligt van de staking zelf.

Via het betalen van belastingen en andere vergoedingen dragen de pendelaars trouwens bij tot de tewerkstelling van degenen die hun op bepaalde dagen beletten zelf naar hun werk te gaan. Dat zorgt voor onbegrip en frustratie. Maar ook voor het personeel van de openbare vervoersmaatschappijen zelf moet het recht op werk gegarandeerd kunnen worden. In de rechtszaken tussen werkgevers en vakbonden

libertés d'autrui, l'ordre public, la sécurité nationale, la santé publique ou les bonnes mœurs le requièrent.

Cette résolution accorde la priorité à la mobilité. Pour le VLD également, la mobilité constitue une condition pour participer pleinement à la vie sociale et une nécessité pour exercer tous les droits et toutes les libertés. La mobilité et les grèves revêtent un aspect social et économique. Pour les personnes âgées qui ne disposent pas d'une voiture, une grève totale des transports en commun représente une catastrophe sur le plan social. Il en va de même pour les étudiants qui doivent se présenter à un examen. D'un point de vue économique, les grèves totales des transports en commun sont tout aussi désastreuses. Les gens ne peuvent pas se rendre au travail et les files sur les routes s'allongent. Les diverses mesures prises par les pouvoirs publics rendent en outre les travailleurs de plus en plus dépendants des transports en commun pour leurs déplacements du domicile au lieu de travail. Si les autorités publiques stimulent ce mode de transport, elles doivent garantir qu'il sera opérationnel au moment le besoin s'en fait le plus sentir.

La Belgique se trouve en queue du peloton européen en ce qui concerne une mobilité de base garantie. Des pays tels que l'Espagne, l'Italie, la Grèce et le Portugal prouvent qu'un service minimum légal lors des grèves n'exclut pas la reconnaissance du droit de grève. La loi relative aux prestations d'intérêt public en temps de paix peut déjà garantir une prestation de service minimale en cas d'arrêt collectif et volontaire du travail ou de licenciement collectif du personnel. Il ne s'agit là toutefois que d'un instrument du secteur privé. Une réglementation légale similaire pour les transports en commun n'est pas encore

over de stakingsacties tegen het Generatiepact waren de rechtbanken bijna unaniem van oordeel dat de toegang tot bedrijven niet geblokkeerd mag worden. Ook bij openbare vervoersmaatschappijen mogen werkwilligen dus niet tegengehouden worden en moeten zij in staat gesteld worden hun invulling te geven aan de legitieme vraag om te kunnen werken.

In België waren er in het jaar 2004 ongeveer 165 miljoen reizigers voor het binnenlands spoorverkeer. Daarbij bedroeg het gezamenlijke percentage van de vervoersbewijzen van woon- en werkverkeer en schooltreinkaarten maar liefst 53%. Dat betekent, collega's, dat meer dan de helft van de reizigers op de trein ofwel naar hun werk ofwel naar de school pendelt. Wij zijn van oordeel dat wij die grote groep reizigers bij stakingen dan ook niet in de kou kunnen laten staan.

Overwegingen dat er in ons land relatief weinig wordt gestaakt door de openbare vervoersmaatschappijen en dat men het daarmee gepaarde mobiliteitsgebrek dan maar voor lief moet nemen, wegen ons inziens niet op tegen het nadeel dat tienduizenden reizigers op dat ogenblik ondervinden. Pendelaars en scholieren die thans nog niet de mogelijkheid hebben voor een andere vervoersmaatschappij te kiezen, moeten de garantie krijgen zich binnen een redelijke termijn voor en na de kantoor- of schooltijden van en naar school of werk te kunnen begeven. Precies dat is wat de voorliggende resolutie aan de regering vraagt, niet meer of niet minder.

Ik begrijp dan ook niet waarom voor een dergelijke rechtvaardige vraag geen meerderheid kon worden gevonden in de commissie, te meer omdat, ik herhaal het, velen onder ons van de daken schreeuwen dat het gebruik van het openbaar vervoer het alleszalmakend middel is, dat ons in de toekomst moet behoeden voor alsmäär langer wordende files en voor een niet echt afnemende verkeersonveiligheid.

Ik hoop, collega's, dat de geesten intussen zijn gerijpt en dat men inzielt dat achter deze resolutie geen verborgen agenda, maar een diepe bezorgdheid vervat zit, namelijk de bezorgdheid om de mensen een minimale basismobiliteit te waarborgen in geval van stakingen bij openbare vervoersmaatschappijen. Staken ja, gijzelen neen.

reconnue. La Belgique a ratifié en 1991 la Charte sociale européenne et le droit au travail a entre-temps été inscrit dans l'article 23 de la Constitution. Ce droit est remis en cause lors de grèves des sociétés de transport en commun.

De nombreux navetteurs ne peuvent faire valoir leur droit au travail que s'ils peuvent se rendre sur leur lieu de travail en transport en commun. Ils ne comprennent pas pourquoi ils sont pris en otage. En payant leurs impôts, les navetteurs contribuent à l'emploi de ceux qui les empêchent de travailler certains jours. Par ailleurs, le droit au travail doit également pouvoir être garanti au personnel des sociétés de transport public. Lors des actions de grève contre le Pacte de solidarité entre les générations, les tribunaux ont jugé quasiment à l'unanimité que l'accès aux entreprises ne pouvait être bloqué. Dans les sociétés de transport public, les personnes qui souhaitent travailler ne peuvent pas davantage en être empêchées et leur demande légitime de pouvoir travailler doit être respectée.

En 2004, 165 millions de voyageurs ont opté pour le train sur le réseau intérieur. Les titres de transport relatifs aux déplacements entre le domicile et le lieu de travail et aux abonnements ferroviaires scolaires représentaient 53% de l'ensemble du trafic intérieur. L'argument selon lequel les grèves sont relativement rares en Belgique et que les gens doivent donc accepter le manque de mobilité, ne pèse pas lourd face aux désagréments que doivent subir des dizaines de milliers de voyageurs. La résolution demande que les navetteurs et les écoliers qui ne peuvent pas encore opter pour une autre société de transport à ce jour, aient la garantie qu'ils puissent relier dans

un délai raisonnable leur domicile et leur lieu de travail ou l'école, avant et après les heures de travail ou d'école. Je ne comprends pas qu'une majorité ne se soit pas dégagée en commission à ce sujet ; beaucoup s'étaient en effet exclamé que les transports en commun devaient nous préserver à l'avenir des embouteillages et de l'insécurité routière. Cette résolution ne dissimule pas d'agenda secret mais une préoccupation profonde. La grève oui, la prise en otage non.

De **voorzitter**: Mijnheer Casaer en mijnheer Lavaux, ik kan u het woord niet geven omdat het Reglement alleen maar toelaat dat de rapporteur spreekt en de auteurs van de resolutie. Het doel van dit systeem is dat wanneer een commissie eventueel een resolutie of een wetsontwerp zou willen "begraven", er dan nog een tweede zitting in de Kamer kan komen. In die tweede zitting kan alleen de verslaggever spreken, die moet zeggen wat er in de Kamer is gebeurd, en de auteurs moeten zeggen waarom zij aan de Kamer vragen de verwerping die zij betwisten, te verwerpen.

U kunt altijd een stemverklaring afleggen. Ik geef u daar een kleine hint.

Monsieur Lavaux, vous pouvez toujours faire une déclaration avant le vote, cela vous donnera l'occasion d'exprimer brièvement votre sentiment.

15.03 Roel Deseyn (CD&V): Het lijkt mij niet altijd verstandig aan een tweede zitting mee te doen als men al zeker weet gebuisd te zullen zijn.

De **voorzitter**: Ik heb daar nooit ervaring mee gehad. Als hoogleraar wel, maar niet als student.

Plus personne ne peut prendre la parole.
Geen andere spreker mag het woord nemen.

Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de résolution aura lieu ultérieurement
De stemming over het voorstel tot verwerping van dit voorstel van resolutie zal later plaatsvinden.

16 Proposition de loi spéciale attribuant une allocation spéciale unique en faveur de la Communauté flamande, la Communauté française, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale (2265/1-3)

- Proposition de loi attribuant une allocation spéciale unique en faveur de la Communauté germanophone (2266/1-3)

- Proposition de loi modifiant la loi-programme du 27 décembre 2005 (2267/1-3)

16 Voorstel van bijzondere wet houdende de toekenning van een bijzondere eenmalige toelage ten voordele van de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2265/1-3)

- Wetsvoorstel houdende de toekenning van een bijzondere eenmalige toelage ten voordele van de Duitstalige Gemeenschap (2266/1-3)

- Wetsvoorstel tot wijziging van de programmawet van 27 december 2005 (2267/1-3)

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

Daniel Bacquelaïne, Alfons Borginon, Pieter De Crem, Muriel Gerkens, Thierry Giet, Dirk Van der Maelen, Melchior Wathelet

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces trois propositions de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze drie wetsvoorstellen te wijden. (*Instemming*)

Je demande à la Chambre de ne citer ces propositions de loi que par leurs numéros lors des votes. (*Assentiment*)

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

16.01 **Hervé Hasquin**, rapporteur: Monsieur le président, chers collègues, comme vous l'avez dit, nous avons eu l'occasion de discuter et d'adopter en commission, mardi dernier, trois propositions: une proposition de loi spéciale et deux propositions de loi en rapport avec l'augmentation du coût de l'énergie, ainsi que les demandes formulées par les autorités des services collectifs au travers des Communautés et des Régions.

Le vice-premier ministre et ministre des Finances a d'emblée apporté deux précisions, à savoir que le montant de 10 millions d'euros résultait d'un accord avec les Régions et les Communautés, arrêté en commun sur la base des surcoûts tels qu'ils avaient été présentés à l'autorité fédérale, et qu'il constituait un chiffre arrondi, légèrement supérieur à l'addition réelle des demandes formulées.

La discussion a été relativement brève.

Je me contenterai de mentionner les deux questions posées par M. Bultinck qui, d'une part, s'interrogeait sur le point de savoir pourquoi on n'avait pas pris en considération le nombre d'élèves pour procéder à la répartition de ces 10 millions et, d'autre part, s'étonnait de ce qu'il estimait être une précipitation dans le travail parlementaire sur ces matières.

Il lui a été répondu que, comme il s'agissait d'une demande émanant des Communautés et des Régions en rapport avec le surcoût provoqué par l'évolution du prix du mazout, il était normal que ces critères-là aient été pris en considération pour la répartition des 10 millions d'euros.

Enfin, M. Borginon a précisé qu'il s'agissait d'un problème de budget, que cela concernait essentiellement la technique budgétaire et que, par conséquent, seule la Chambre était compétente en la matière.

On a procédé aussi au cours de la discussion à quelques aménagements en rapport avec la qualité de la langue française. En effet, le président, sensible à la question, a fait remarquer deux ou trois imperfections stylistiques et nous l'avons volontiers suivi sur ce chemin. Par ailleurs, nous avons eu une discussion intéressante et à première vue surprenante sur la terminologie utilisée en néerlandais à propos de la Région de Bruxelles-Capitale.

Je soumets donc ce point à la réflexion des membres de cette assemblée. Les propositions déposées parlaient de "het Brussels Hoofdstedelijk Gewest", qui est la terminologie retenue dans la loi spéciale, alors que le président, encore lui, si j'ai bonne mémoire,

16.01 **Hervé Hasquin**, rapporteur: In de commissie hebben we twee voorstellen van bijzondere wet en een wetsvoorstel met betrekking tot de verhoging van de energieprijzen besproken en aangenomen. De minister van Financiën heeft verduidelijkt dat over het bedrag van tien miljoen euro een akkoord met de Gewesten en de Gemeenschappen werd bereikt.

De heer Bultinck stelde twee vragen: een betreffende de verdeelsleutel voor dat bedrag en een betreffende de haast waarmee deze onderwerpen in het parlement werden behandeld. Er werd hem geantwoord dat de vraag van de Gewesten en de Gemeenschappen uitging en dat alleen de Kamer ter zake bevoegd was, aangezien het over een begrotingsprobleem ging.

Tijdens de bespreking werden enkele stilistische aanpassingen aangebracht. Voor het voorstel van bijzondere wet nr. 2265 hebben wij inspiratie geput uit de Grondwet, waarin men het in het Nederlands heeft over het "Brusselse Hoofdstedelijke Gewest" en niet over het "Brussels Hoofdstedelijk Gewest". En in de komende maanden zullen wij een aantal parlementaire documenten opschonen.

Dat alles werd door de commissie eenparig aangenomen.

faisait remarquer que l'article 136 de la Constitution précisait quant à lui "het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest". Nous étions donc confrontés à deux terminologies officielles. Finalement, ne voulant pas contrarier le président et dans un grand consensus, vu que nous estimions que le prescrit constitutionnel était tout de même le plus important, nous avons adopté "het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest" comme terminologie. Comme le vice-premier ministre l'a fait remarquer, cela impliquera de procéder dans les mois qui viennent au nettoyage d'un certain nombre de documents parlementaires. Mais nous avons déjà eu l'occasion de constater que le Sénat était fort habile en la matière et avait beaucoup de temps à consacrer à ce genre de choses.

Je vous remercie, monsieur le président. J'ajouterai que tout cela a été adopté à l'unanimité par la commission.

Le **président**: Monsieur le rapporteur, je vous remercie pour ce rapport oral qui sera retranscrit dans le Compte rendu analytique. Les verba d'Hasquin sont des verba manent.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles de la proposition de loi spéciale n° 2265. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2265/3)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het voorstel van bijzondere wet nr. 2265. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2265/3)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi spéciale attribuant une allocation spéciale unique en faveur de la Communauté française, la Communauté flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale".
Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "voorstel van bijzondere wet houdende de toekenning van een bijzondere eenmalige toelage ten voordele van de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest".

La proposition de loi spéciale compte 3 articles.
Het voorstel van bijzondere wet telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles de la proposition de loi n° 2266. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2266/3)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsvoorstel nr. 2266. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2266/3)**

La proposition de loi compte 3 articles.

Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles de la proposition de loi n° 2267. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2267/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsvoorstel nr. 2267. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2267/3)**

La proposition de loi compte 3 articles.

Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

17 Renvoi à d'autres commissions

17 Verzending naar andere commissies

A la demande du gouvernement, je vous propose de renvoyer à la commission des Affaires sociales le projet de loi portant assentiment à l'Accord de coopération du 30 mai 2005 entre l'Etat fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale et la Communauté germanophone relatif à l'économie plurielle (transmis par le Sénat) (n° 2250/1).

Op vraag van de regering stel ik u voor het wetsontwerp houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de meerwaardenoeconomie (overgezonden door de Senaat) (nr. 2250/1) te verwijzen naar de commissie voor de Sociale Zaken.

Ce projet de loi avait été précédemment renvoyé à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture.

Dit wetsontwerp werd vroeger verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 15 février 2006 et à la demande de Mme Yolande Avontroodt, je vous propose également de renvoyer à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société, la proposition de résolution de Mmes Yolande Avontroodt et Maggie De Block relative à la politique de traitement et d'accueil des déments (n° 200/1) afin de la joindre à la proposition de résolution de M. Daniel Bacquellaine et Mmes Dominique Tilmans et Hilde Vautmans relative aux besoins du patient atteint de la maladie d'Alzheimer (n° 1388/1).

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 15 februari 2006 en op vraag van mevrouw Yolande Avontroodt, stel ik u eveneens voor het voorstel van resolutie van de dames Yolande Avontroodt en Maggie De Block met betrekking tot het beleid inzake de behandeling en de opvang van dementerenden (nr. 200/1) te verwijzen naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing, teneinde het toe te voegen aan het voorstel van resolutie van de heer Daniel Bacquellaine en de dames Dominique Tilmans en Hilde Vautmans betreffende de noden van de Alzheimerpatiënt (nr. 1388/1).

Cette proposition avait été précédemment renvoyée à la commission des Affaires sociales.
Dit voorstel werd vroeger verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

18 Prise en considération de propositions

18 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.
In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au règlement.
Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als zijnde aangenomen; overeenkomstig het reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi de Mme Muriel Gerken modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de combattre la pollution par les particules fines (n° 2287/1). Elle est renvoyée à la commission des Finances et du Budget
- la proposition de loi de M. Olivier Maingain modifiant la loi du 7 avril 2005 relative à la protection des sources journalistiques en ce qui concerne les méthodes particulières de recherche (n° 2296/1). Elle est renvoyée à la commission de la Justice
- la proposition de loi de Mme Greta D'hondt, M. Jo Vandeurzen et Mmes Nahima Lanjri et Trees Pieters modifiant la législation en ce qui concerne l'accès et le contrôle des travailleurs étrangers (n° 2297/1). Elle est renvoyée à la commission des Affaires sociales.

Ik stel u ook voor in overweging te nemen:

- het wetsvoorstel van mevrouw Muriel Gerken tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 met het oog op de bestrijding van de verontreiniging door fijn stof (nr. 2287/1). Het wordt aanhangig gemaakt bij de commissie voor de Financiën en de Begroting
- het wetsvoorstel van de heer Olivier Maingain tot wijziging van de wet van 7 april 2005 tot bescherming van de journalistieke bronnen, wat de bijzondere opsporingsmethoden betreft (nr. 2296/1). Het wordt aanhangig gemaakt bij de commissie voor de Justitie
- het wetsvoorstel van mevrouw Greta D'hondt, de heer Jo Vandeurzen en de dames Nahima Lanjri en Trees Pieters tot wijziging van de wetgeving wat betreft de toegang en controle van buitenlandse werknemers (nr. 2297/1). Het wordt aanhangig gemaakt bij de commissie voor de Sociale Zaken

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Demande d'urgence Urgentieverzoek

18.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, je demande la parole au sujet d'une demande d'urgence. En fait, j'aurais voulu demander à mes collègues de la Chambre de bien vouloir se prononcer en faveur de l'urgence pour la proposition de loi n°2287/1.

Nous sommes le 16 février 2006, date du premier anniversaire de l'entrée en vigueur de Kyoto. Kyoto représente la décision sur les émissions de gaz à effet de serre, le CO₂, mais pas que cela: les dernières semaines nous ont montré que les taux de particules étaient très élevés dans notre atmosphère.

La présente proposition suggère des déductions fiscales pour les filtres à particules et pour le LPG de manière à réduire les quantités d'émission de particules fines. Je trouvais symboliquement fort, mais aussi particulièrement consciencieux pour la santé de nos citoyens, de se prononcer le plus vite possible sur ces dispositions.

18.01 Muriel Gerkens (ECOLO): Ik vraag de urgentie voor mijn wetsvoorstel nr. 2287 tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 met het oog op de bestrijding van de verontreiniging door fijn stof.

Vandaag is het een jaar geleden dat het Kyotoverdrag in werking is getreden.

De jongste weken lagen de waarden voor de aanwezigheid van fijn stof in de lucht erg hoog.

Dit voorstel voert de fiscale aftrekbaarheid in voor deeltjesfilters en voor LPG, met de bedoeling de uitstoot van fijn stof terug te dringen.

Het zou een sterke symboolwaarde hebben indien we ons zo snel mogelijk over die maatregelen zouden kunnen uitspreken.

Le **président**: Chers collègues, je vais vous demander de vous prononcer sur l'urgence par assis et levé.

*L'urgence est rejetée par assis et levé.
De urgentie wordt bij zitten en opstaan verworpen.*

Votes nominatifs Naamstemmingen

19 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Carl Devlies over "de onrechtvaardige taxatie in de personenbelasting" (nr. 776)

19 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Carl Devlies sur "la taxation injuste à l'impôt des personnes physiques" (n° 776)

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Financiën en de Begroting van 7 februari 2006.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission des Finances et du Budget du 7 février 2006.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 776/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Carl Devlies en Hendrik Bogaert;

- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Annemie Roppe en de heren Luc Gustin, Luk Van Biesen en Jacques Chabot.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 776/1):

- une motion de recommandation a été déposée par MM. Carl Devlies et Hendrik Bogaert;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Annemie Roppe et MM. Luc Gustin, Luk Van Biesen et Jacques Chabot.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.
La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 1)</i>		
Ja	79	Oui
Nee	46	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	127	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

Reden van onthouding?

Raison d'abstention?

19.01 Jean-Jacques Viseur (cdH): Monsieur le président, pour ce vote et pour les suivants, je paire avec Mme Karine Lalieux.

19.01 Jean-Jacques Viseur (cdH): Ik heb een stemafpraak met mevrouw Karine Lalieux voor deze stemming en de volgende stemmingen.

19.02 David Lavaux (cdH): Monsieur le président, pour ce vote et les suivants, je paire avec M. Éric Massin.

19.02 David Lavaux (cdH): Ik heb een stemafpraak met de heer Eric Massin voor deze stemming en de volgende stemmingen.

20 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Muriel Gerken sur "l'exportation de matériel pouvant être utilisé dans des programmes nucléaires vers l'Iran en janvier 2005" (n° 780)

20 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Muriel Gerken over "de uitvoer naar Iran in januari 2005 van een machine die ook voor nucleaire doeleinden kan worden gebruikt" (nr. 780)

Le **président**: Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission des Finances et du Budget du 7 février 2006.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Financiën en de Begroting van 7 februari 2006.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 780/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Muriel Gerken;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Annemie Roppe et MM. Luc Gustin et Jacques Chabot.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 780/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Muriel Gerken;

- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Annemie Roppe en de heren Luc Gustin en Jacques Chabot.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.
Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.
Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd?
Fin du vote / Einde van de stemming.
Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 2)		
Ja	83	Oui
Nee	45	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	130	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

20.01 **Hans Bonte** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik stem voor. **20.01** **Hans Bonte** (sp.a-spirit): Je voulais voter pour.

20.02 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik stem tegen. **20.02** **Hendrik Bogaert** (CD&V): Je voulais voter contre.

21 **Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Luc Goutry over "de vermindering van de jaarlijkse subsidies voor de projecten rond geïnterneerden in Zelzate, Bierbeek en Rekem" (nr. 778)**
21 **Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Luc Goutry sur "la réduction des subventions annuelles accordées pour les projets concernant des internés à Zelzate, Bierbeek et Rekem" (n° 778)**

De **voorzitter**: Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Justitie van 7 februari 2006.
Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Justice du 7 février 2006.

Drie moties werden ingediend (MOT nr. 778/1):

- een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Luc Goutry, Patrick De Groote en Tony Van Parys;
- een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Bart Laeremans;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Eric Massin.

Trois motions ont été déposées (MOT n° 778/1):

- une première motion de recommandation a été déposée par MM. Luc Goutry, Patrick De Groote et Tony Van Parys;
- une deuxième motion de recommandation a été déposée par M. Bart Laeremans;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Eric Massin.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.
La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

21.01 **Luc Goutry** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, **21.01** **Luc Goutry** (CD&V): Lors verleden zomer was ik met enkele collega's op bezoek in de gesloten de ma visite l'été dernier à

instelling voor geïnterneerden in Merksplas. Dat was voorwaar een zeer confronterende ervaring. De menselijke ellende die ik daar zag, botst regelrecht met mijn geweten. Sinds die dag heb ik mij voorgenomen om samen met mijn fractie al het mogelijke te doen voor een meer hoopgevende en menswaardige opvang van geïnterneerden.

Collega's, deze motie is dan ook geen fait divers. Ze is niet de zoveelste in de wekelijkse rij. Het is een diepmenselijke noodkreet. Het is een poging om het Parlement en de regering te responsabiliseren. Zo'n wantoestanden met geïnterneerden mogen we anno 2006 niet langer aanvaarden. Er moet zo snel mogelijk iets gebeuren. Zieke mensen moeten zo goed mogelijk behandeld worden en een perspectief krijgen op een reïntegratie in onze samenleving.

De proefprojecten in Zelzate, Bierbeek en Rekem bewijzen nu al overvloedig dat het anders kan. In de voorbije vier jaar konden bijna de helft van de patiënten geresocialiseerd worden. Geïnterneerden met een laag of matig veiligheidsrisico horen thuis in kleinschalige, goed gespreide opvangseenheden zodat ze zo dicht mogelijk in hun eigen streek kunnen worden behandeld. Op die manier hebben ze de meeste kans om in een passend zorgnetwerk terecht te komen en dan is er veel hoop en perspectief dat ze geheel of gedeeltelijk terug in het normale leven kunnen worden ingeschakeld.

Wallonië kiest voor de concentratie in grote instellingen. Vlaanderen wil een spreidings- en integratiemodel. Alle Vlaamse partijen hebben zich daar uitdrukkelijk achter geschaard en zich daarvoor uitgesproken.

De regering blijft, tegen beter weten in, toch kiezen voor het concentratiemodel, dus voor de traagste en duurste oplossing. Op de goed werkende proefprojecten wordt fors bespaard. De toekomst van de projecten is onzeker en de Vlamingen voelen dit aan als deloyaal. Dit zal alleen de roep naar een communautarisering van Justitie en Volksgezondheid doen toenemen.

Collega's, deze motie verwerpt besparingen of noodoplossingen. We vragen een verdere volwaardige erkenning van de pilootprojecten. Deze motie is de ultieme mogelijkheid om de projecten te redden, met andere woorden hun lot ligt nu in onze handen.

l'établissement fermé pour internés de Merksplas, j'ai été choqué par la détresse humaine que j'ai pu y voir. Depuis lors, je n'ai de cesse que d'humaniser l'accueil des internés.

La présente motion n'est pas un fait divers mais elle vise à attirer l'attention du parlement et du gouvernement sur leurs responsabilités. Les personnes malades doivent bénéficier d'un traitement correct et pouvoir espérer une réintégration. Les projets pilotes qui sont menés en Flandre y parviennent: pratiquement 50% des patients réussissent leur réintégration. Les patients à faible risque doivent pouvoir être internés dans leur propre région, dans des petites unités judicieusement réparties.

La Wallonie a choisi la voie de la concentration dans de grands établissements alors qu'en Flandre, tous les partis se sont clairement prononcés pour la répartition et l'intégration. Le gouvernement opte néanmoins pour le modèle de la concentration, l'option la plus chère et la plus lente, et réalisera des économies sur des projets pilotes qui ont prouvé leur utilité. Voilà qui est de nature à renforcer encore la volonté flamande de fédéraliser la Justice et la Santé publique.

Par cette motion, nous rejetons les économies et les solutions d'urgence et nous demandons que les projets pilotes soient pleinement reconnus. Le sort de ces projets est entre nos mains.

21.02 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, het debat in de commissie voor de Justitie van vorige week was heel duidelijk. Alle Vlaamse partijen, alle Vlaamse woordvoerders, wilden absoluut de verlenging van de projecten in Bierbeek, Zelzate en Rekem. Alleen minister Onkelinx zegt dat daarvoor geen centen zijn. De argumenten van minister Onkelinx zijn echter vals. Zij vergelijkt appels met citroenen. Zij vergelijkt de Vlaamse open centra met de gesloten beveiligde centra in Wallonië, terwijl het juist Justitie is die ervoor verantwoordelijk is dat er in Vlaanderen geen gesloten centra voor de geïnterneerden zijn.

21.02 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Le débat mené en commission de la Justice, la semaine dernière, a été éloquent: il est clair que tous les partis flamands souhaitent la poursuite des projets-pilotes à Bierbeek, à Zelzate et à Rekem. Mme Onkelinx y oppose un manque de moyens financiers, mais ses

Daardoor is er extra beveiligingspersoneel nodig. Het is daardoor dat de kosten zoveel hoger oplopen. Dat is de fout van Justitie zelf.

Wij staan nu voor een heel belangrijke stemming. De eenvoudige motie werd niet getekend door de leden van de Vlaamse meerderheidsfracties en zij kunnen vandaag consequent zijn als zij die moed hebben. De leden van sp.a en VLD kunnen vandaag laten zien dat zij af en toe ook eens kunnen doen wat zij zeggen en af en toe eens niet de slippendrager zijn van de asociale minister Onkelinx. Wij zijn zeer benieuwd naar uw stemgedrag. U kunt vandaag niet doen alsof er niets aan de hand is.

Collega's van de meerderheid, indien vandaag opnieuw de eenvoudige motie wordt goedgekeurd, zullen er in uw fracties een paar mensen zeer slecht slapen.

arguments sont fallacieux. Elle compare les centres ouverts flamands aux centres fermés, sécurisés, en Wallonie, alors que le département de la Justice est lui-même responsable de l'absence, en Flandre, de centres fermés pour internés et donc de la nécessité, qui découle de cet état de choses, de faire appel à des agents de sécurité supplémentaires, personnel qui coûte cher.

La motion pure et simple n'a pas été signée par les membres flamands de la majorité. S'ils ont le courage de leurs opinions, ils auront tout à l'heure l'occasion de se montrer conséquents avec leurs principes. Nous sommes donc curieux de voir comment les membres du sp.a et du VLD voteront dans quelques instants. Ils ne peuvent à présent en effet plus faire comme si de rien n'était.

21.03 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, collega's, het is mijn stellige overtuiging dat de projecten van Zelzate, Bierbeek en Rekem, in verband met de geïnterneerden, bijzonder waardevol zijn. We zijn dan ook van mening dat naast de geplande instellingen in Antwerpen en Gent, die absoluut noodzakelijk zijn, deze projecten hun plaats hebben en een meerwaarde betekenen voor de herinschakeling van geïnterneerden in ons land. Ik heb zelf in Zelzate naar aanleiding van een bezoek kunnen vaststellen wat een schitterend werk de mensen daar leveren ten behoeve van de geïnterneerden die daar werkzaam zijn. Wij zijn van mening dat deze projecten moeten blijven en dat alle mogelijke middelen moeten worden ingezet opdat de uitvoering ervan kan worden voortgezet met het oog op de grote maatschappelijke en menselijke meerwaarde.

21.03 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Je suis intimement convaincue que les projets pilotes destinés aux internés qui sont en cours à Zelzate, à Bierbeek et à Rekkem présentent le plus grand intérêt. Il importe donc de faire en sorte qu'ils continuent d'exister aux côtés des nouveaux établissements qu'il est nécessaire de créer à Anvers et à Gand. Ils représentent en effet une plus-value pour la réintégration des internés. À Zelzate, j'ai constaté personnellement que le personnel accomplissait un travail magnifique. Ces projets doivent donc être maintenus et se voir allouer tous les moyens possibles afin que leur plus-value sociale et humaine considérable ne soit pas perdue.

21.04 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb jarenlang in een andere hoedanigheid....

Mijnheer Van den Eynde, dit is geen onderwerp om mee te lachen. Ik nodig u uit, mijnheer Van den Eynde, om mee naar zo'n instelling te gaan. Dan zullen we zien waarmee u lacht.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Eynde en mijnheer Annemans, laat de heer Muls zijn uitleg doen.

21.05 Walter Muls (sp.a-spirit): Zoals ik dus zei, ik heb jarenlang in een andere hoedanigheid de instelling van Merksplas en ook andere instellingen moeten bezoeken. Als men daar buiten komt, komt men daar niet buiten zonder een serieuze deuk in zijn emoties en in zijn ethiek.

Ik heb het vorige week al gezegd: ik feliciteer de minister, omdat zij erin slaagt twee nieuwe instellingen in Vlaanderen te creëren. De bouw en bevolking van die instellingen zal op redelijke termijn gebeuren, hopen we, maar ik vrees een beetje dat dat tegen 2010 zal zijn. Met mijn stemgedrag wil ik mijn hoop en bezorgdheid uitdrukken dat de bestaande proefprojecten – 3 x 30 bedden – ter ontlasting van Merksplas hun kans behouden, totdat de instellingen gebouwd zijn en kunnen bevolkt worden.

21.06 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer Muls, weet u wat mijn emoties een deuk bezorgt? De voorzitter weet dat dat debat al lang aan de gang is. Ik weet nog altijd niet wat u gaat doen. Met welk stemgedrag gaat u wat uitdrukken? Zult u voor- of tegenstemmen, of moeten wij daarnaar raden? Waarschijnlijk zult u zich onthouden, maar uw fractie zal voor de eenvoudige motie stemmen en tegen een motie die de zaak probeert op te lossen.

De deuk in mijn emoties is dat het hier een praatbarak is, zolang de eenvoudige motie niet wordt afgeschaft. Wij zijn daar voorstander van. Ik herinner mij nog de initiatieven van de heer Tavernier, voordat hij minister werd, om het volk te beloven dat er hier een echt parlementair debat zou komen, waar in alle helderheid de oplossing naar voren wordt geschoven, en nog wel door de oppositie, en waar dan wordt verwacht dat men voor- of tegenstemt. Uw eenvoudige motie hier nog altijd aanhouden en dan als meerderheid zeggen dat men niet voor de eenvoudige motie is omdat een van de fractieleden zich zal onthouden, dat is geen democratie, maar een poppenkast. Dat is de deuk in mijn emoties.

De **voorzitter**: Ik laat al de definities voor wie ze uitspreekt, natuurlijk.

21.07 Claude Marinower (VLD): Voorzitter, wij hebben verschillende gelegenheden gehad tijdens de legislatuur – ik hoef niet te verwijzen naar andere hoedanigheden – om uiting te geven in uiteenzettingen aan onze bezorgdheid over het lot van de geïnterneerden, die we ook delen.

Wij zijn voldoende vertrouwd met de verschrikkelijke situaties in instellingen als Merksplas. Degenen die deze bezocht hebben toen ze student waren of later in hun professionele hoedanigheden, weten dat men de beklijvende ervaring die men daar opdoet jarenlang meesleept.

21.05 Walter Muls (sp.a-spirit): Pendant des années, dans une autre vie professionnelle, j'ai effectué des visites à l'établissement de Merksplas. C'est une expérience très forte sur le plan émotionnel.

Je voudrais féliciter la ministre parce qu'elle va créer deux nouveaux établissements en Flandre. Je crains seulement qu'ils ne soient inaugurés qu'en 2010. Par mon vote, j'entends formuler l'espoir que les projets pilotes actuels soient maintenus jusqu'à ce que les nouvelles institutions soient opérationnelles, afin de délester le centre de Merksplas.

21.06 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Après cette explication de vote, je ne sais toujours pas comment M. Muls va voter. Il va probablement s'abstenir, mais son groupe politique va voter pour.

Nous voulons la suppression de la motion pure et simple. Il y a des années, on avait promis des efforts en vue d'un véritable débat parlementaire de manière à ce que l'opposition ait l'occasion de présenter ses solutions.

Quand un groupe politique prétend qu'il est opposé à la motion pure et simple, mais qu'un seul membre s'abstient, ce n'est pas de la démocratie, c'est un théâtre de marionnettes.

Le **président**: Les déclarations n'engagent que leur auteur.

21.07 Claude Marinower (VLD): En différentes occasions, nous avons montré que nous nous préoccupions du sort des internés.

Nous savons quelles situations épouvantables l'on rencontre dans des institutions comme celle de Merksplas. Qui a visité une telle institution n'oublie pas cette expérience de si tôt.

Het is in die omstandigheden ook dat wij gepleit hebben in de commissie voor het behoud van die projecten, omdat reeds lang geleden gewaarschuwd werd dat indien er een beslissing zou worden genomen om nieuwe instellingen op te richten – ofwel, zoals oorspronkelijk gepland, eerst de grote instelling in Antwerpen op de Stuivenbergsite en later nog een instelling in Gent, ofwel, zoals nu, omgekeerd – in de tussenliggende periode geen oplossing geboden werd, ook niet voor de toestand van degenen die nu in Hoogstraten of in andere instellingen verblijven. Om die reden dienen die drie proefprojecten behouden te worden.

C'est pourquoi nous avons plaidé en commission pour le maintien des projets pilotes. De nouvelles institutions seront créées à Anvers et à Gand mais, dans l'intervalle, il n'y a aucune solution pour les internés. Nous préconisons dès lors le maintien des projets pilotes. Voilà ce qui justifie mon vote.

Dit verklaart mijn stemgedrag.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)		
Ja	81	Oui
Nee	46	Non
Onthoudingen	8	Abstentions
Totaal	135	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervallen de moties van aanbeveling.

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, les motions de recommandation sont caduques.

22 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van:

- de heer Koen Bultinck over "de artsenuota's" (nr. 768)

- de heer Patrick De Groote over "de contingentering van artsen" (nr. 772)

22 Motions déposées en conclusion des interpellations de:

- M. Koen Bultinck sur "les quotas de médecins" (n° 768)

- M. Patrick De Groote sur "le contingentement des médecins" (n° 772)

Deze interpellaties werden gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing van 8 februari 2006

Ces interpellations ont été développées en réunion publique de la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société du 8 février 2006.

Drie moties werden ingediend (MOT nr. 768/1):

- een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Koen Bultinck;
- een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Patrick De Groote;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Colette Burgeon, Karin Jiroflée en Hilde Dierickx.

Trois motions ont été déposées (MOT n° 768/1):

- une première motion de recommandation a été déposée par M. Koen Bultinck;
- une deuxième motion de recommandation a été déposée par M. Patrick De Groote;
- une motion pure et simple a été déposée par Mmes Colette Burgeon, Karin Jiroflée et Hilde Dierickx.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 4)</i>		
Ja	87	Oui
Nee	46	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	135	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervallen de moties van aanbeveling.
La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, les motions de recommandation sont caduques.

23 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Luc Sevenhans over "de aanstelling van de commandant van de Medische Component" (nr. 782)

23 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Luc Sevenhans sur "la désignation du commandant de la Composante Médicale" (n° 782)

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Landsverdediging van 8 februari 2006.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Défense nationale du 8 février 2006.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 782/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Luc Sevenhans en Staf Neel;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Talbia Belhouari en Inga Verhaert en de heren David Geerts en Jean-Pol Henry.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 782/1):

- une motion de recommandation a été déposée par MM. Luc Sevenhans et Staf Neel;
- une motion pure et simple a été déposée par Mmes Talbia Belhouari et Inga Verhaert et MM. David Geerts et Jean-Pol Henry.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

23.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, een stemverklaring is wellicht niet de juiste omschrijving. Ik wens geen woorden vuil te maken aan een ordinaire scheldpartij van een minister.

Ik wens u wel te bedanken, mijnheer de voorzitter, voor uw vriendelijke woorden in de media.

23.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Je ne veux pas m'attarder sur les propos grossiers du ministre, mais je tiens par contre à remercier le président pour ses déclarations aimables dans les médias.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 5)</i>		
Ja	86	Oui
Nee	46	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	134	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.
La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

24 Wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en

het dragen van wapens en op de handel in munitie, wat betreft het verbod op submunitie (1935/1)

24 **Projet de loi complétant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions, en ce qui concerne l'interdiction des sous-munitions (1935/1)**

Transmis par le Sénat

Overgezonden door de Senaat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 6)</i>		
Ja	112	Oui
Nee	2	Non
Onthoudingen	22	Abstentions
Totaal	136	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1935/9)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(1935/9)**

(M. Maingain fait signe qu'il s'est abstenu.)

24.01 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, waarom heeft kamerlid nr. 108 zich onthouden?

24.01 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Pourquoi M. Mathot s'est-il abstenu?

De **voorzitter**: Wie is nr. 108? C'est M. Mathot.

Monsieur Mathot, puisqu'on vous interpelle, vous pouvez répondre.

24.02 Alain Mathot (PS): Monsieur le président, je n'ai pas besoin de justifier mon abstention et je ne répondrai certainement pas à cette question.

24.02 Alain Mathot (PS): Ik wens geen reden van onthouding op te geven.

Le **président**: Vous ne devez pas justifier votre abstention, c'est un droit.

De **voorzitter**: Dat recht heeft u.

25 Wetsontwerp tot instelling van het algemeen kader voor de wederzijdse erkenning van beroepsopleidingen (2047/1)

25 **Projet de loi instaurant un cadre général pour la reconnaissance des qualifications professionnelles (2047/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)		
Ja	92	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	44	Abstentions
Totaal	136	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(2047/3)**
 En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Le projet sera transmis au Sénat. **(2047/3)**

26 Proposition de rejet faite par la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques de la proposition de résolution relative à la reconnaissance du droit à une mobilité de base minimale garantie (1881/2)

26 Voorstel tot verwerping door de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven van het voorstel van resolutie betreffende de erkenning van een gewaarborgde basismobiliteit (1881/2)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

26.01 Camille Dieu (PS): Monsieur le président, nous avons bien entendu les arguments de M. De Padt. Nous sommes, nous aussi, favorables à la plus grande mobilité possible et à ce que l'on pourrait appeler le service universel en ce domaine. Mais il ne faut jamais oublier que, lorsqu'un travailleur se met en grève, c'est parce que l'on a porté atteinte à des droits fondamentaux et constitutionnels tels que le droit au travail, le droit à des conditions décentes de travail ou le droit à une rémunération équitable; de même qu'il perd une partie de son salaire en agissant ainsi, et qu'il s'agit d'un moyen de faire pression. Mais je rappelle que la meilleure grève est celle que l'on n'est pas obligé de faire.

26.01 Camille Dieu (PS): Wij zijn voorstander van een universele dienstverlening inzake mobiliteit. Men mag echter nooit vergeten dat een werknemer die staakt, dat doet om zijn fundamentele rechten te verdedigen: het recht op werk, op fatsoenlijke arbeidsomstandigheden of op een billijk loon.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)		
Ja	71	Oui
Nee	47	Non
Onthoudingen	19	Abstentions
Totaal	137	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de résolution est donc rejetée.
 Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het voorstel van resolutie is dus verworpen.

27 Wetsvoorstel houdende de toekenning van een bijzondere eenmalige toelage ten voordele van de Duitstalige Gemeenschap (2266/3)

27 Proposition de loi attribuant une allocation spéciale unique en faveur de la Communauté Germanophone (2266/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 9)</i>			
Ja	136		Oui
Nee	0		Non
Onthoudingen	0		Abstentions
Totaal	136		Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel eenparig aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden.
(2266/4)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi à l'unanimité. La proposition sera transmise au Sénat. **(2266/4)**

28 Wetsvoorstel tot wijziging van de programmawet van 27 december 2005 (2267/3)

28 Proposition de loi modifiant la loi-programme du 27 décembre 2005 (2267/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 9)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel eenparig aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden.
(2267/4)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi à l'unanimité. La proposition sera transmise au Sénat. **(2267/4)**

29 Voorstel van bijzondere wet houdende de toekenning van een bijzondere eenmalige toelage ten voordele van de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (nieuw opschrift) (2265/3)

29 Proposition de loi spéciale attribuant une allocation spéciale unique en faveur de la Communauté française, la Communauté flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale (nouvel intitulé) (2265/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Overeenkomstig artikel 4, laatste lid, van de Grondwet, moeten de bepalingen en het geheel van het ontwerp van bijzondere wet aangenomen worden met de meerderheid van stemmen in elke taalgroep, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van elke taalgroep aanwezig is en het totaal van de ja-stemmen in beide taalgroepen twee derden van de uitgebrachte stemmen bereikt.

Conformément à l'article 4, dernier alinéa, de la Constitution, les dispositions et l'ensemble du projet de loi spéciale doivent être adoptés à la majorité des suffrages de chaque groupe linguistique, à condition que la majorité des membres de chaque groupe se trouve réunie et pour autant que le total des votes positifs émis dans les groupes linguistiques atteigne les deux tiers des suffrages exprimés.

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 10)</i>				
	F	Tot.	N	
Oui	54	136	82	Ja
Non	0	0	0	Nee
Abstentions	0	0	0	Onthoudingen
Total	54	136	82	Totaal

De meerderheid van de stemmen in elke taalgroep is bereikt. De meerderheid van de aanwezigen in elke taalgroep is bereikt. De 2/3 meerderheid is bereikt. Bijgevolg neemt de Kamer het bijzondere wetsvoorstel aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(2265/4)**

Le quorum des suffrages dans chaque groupe est atteint. Le quorum des présences dans chaque groupe linguistique est atteint. La majorité des 2/3 des suffrages est atteinte. En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi spéciale. Le projet sera transmis au Sénat. **(2265/4)**

30 Adoption de l'agenda

30 Goedkeuring van de agenda

Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents. Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerp agenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Pas d'observation? (*Non*) La proposition est adoptée.

Geen bezwaar? (*Nee*) Het voorstel is aangenomen.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée à 18.18 heures. Prochaine séance le jeudi 23 février 2006 à 14.15 heures.

De vergadering wordt gesloten om 18.18 uur. Volgende vergadering donderdag 23 februari 2006 om 14.15 uur.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 51 PLEN 193 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 51 PLEN 193 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Naamstemming - Vote nominatif: 001

Ja	079	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Belhouari, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Hilde, Cortois, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, De Padt, De Permentier, Dierickx, Dieu, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Giet, Goris, Harmegnies, Hasquin, Hove, Jiroflée, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Lenssen, Maene, Malmendier, Marghem, Marinower, Mayeur, Meeus, Michel, Monfils, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Verhaert, Versnick

Nee	046	Non
-----	-----	-----

Annemans, Arens, Bogaert, Bultinck, Caslo, Claes Dirk, Cocriamont, Colen, De Crem, De Man, Depoortere, Deseyn, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Drèze, Genot, Gerkens, Goutry, Govaerts, Goyvaerts, Kelchtermans, Laeremans, Lanjri, Milquet, Mortelmans, Muylle, Nagy, Neel, Nollet, Schryvers, Sevenhans, Tant, Tastenhoye, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Van Themsche, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	002	Abstentions
--------------	-----	-------------

Lavaux, Viseur

Naamstemming - Vote nominatif: 002

Ja	083	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Belhouari, Bellot, Bex, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Hilde, Cortois, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Giet, Goris, Harmegnies, Hasquin, Hove, Jiroflée, Lahaye-Battheu, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Lenssen, Maene, Malmendier, Marghem, Marinower, Mayeur, Meeus, Michel, Monfils, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Verhaert, Versnick

Nee	045	Non
-----	-----	-----

Annemans, Arens, Bultinck, Caslo, Claes Dirk, Cocriamont, Colen, De Crem, De Man, Depoortere, Deseyn, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Drèze, Genot, Gerkens, Goutry, Govaerts, Goyvaerts, Kelchtermans, Laeremans, Lanjri, Milquet, Mortelmans, Muylle, Nagy, Neel, Nollet, Schryvers, Sevenhans, Tant, Tastenhoye, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Van Themsche, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	002	Abstentions
--------------	-----	-------------

Lavaux, Viseur

Naamstemming - Vote nominatif: 003

Ja	081	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Belhouari, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Hilde, Cortois, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Croo, de Donnea, Delizée, Denis, De Padt, De Permentier, Detière, Dierickx, Dieu, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Giet, Goris, Gustin, Harmegnies, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Malmendier, Marghem, Mathot, Mayeur, Meeus, Michel, Monfils, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Saudoyer, Storms, Swennen, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Verhaert, Versnick

Nee	046	Non
-----	-----	-----

Annemans, Arens, Bogaert, Bultinck, Caslo, Claes Dirk, Cocriamont, Colen, De Crem, De Man, Depoortere, Deseyn, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Drèze, Genot, Gerkens, Goutry, Govaerts, Goyvaerts, Kelchtermans, Laeremans, Lanjri, Milquet, Mortelmans, Muylle, Nagy, Neel, Nollet, Schryvers, Sevenhans, Tant, Tastenhoye, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Van Themsche, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	008	Abstentions
--------------	-----	-------------

De Meyer, Jiroflée, Lavaux, Marinower, Muls, Roppe, Taelman, Viseur

Naamstemming - Vote nominatif: 004

Ja	087	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Belhouari, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Hilde, Cortois, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Giet, Goris, Gustin, Harmegnies, Hasquin, Hove, Jiroflée, Lahaye-Battheu, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Malmendier, Marghem, Marinower, Mathot, Mayeur, Meeus, Michel, Monfils, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Verhaert, Versnick

Nee	046	Non
-----	-----	-----

Annemans, Arens, Bogaert, Bultinck, Caslo, Claes Dirk, Cocriamont, Colen, De Crem, De Man, Depoortere, Deseyn, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Drèze, Genot, Gerkens, Goutry, Govaerts, Goyvaerts, Kelchtermans, Laeremans, Lanjri, Milquet, Mortelmans, Muylle, Nagy, Neel, Nollet, Schryvers, Sevenhans, Tant, Tastenhoye, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Van Themsche, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	002	Abstentions
--------------	-----	-------------

Lavaux, Viseur

Naamstemming - Vote nominatif: 005

Ja	086	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Belhouari, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Hilde, Cortois, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Giet, Goris, Gustin, Harmegnies, Hasquin, Hove, Jiroflée, Lahaye-Battheu, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Malmendier, Marghem, Marinower, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Verhaert, Versnick

Nee	046	Non
-----	-----	-----

Annemans, Arens, Bogaert, Bultinck, Caslo, Claes Dirk, Cocriamont, Colen, De Crem, De Man, Depoortere, Deseyn, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Drèze, Genot, Gerkens, Goutry, Govaerts, Goyvaerts,

Kelchtermans, Laeremans, Lanjri, Milquet, Mortelmans, Muylle, Nagy, Neel, Nollet, Schryvers, Sevenhans, Tant, Tastenhoye, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Van Themsche, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	002	Abstentions
--------------	-----	-------------

Lavaux, Viseur

Naamstemming - Vote nominatif: 006

Ja	112	Oui
----	-----	-----

Annemans, Anthuenis, Arens, Avontroodt, Baeke, Belhouari, Bex, Bogaert, Bonte, Borginon, Boukourna, Bultinck, Burgeon, Casaer, Caslo, Cavdarli, Chabot, Chevalier, Claes Dirk, Claes Hilde, Cocriamont, Colen, Cortois, Daems, De Block, De Clercq, De Coene, De Crem, De Croo, Delizée, De Man, De Meyer, De Padt, Depoortere, Deseyn, Detiège, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Frédéric, Geerts, Genot, Gerkens, Giet, Goris, Goutry, Govaerts, Goyvaerts, Harmegnies, Hove, Jiroflée, Kelchtermans, Laeremans, Lahaye-Battheu, Lambert Geert, Lanjri, Lano, Lavaux, Lenssen, Maene, Marinower, Mayeur, Meeus, Milquet, Mortelmans, Muls, Muylle, Nagy, Neel, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Schryvers, Sevenhans, Storms, Swennen, Taelman, Tant, Tastenhoye, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Parys, Van Rompuy, Van Themsche, Vautmans, Verhaegen, Verhaert, Verherstraeten, Versnick, Viseur, Wathelet, Wiaux

Nee	002	Non
-----	-----	-----

Denis, Monfils

Onthoudingen	022	Abstentions
--------------	-----	-------------

Bacquelaine, Bellot, Cahay-André, Chastel, Courtois, De Bue, de Donnea, De Permentier, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Fournaux, Galant, Gustin, Hasquin, Lambert Marie-Claire, Lejeune, Libert, Malmendier, Marghem, Mathot, Michel, Tilmans

Naamstemming - Vote nominatif: 007

Ja	092	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Belhouari, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Hilde, Cortois, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Giet, Goris, Gustin, Harmegnies, Hasquin, Hove, Jiroflée, Lahaye-Battheu, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Malmendier, Marghem, Marinower, Mathot, Mayeur, Meeus, Michel, Monfils, Muls, Nagy, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Verhaert, Versnick

Nee	000	Non
-----	-----	-----

Onthoudingen	044	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Arens, Bogaert, Bultinck, Caslo, Claes Dirk, Cocriamont, Colen, De Crem, De Man, Depoortere, Deseyn, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Drèze, Goutry, Govaerts, Goyvaerts, Kelchtermans, Laeremans, Lanjri, Lavaux, Milquet, Mortelmans, Muylle, Neel, Schryvers, Sevenhans, Tant, Tastenhoye, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Van Themsche, Verhaegen, Verherstraeten, Viseur, Wathélet, Wiaux

Naamstemming - Vote nominatif: 008

Ja	071	Oui
----	-----	-----

Arens, Baeke, Belhouari, Bex, Bogaert, Bonte, Boukourna, Burgeon, Casaer, Cavdarli, Chabot, Claes Dirk, Claes Hilde, De Clercq, De Coene, De Crem, Delizée, De Meyer, Deseyn, Detiège, Devlies, D'hondt, Dieu, Douifi, Drèze, Frédéric, Geerts, Genot, Gerkens, Giet, Goutry, Harmegnies, Jiroflée, Kelchtermans, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lanjri, Lavaux, Maene, Mathot, Mayeur, Milquet, Muls, Muylle, Nagy, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Roppe, Saudoyer, Schryvers, Storms, Swennen, Tant, T'Sijen, Van den Bergh, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verhaert, Verherstraeten, Viseur, Wathélet, Wiaux

Nee	047	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Bellot, Borginon, Cahay-André, Chastel, Chevalier, Cortois, Courtois, Daems, De Block, De Bue, de Donnea, Denis, De Padt, De Permentier, Dierickx, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Fournaux, Galant, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lano, Lejeune, Lenssen, Libert, Maingain, Malmendier, Marghem, Marinower, Meeus, Michel, Monfils, Pinxten, Taelman, Tilmans, Tommelein, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Vautmans, Versnick

Onthoudingen	019	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Croo, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Mortelmans, Neel, Sevenhans, Tastenhoye, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Naamstemming - Vote nominatif: 009

Ja	136	Oui
----	-----	-----

Annemans, Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Belhouari, Bellot, Bex, Bogaert, Bonte, Borginon, Boukourna, Bultinck, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Caslo, Cavdarli, Chabot, Chastel, Claes Dirk, Claes Hilde, Cocriamont, Colen, Cortois, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Crem, De Croo, de Donnea, Delizée, De Man, De Meyer, Denis, De Padt, De Permentier, Depoortere, Deseyn, Detiège, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Giet, Goris, Goutry, Govaerts, Goyvaerts, Gustin, Harmegnies, Hasquin, Hove, Jiroflée, Kelchtermans, Laeremans, Lahaye-Battheu, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lanjri, Lano, Lavaux, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Maingain, Malmendier, Marghem, Marinower, Mathot, Mayeur, Meeus, Michel, Milquet, Monfils, Mortelmans, Muls, Muylle, Nagy, Neel, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Schryvers, Sevenhans, Storms, Swennen, Taelman, Tant, Tastenhoye, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeuren, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Parys, Van Rompuy, Van Themsche, Vautmans, Verhaegen, Verhaert, Verherstraeten, Versnick, Viseur, Wathélet, Wiaux

Nee	000	Non
-----	-----	-----

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 010

Ja	136	Oui
----	-----	-----

Annemans, Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Belhouari, Bellot, Bex, Bogaert, Bonte, Borginon, Boukourna, Bultinck, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Caslo, Cavdarli, Chabot, Chastel, Claes Dirk, Claes Hilde, Cocriamont, Colen, Cortois, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Clercq, De Coene, De Crem, De Croo, de Donnea, Delizée, De Man, De Meyer, Denis, De Padt, De Permentier, Depoortere, Deseyn, Detiège, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Giet, Goris, Goutry, Govaerts, Goyvaerts, Gustin, Harmegnies, Hasquin, Hove, Jiroflée, Kelchtermans, Laeremans, Lahaye-Battheu, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lanjri, Lano, Lavaux, Lejeune, Lenssen, Libert, Maene, Maingain, Malmendier, Marghem, Marinower, Mathot, Mayeur, Meeus, Michel, Milquet, Monfils, Mortelmans, Muls, Muylle, Nagy, Neel, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Roppe, Saudoyer, Schryvers, Sevenhans, Storms,

Swennen, Taelman, Tant, Tastenhoye, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Parys, Van Rompuy, Van Themsche, Vautmans, Verhaegen, Verhaert, Verherstraeten, Versnick, Viseur, Wathelet, Wiaux

Nee	000	Non
-----	-----	-----

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------